

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO XVI

ŠT. 11

30. NOVEMBER 2009

1,60 EUR

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Poštnina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

RNE

URISALI

II

NAGRADNO VPRAŠANJE:
Kaj / kje je to?
Podrobnosti na strani 3.

Muzej usnjarstva na slovenskem - Šoštanj

19. november 2009 - odprtje.

muzej

Končno trgovina!

25. novembra 2009, je vrata odprl dolgo pričakovani PILON center Šoštanj, v katerem boste kupci in zapravljanja željni gotovo našli kaj zase. Upajmo, da se šoštanjčani zdaj ne bomo več toliko srečevali po trgovinah v drugih mestih, ampak bomo našli vse potrebno za naš vsakdan, DOMA.

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdavanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko
Menih, župan.

Fotografija na naslovnici

Dejan Tonkli

Uredila

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejc
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da
prispevke za LIST št. 12 (december
2009), pošljejo najkasneje do 12.
decembra 2009.

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Intervju: **dr. Milan Medved**

Intervju: **Zvone Čebul**

Muzej je odprt.

NAGRADNO VPRAŠANJE: POZNAMO SVOJ KRAJ?

Rešitev nagradnega vprašanja iz številke 10/2009.

Na nagradno vprašanje sta prispela 2 pravilna odgovora. Malo trši oreh, kajne? **Starič Anica** iz Topolšice je pravilno dogovorila da je na naslovnici motiv dela plošče izpred spominske sobe, nemške kapitulacije 1945 v Topolšici, ki je v tamkajšnjem parku. Ker pa sta bila pravilna oba odgovora, smo nagradili tudi **Marico Žagar** iz Šoštanja. Prosimo, da se oglasita **na sedežu Zavoda za kulturo Šoštanj, Trg svobode 12, III. nadstropje**, kjer ju čaka nagrada.

Pred vami pa je nova, težka naloga. Kaj, oziroma kje je fotografirana naslovnica List 11/09? Odgovore pošljite do 15. 12. 2009 na zgoraj omenjeni naslov.

VSEBINA

4	Uvidnik	27	Zapisani (v) glasbi
5	Naša občina	28	Iz naših krajevnih skupnosti
14	Intervju	30	Projekt bodočnosti
17	Pridobitve	31	Varujmo naravno dediščino
18	Šolski list	32	Dogodki in ljudje
19	Cerkev	38	Izobražujemo se
20	Intervju	39	Pogled čez planke
22	Sredina vabi	41	Šport
24	Podobe kulture	42	Križanka
26	Ekologija	43	Fotoreportaža
		44	Fotografija meseca

Najstniki in List

Najstnik! Kaj si mislijo odrasli? Najstniki ti delajo sive lase in ti povzročajo težave. Mogoče pa imamo tudi mi svoje težave in stiske. Mogoče pa se ne zavedamo, da bi potrebovali pomoč, ampak se skušamo teh težav na nek način otresti.

Ko imaš prijatelje, se ti zdi, da si velik, da obstaja nekdo, ki te ima rad, nekdo, ki te razume. Kaj pa ko naenkrat ostaneš sam, ko izgubiš vse? Počutiš se tako majhnega, nemočnega. Gledaš ves ta velik svet, vse kar še ne veš in vzdihuješ, kaj se še moraš naučiti. Mogoče pa ni tako težko, če se potrudiš. Ampak če nimaš volje in te še drugi silijo v to, imaš še manjše zanimanje. Ne govorim samo o šoli in učbenikih, ampak tudi o razumevanju sveta-življenja okrog nas.

Veliko je stvari, ki jih ljudje ne vemo. Veliko, preveč! Najraje bi delal stvari, ki te veselijo, ki jih rad delaš. Rad bi se zabaval. A veliko je stvari, ki te pri tem omejujejo ...

Jaz sem se v šoli vpisala k šolskemu novinarstvu.

Mogoče bo kdo pomislil, da je vse skupaj en sam dolgčas, kaj pa bi počel tam?! Vse te misli so nekakšen najstniški sindrom brezvoljnosti. To sem sprva občutila tudi jaz. Če se ne bi vpisala k novinarskemu, bi imela edino prosto uro v šolskem tednu. Lahko bi počela kaj bolj zabavnega. Lahko bi se izpisala, ker novinarstvo terja veliko pozornosti, natančnega vpogleda v dogajanje, radovednosti, premišljenega pisanja ..., ampak se nisem!

Naša mala skupina je v novembru obiskala uredništvo Šoštanjskega Lista, kjer nas je prijazna urednica še dodatno motivirala in spodbudila k sodelovanju, da realiziramo kakšen naš prispevek. Mogoče je name naredilo dober vtis tudi nešolsko okolje, saj je zadišalo po nečem svobodnem, neobvezujočem.

In tako je pri vseh stvarih v življenju. Najraje počnemo stvari, za katere se sami odločimo, se pri spoznavanju le-teh učimo, padamo in

ponovno vstajamo. Dokler ne poskusiš, ne veš. Vedno in povsod, na vsakem koraku se moraš odločiti za veliko stvari, za vse v življenju se je treba potruditi po svojih najboljših močeh in uživati v vsaki stvari, ki jo počneš. Ker nikoli ne veš, kaj se bo zgodilo jutri. Življenje je kot umetnost, ki dobi svojo konotacijo v lepem šele po opravljenih dejanjih.

Draga bralka, dragi bralec! Uživaj že zdaj v tem trenutku. Preberi to revijo. Mogoče pa se v njej skriva kaj po tvojem okusu, mogoče nekaj, kar te zanima, veseli.

Sprejemaj novo veselje in nove izzive. Kot sem jaz tega, da napšem ta uvodnik. Kdo bi vedel, mogoče pa mi bodo novinarske vode postale še vseč.

Lea Krošel, 8. r., OŠ Šoštanj

OBČINA ŠOŠTANJ
ŽUPAN

Na podlagi 50. in 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št.: 33/2007) ter 37. čl. Statuta občine Šoštanj (Uradni list občine Šoštanj št.: 14/2008-UPB-2) izdaja župan občine Šoštanj naslednje

JAVNO NAZNANILO
o ponovni javni razgrnitvi
občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za blokovno
gradnjo v Metlečah

I.

Javno se razgrne:

1. dopolnjen osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za blokovno gradnjo v Metlečah, varianta 2 in
2. povzetek za javnost.

II.

Območje obravnave OPPN za blokovno gradnjo v Metlečah leži v katastrski občini Šoštanj in vključuje naslednje parcele oz. dele parcel:

0382/0, 0383/0, 0393/0, 0394/0, 0395/1, 0395/2, 0395/3, 0396/0, 0397/0, 0398/0, 0399/0, 0400/0, 0401/0, 0402/0, 0404/1, 0404/2, 0408/0, 0413/0, 0414/0, 0415/0, 0417/0, 0418/0, 0419/0, 0420/0, 0421/0, 0422/1, 0422/2, 0423/1, 0423/2, 0424/0, 0425/0, 0445/0, 0449/1, 0449/2, 0449/3, 0449/4, 0450/2, 0451/0, 0455/0, 0456/0, 0457/0, 0458/0, 0462/0, 0463/0, 0464/0, 0468/0, 0478/0, 0479/9, 0479/10, 0480/1, 0480/2, 0481/1, 0481/3, 0481/4, 0481/5, 0482/0, 0483/1, 0483/2, 0484/0, 0485/2, 0485/3, 0485/4, 1376/0 in 1384/0.

III.

Gradivo iz prejšnje točke bo ponovno javno razgrnjeno za obdobje 30 dni, **od četrтка, 26. novembra 2009, do ponedeljka, 28. decembra 2009**, in sicer v prostorih Občine Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj.

Ponovna javna obravnava bo potekala **v sredo, 09. decembra 2009, s pričetkom ob 16. uri** v veliki sejni sobi Občine Šoštanj, Trg svobode 12 v Šoštanju. V času javne razgrnitve bo gradivo v obliki povzetka za javnost na vpogled tudi na spletni strani: www.sostanj.si.

IV.

H gradivu lahko v času javne razgrnitve, najkasneje do ponedeljka, 28. decembra 2009, podajo svoje pripombe in predloge vse zainteresirane fizične in pravne osebe. Pisne pripombe oziroma predlogi se posredujejo na upravo Občine Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj, ali na elektronski naslov: obcina@sostanj.si, lahko pa se podajo ustno na javni obravnavi.

V.

To javno naznanilo se objavi na spletni strani Občine Šoštanj: www.sostanj.si, na video straneh KRS ter na oglasni deski Občine Šoštanj.

Številka: 35000-3/2008
Datum: 18.11.2009

Darكو MENIH, prof.
Župan občine Šoštanj

POJASNILO K JAVNEMU
NAZNANILU

Občina Šoštanj je na podlagi Zakona o prostorskem načrtovanju že pred časom začela pripravljati **Občinski prostorski načrt (OPN)**, s katerim bo nadomestila in sodobneje zasnovala obstoječi Občinski prostorski plan in 24 prostorskih izvedbenih aktov, med katerimi so nekateri stari tudi več kot dvajset let. Ob upoštevanju zakonskih določil in novih družbenih potreb bo OPN na novo določil prostorsko rabo zemljišč in poenoteno ter tudi detajlno zasnoval razvoj naselij.

Ker gre za izjemno kompleksen in dolgotrajen postopek, ki vključuje upoštevanje in usklajevanje številnih zakonov in podzakonskih aktov, dognanj različnih prostorskih analiz, strokovnih vidikov in presoj, usmeritev preko 40 različnih nosilcev urejanja prostora in želja posameznikov, prosimo vse občane v tem delu prostorskega načrtovanja za strpnost in razumevanje. Trenutno smo v fazi usklajevanja smernic nosilcev urejanja prostora, katere končni cilj je najti tako rešitev prostorskega razvoja, ki bo sprejemljiva tako za stroko, politiko, občane kot tudi za vse nosilce urejanja prostora, ki jih je več deset, vsak od njih pa zastopa področje svojega resorja. V postopku so obravnavane tudi vse pobude občanov, ki so **do 11. avgusta 2008** podali vlogo za začetek spremembe namembnosti zemljišč. V tem delu postopka bo določene pobude potrebno posebej utemeljevati z mnenjem Kmetijsko svetovalne službe, nekatere pa tudi z dodatnimi strokovnimi podlagami. Vlagatelje takih pobud bomo o pripravi posebnih strokovnih podlag pravočasno pisno obvestili. Za celoten dokument je predpisana tudi celovita presoja vplivov na okolje, ki bo posamezne posege v prostor posebej preučila in ugotavljala njihove negativne posledice in končno sprejemljivost oz. nesprejemljivost za okolje. Faza usklajevanja smernic se bo zaključila z izdelavo dopolnjenega osnutka OPN. **Sledila bo javna razgrnitev, v sklopu katere bo organizirana tudi javna obravnava dokumenta.** ZGORAJ! Datum obravnave bomo objavili na svojih spletnih straneh, na oglasni deski Občine Šoštanj in v sredstvih javnega obveščanja. S tem postopek še ne bo končan, sledile bodo še nadaljnje faze, kot je sprejemanje stališč do pripomb, izdelava predloga OPN in na koncu ponovno pridobivanje soglasij vseh štiridesetih resorjev in vlade. Zato občane ponovno pozivamo, da pri spremembi namembnosti svojih zemljišč upoštevajo dolgotrajnost celotnega postopka in številne nosilce urejanja prostora (Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zavod za varstvo kulturne dediščine, Zavod za varstvo narave, Zavod za gozdove, Komunalno podjetje, Elektro Slovenije, Ministrstvo za gospodarstvo in številne druge), od katerih je v veliki meri odvisen končni rezultat, njihovo sodelovanje in soglasja pa so nujna za nadaljnje delo ter tudi za končni sprejem samega OPN.

Andreja Moškon, univ. dipl. nov.,
svetovalka za odnose z javnostmi

Muzej usnjarstva na Slovenskem

Šoštanjčanom vrnjen ponos

V četrtek, 19. novembra je v Šoštanju potekala slavnostna otvoritev Muzeja usnjarstva na Slovenskem. Številni obiskovalci so se zbrali pred poslopjem bivših kopalnic in s svojim obiskom potrdili pravilnost odločitve o gradnji muzeja. K svečanemu vzdušju so s svojim kulturnim programom prispevali Pihalni orkester Zarja, Mešani pevski zbor Svoboda ter učenke in učenci folklorne skupine Lepi kamen iz Osnovne šole Šoštanj. Zbrane je poleg drugih nagovoril nekdanji tehnični direktor Anton Arzenšek, trak so prerezali dolgoletna delavka te tovarne Antonija Rezman, dolgoletni delavec in upokojenec Franc Ravljen

in župan občine Šoštanj in poslanec v DZ RS Darko Menih, ki je v svojem govoru kronološko nanizal dogodke in dogajanje ob gradnji. Hkrati je izrazil veselje in ponos, da se je z odprtjem Muzeja usnjarstva na Slovenskem I. faza, Šoštanjčanom na nek način vrnila identiteta. Tako je nagovoril zbrane:

Spoštovane občanke in občani, cenjeni gostje, drage nekdanje »fabričanke in fabričani«!

Letos mineva **221 let**, odkar je bila na tem mestu ustanovljena Vošnjakova usnjarna, ki je iz majhne obrtne delavnice po mnogih desetletjih s pomočjo pridnih rok številnih generacij Šoštanjčanov in bližnjih ter daljnih okoličanov prerasla v eno najbolj poznanih tovarn za predelavo usnja v tem delu Evrope.

Reportaža: Milojka Komprej
Fotografije: Dejan Tonkli in Andreja Moškon

Rodbina Vošnjak, ki je v Šoštanju leta **1750 prišla iz Vitanja**, se je v več generacijah zapisala usnjarski gospodarski panogi. Leta 1788 kupljeno usnjarsko delavnico Ivana Toterja, ki je stala na tem mestu, sta do razcveta pripeljala mala bratranca Ivan in Franc Vošnjak. Zgodovinar dr. Tone Ravnikar je zapisal, da je bil »Šoštanj leta 1788, ko so Vošnjaki začeli z razvojem usnjarstva na naših tleh, zaspan vaški trg, ki je le v manjši meri uspeval opraviti naloge upravnega in gospodarskega središča doline. Takšno stanje je ostalo nato še vse do srede 19. stoletja, ko se ravno

zaradi izjemnega razvoja usnjarstva in s tem prilivom svežega kapitala in s prihodom strokovnjakov, ki jih je v Šoštanj pripeljala ravno možnost zaposlitve v tovarni, začne hitrejši razvoj trga. Hitreje kot se je razvijala tovarna usnja, hitreje se je razvijal tudi sam trg Šoštanj».

Nekdanja šoštanjska paradna gospodarska panoga, tovarna usnja, je pričela počasi ugašati po letu 1960, dokler ni leta 1999 za vedno zaprla svoja vrata. Istega leta je Svet Občine Šoštanj sprejel sklep o začasni razglasitvi kulturnih spomenikov, dve leti kasneje pa je skupina občanov, ki jih je družila zavest o ohranitvi spomina na usnjarstvo v Šoštanju, ustanovila Iniciativni odbor za ohranitev kulturne dediščine TUŠ. Iniciativni odbor so ob ustanovitvi sestavljali: **prof. Tone Ravnikar, Danilo Čebul, Alenka Slatner in Peter Radoja**. Odbor je ob ustanovitvi predlagal pet ukrepov, med katerimi je potrebno izpostaviti tri najpomembnejše: iniciativni odbor je predlagal, **da se v urbanističnih zasnovah predvidi lokacija za postavitev usnjarskega muzeja, da se na nivoju lokalne skupnosti prične usklajena akcija za postavitev muzeja usnjarstva ter da se pristopi k izdelavi idejnega projekta za postavitev muzeja usnjarstva.**

Leta 2002 je Svet Občine Šoštanj sprejel sklep o začetku postopkov za ustanovitev Muzeja usnjarstva, naslednje leto pa je vodenje tega projekta zaupal **Zavodu za kulturo Šoštanj**. Že leta 2004 je bil izdelan **idejni projekt**, ki je na javni razgrnitvi požel veliko naklonjenost in potrditev s strani ciljne javnosti. Med leti 2004 in 2006 ni bilo pravega zagona za zagotovitev proračunskih sredstev za nadaljevanje projekta, zato pa je spomladi leta 2007 občinska uprava projekt uvrstila med prioritete v okviru SA-ŠA regije. Predhodno pa je bil ta projekt kot prednostni projekt sprejet na SA-ŠA ORA in potrjen na Svetu županov Savinjske regije **junija 2007** v Laškem. Navedena dejstva so bila pogoj, da je Občina Šoštanj s projektom Muzeja usnjarstva lahko kandidirala na prvi javni razpis za prednostno usmeritev **»Regionalni razvojni programi«** v okviru operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«, ki ga je Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko objavila v Uradnem listu Republike Slovenije 1. junija 2007. Na podlagi uspešne kandidature je bilo Občini Šoštanj odobrenih **513.943 EUR** namenskih nepovratnih sredstev, namenjenih sofinanciranju upravičenih stroškov operacije. Nepovratna sredstva za **sofinanciranje I. faze muzeja so bila dodeljena iz Evropskega sklada za regionalni razvoj**. Občina Šoštanj se je s podpisom pogodbe s

Službo Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj zavezala, da bo pogodbenne cilje uresničila do 30. septembra letos. Tako kratek rok je za marsikatero slovensko občino nedosegljiv. Občinska uprava je vložila izjemno veliko truda, da je bila pravočasno pridobljena projektna dokumentacija in enotno gradbeno dovoljenje, kajti projekt Muzeja usnjarstva je bil ob prijavi na javni razpis le na idejni ravni, od dokumentacije je bil na voljo le idejni projekt iz leta 2004. Predmet I. faze, ki je sofinancirana s strani Evropskega sklada, je paviljon, prizidek ter finalizacija pritličja, finalizacija nadstropja stavbe pa je bila v celoti financirana iz občinskega proračuna.

Svet Občine Šoštanj je na junijski redni seji sprejel sklep, da bo javno službo na področju varstva premične kulturne dediščine v Muzeju usnjarstva opravljal javni zavod **Muzej Velenje**, ki izpolnjuje vse zahtevane pogoje in je hkrati po ustanovitvenem odloku zadolžen tudi za varstvo premične usnjarske dediščine. V pogodbenem roku zaključena investicija I. faze Muzeja usnjarstva na Slovenskem ter finalizacija

nadstropja je rezultat odličnega timskega dela članov iniciativnega odbora, Zavoda za kulturo Šoštanj, uprave Občine Šoštanj, Tehniškega muzeja Slovenije, Muzeja Velenje, arhitektov

in projektantov podjetja AGEA iz Ljubljane, izvajalca gradnje podjetja Cigrad in izvajalca opreme Studio 69, ki jim je v rekordnem času uspelo udejanjiti cilj, ki so si ga postavili člani

iniciativnega odbora leta 2001, le-ti so izpostavili potrebo po organiziranem pristopu pri ohranjanju spomina na usnjarstvo.

Posebej je potrebno poudariti, da Občina Šoštanj brez pomoči sofinancerskih sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini **513.943 EUR**, ki jih je že v celoti prejela, te investicije ne bi zmogla uresničiti v tako kratkem času.

Muzej usnjarstva na Slovenskem je poklon številnim generacijam šoštanjskih usnjarjev, ki so proizvajali najkvalitetnejše usnje v Evropi, ter lastnikom, rodbini Vošnjak, ki je ponesla ime Šoštanja v Evropo in v svet.

Dovolite mi, da izpostavim nekaj posameznikov, ki so najbolj zaslužni, da lahko danes odpiramo Muzej usnjarstva: **Danilo Čebul, dr. Tone Ravnikar in Miran Aplinc** kot predstavniki iniciativnega odbora,

Kajetan Čop kot predstavnik Zavoda za kulturo Šoštanj, sodelavke **Darja Medved, Sonja Novak in Alenka Verbič** kot predstavnice občinske uprave, **Rok Poles** kot arhitekt - oblikovalec zbirke,

Blaž Verbič kot predstavnik Muzeja Velenje. Nekajletno usklajeno in predano delo omenjenih in seveda še številnih drugih sodelavcev občinske uprave, projektantov, izvajalcev nadzora in ostalih je zagotovilo, da je dolg, ki ga je imela Občina Šoštanj do usnjarstva, poplačan. Posebno zahvalo pa je potrebno izreči tistim našim **občankam in občanom, nekdanjim zaposlenim**, ki so muzeju iz zasebnih zbirk poklonili številne redke predmete, povezane z usnjarstvom.

Ob koncu govora se je zahvalil **vodstvu Termoelektrarne Šoštanj in Premogovnika Velenje** za vso izkazano naklonjenost in pomoč.

POVZETEK VOŠNJAKI

Tovarna usnja Franc Woschnagg in sinovi Šoštanj (1788–1999) je bila med obema svetovnjima vojnama največja in najsodobnejša usnjarna na Balkanu. Na področju bivše Avstro-Ogrske monarhije je slovela kot najkvalitetnejša usnjarna za izdelavo usnja (likanca - blank leder) za navadne in fine konjske vprege ter bila ekskluzivna dobaviteljica tega usnja **za evropske kraljeve dvore**. Kljub lastnim skladiščem na Dunaju, v Budimpešti ter v Beogradu je bilo povpraševanje po njihovem usnju **vedno večje od ponudbe**. Tovarna, ki je višek razvoja dosegla leta 1938, ko je praznovala 150-letnico obstoja, je v povprečju zaposlovala 380 delavcev oz. 6,48 % odstotkov tedanjega prebivalstva Občine Šoštanj, v času pred I. svet. vojno pa je bilo zaposlenih do 450 delavcev, med njimi **20% žensk**. **Dnevno so predelali 1000 kosov govejih kož**. Usnjarna je bila izrazito izvozno usmerjena, saj je izdelke izvažala v številne evropske države ter v Turčijo, Malo Azijo, v Egipt, Severno Afriko, celo v Skandinavijo, trikrat letno pa so večje količine strojenega usnja izvozili v **ZDA**. Ustvarili so blagovno znamko, ki je ime Šoštanja že v začetku 20. stoletja ponesla v Evropo in v svet. Tovarna se je v začetku preteklega stoletja specializirala za izdelavo podplatnega usnja, ki je slovelo po nepropustnosti in postalo enako uspešen izvozni produkt kot usnje za konjske vprege, v tridesetih letih preteklega stoletja pa je pričela izdelovati zelo kvalitetno kromovo usnje.

Po koncu II. svetovne vojne (julij 1945) je bila tovarna nacionalizirana, lastniki pa so bili leta 1946 razlašeni in pregnani. Vodenje tovarne, ki se je preimenovala v Tovarno usnja Šoštanj, je prevzela država, ki je nekaj let še sledila nekdanji uspešnosti tovarne (ob prevzemu tovarne so bili finančni kazalci in uspešnost poslovanja zelo dobri), po letu 1965 pa so se pričele težave, ki so pripeljale do stečaja usnjarne leta 1999. S tem se je končala zgodba paradnega konja slovenske industrije med obema vojnoma. Brez dela je ostalo 328 zaposlenih, pretežno starejših in težje zaposljivih delavcev, med njimi številni invalidi. Večini ni uspelo dobiti novo zaposlitev.

Brez njih in njihovega dela, Muzeja usnjarstva na Slovenskem ne bi bilo. Kakšna je bila njihova vloga in kakšna bo v bodoče, smo jih povprašali ob tej priložnosti:

DANILO ČEBUL

Vas bi težko vprašala, kdaj ste se priključili iniciativni skupini, ker ste iniciativna skupina. Pa vendar, kdaj se je rodila ideja oziroma potreba?

Leta 2001 je bilo jasno, da bo prišlo do odprodaje zemljišča na področju tovarne usnja in rušenja

Pomembno je poudariti, da je imela Vošnjakova usnjarna v času njenega delovanja pa do začetka II. svetovne vojne izjemen vpliv na gospodarski razvoj Šoštanja in okolice ter na blagostanje njenega prebivalstva. Šoštanjski usnjarji so v času največjega razcveta tovarne med leti 1890 do leta 1938 v povprečju zaslužili več od slovenskega gospodarskega povprečja, lastniki pa so dobro skrbeli tudi za socialni in kulturni razvoj prebivalstva. V tridesetih letih preteklega stoletja so zgradili 68 stanovanj za zaposlene in stanovanjsko ubožnico za invalidne delavce, ustanovili so pihalni in tamburaški orkester in nogometni klub.

Rodbina Vošnjak iz Šoštanja je za slovenski prostor poleg usnjarstva pomembna še z drugih vidikov: dr. Josip Vošnjak se je kot zdravnik in pisatelj zavzemal za reševanje socialne problematike in bil deželni in državni poslanec, njegov brat Mihael Vošnjak (1837-1920) pa je bil znan slovenski gospodarstvenik in velik železničarski strokovnjak, projektant železniške proge Celje - Dravograd, ugledni bančni strokovnjak ter tudi deželni in državni poslanec. Bil je začetnik hranilništva na Slovenskem. Občina Šoštanj se je bratoma Vošnjak poklonila s postavitvijo njunih dopravnih kipov v Spominski park pred Osnovo šolo Šoštanj.

Ker je razvoj Šoštanja konec 19. in v začetku 20. stoletja utemeljen in neločljivo povezan z razvojem Vošnjakove usnjarne, nenazadnje je rezultat tega tudi podelitev mestnih pravic Šoštanju iz tega obdobja, je bila naša velika obveza in dolg, da zgodovinski spomin na številne generacije šoštanjskih usnjarjev ne zamre, ampak da z ustanovitvijo muzeja znova oživi. Podpora najširše lokalne skupnosti k temu projektu je bila izjemna, zato je Občina Šoštanj projekt ustanovitve Muzeja usnjarstva v Šoštanju v celoti podpirala.

Ne gre prezreti dejstva, da je bilo šoštanjsko usnje uveljavljena in prepoznavna blagovna znamka v Evropi in v svetu, zato upamo in želimo, da bo projekt Muzej usnjarstva na Slovenskem prepoznan tudi kot evropski projekt.

Alenka Verbič

dotrajanih objektov, zato je bilo potrebno hitro ukrepati. V oktobru je bil ustanovljen iniciativni odbor za ohranitev kulturne dediščine TUŠ. Osnova temu je bil Odlok o začasnih razglasitvi kulturnih spomenikov TUŠ, katerega je sprejel Svet Občine Šoštanj leta 1999.

Predlaganih je bilo 5 ukrepov, ki so se nanašali na potrebo po trenutnih aktivnostih reševanja usnjarske dediščine, obenem pa smo predlagali županu nadaljnje postopke, ki bi privedli do končnega cilja, to je muzeja usnjarstva v Šoštanju.

Kako je fizično potekala selitev strojev in postopki z deponiranjem?

Glavnina dela je potekala v zimskem času, v težkih razmerah. Neprecenljivo pomoč je nudila TE Šoštanj, katere požrtvovalni delavci so opravili zahtevno demontažo strojev ter prevoz v začasni depo na njihovem področju. Po štirih letih smo našli ustrezno lokacijo na področju nekdanjega bazena, kjer so bili uskladiščeni vse do njihove vrnitve, tokrat v muzejski paviljon. Žal smo se soočili tudi s krajjo vitalnih

ekspozatov, ki so končali v Železarni Štore. To je terjalo veliko dodatnega dela, skrbi in seveda dodatno finančno obremenitev projekta.

Vaše aktivnosti so tekle še dalje. V katerih smereh?

Področje dela je bilo precej široko in se je nanašalo na pridobivanje podatkov, predmetov, sodelovanje pri določitvi vsebine, restavriranju predmetov. Sam sem se najbolj posvetil zasnovi postavitve paviljonskega dela ter fizični umestitvi strojev. Upam, da smo ustvarili zanimiv in primeren ambient, ki bo omogočil obiskovalcu vsaj minimalno predstavbo o načinu in postopkih izdelave usnja.

Vaša vloga ob odprtju in v prihodnosti?

Moram reči, da je bilo moje delo in razmišljanje v teh letih precej podrejeno cilju ohranitve spomina na našo bogato usnjarsko tradicijo. Danes sem vesel, da smo s skupnimi močmi uspeli pripeljati ta projekt do te faze. Prepričan sem, da je stvar vodenja in upravljanja muzeja v dobrih in odgovornih rokah in da si bo kaj kmalu moč v Šoštanj u ogledati sled usnjarstva naše celotne domovine. Sodelovanje pri tem projektu, pa ni terjalo zgolj odrekanja, ampak mi je nudilo veliko novih spoznanj, za kar sem sodelavcem hvaležen.

DARJA MEDVED

Kot direktorica uprave Občine Šoštanj ste aktivno sodelovali pri postopkih izgradnje Muzeja usnjarstva. Kako ste sprejeli ta projekt in kaj po vašem

mnenju muzej predstavlja za Šoštanj? V katerem delu ste sodelovali in kakšno je bilo sodelovanje?

Pri projektu izgradnje 1. faze Muzeja usnjarstva na Slovenskem sem začela sodelovati takoj, ko sem se zaposlila kot direktorica uprave Občine Šoštanj. Projekt je že bil prijavljen na razpis za nepovratna evropska sredstva. Seveda je bilo potrebno opraviti še ogromno dela:

- ažurirati idejni projekt in ga tako rekoč »prevesti« v sedanji čas, s sedanjimi vrednostmi in cenami;
- izpeljati vsa naročila po zakonu o JN in najti izvajalce;
- zaradi sprememb v cenah izvesti izračun in hitro ter pravilno prerazporeditev sredstev v proračunu, saj je bila zagotovitev sredstev v proračunu eden od bistvenih pogojev za ohranitev nepovratnih evropskih sredstev;
- ustanovitev programskega sveta in koordinacija ter sodelovanje z izvajalci, zunanji sodelavci ter sodelavci občinske uprave.

Poskušali smo ustanoviti sodoben muzej, moderen in zanimiv za vse skupine obiskovalcev, ter uspeli vse tekste umestiti v muzej tudi v angleščini in nemščini.

Še bi lahko naštevali tako kot vsi sodelavci, ki so sodelovali pri projektu.

Bistveno pa je in to bi rada posebej poudarila, da Muzeja usnjarstva na Slovenskem ne bi bilo brez timskega dela, sodelovanja, usklajevanja, tudi potrpežljivosti, predvsem pa strokovnosti vseh, ki smo pri projektu sodelovali in ga uspešno pripeljali do konca. Tako smo Šoštanju in okolici oz. prebivalcem vrnili vsaj delček preteklosti, zgodovine, spominov ... Pridite v muzej, oglejte si ga, poiščite vez s preteklostjo, s spomini, s sorodniki ... Župan Darko Menih je bil izredno naklonjen projektu in je vseskozi aktivno sodeloval in se vključeval v izgradnjo prve faze. Seveda so v celoti podprli izgradnjo muzeja tudi svetniki in svetnice Občine Šoštanj. Zahvala velja tudi Termoelektrarni Šoštanj in Premogovniku Velenje za pomoč pri izgradnji muzeja, številnim občanom in občankam, ki so tako ali drugače pomagali ali darovali predmete.

Še enkrat velja omeniti tudi strokovno in pravočasno delo izvajalcev Cigrad d. o. o., Studia 69, Mizarstva Pergovnik, arh. Roka Polesa in projektantskega podjetja Agea d. o. o. Ponosna in vesela sem, da sem lahko bila delček v tem mozaiku izgradnje I. faze Muzeja usnjarstva na Slovenskem.

Kakšna bo naloga lokalne skupnosti ob delovanju muzeja?

Lokalna skupnost kot lastnik Muzeja usnjarstva na Slovenskem bo morala zagotavljati kar precejšnja finančna sredstva za delovanje le-tega.

DR. TONE RAVNIKAR

Kdaj ste se priključil skupini za izgradnjo Muzeja usnjarstva?

V Iniciativnem odboru za ohranjanje usnjarske dediščine v Šoštanju sem sodeloval od

samega začetka – se pravi, ustanovili smo se kmalu potem, ko je TUŠ nehal delovati in je padla odločitev o podrtju večjega dela proizvodnih hal.

Vaše aktivnosti pri samih postopkih in vsebinah?

V dolgoletnih aktivnostih, ki so se odvijale včasih bolj včasih manj intenzivno, najintenzivneje pa potem, ko je ta projekt dejansko za svoj vzela tudi Občina Šoštanj in se maksimalno (z znanjem in denarjem) angažirala, sem sodeloval v skoraj vseh fazah, vendar je potrebno pošteno povedati, da je bila glavnina dela naložena Miranu in Danilu, ki sta pri tem delu na sebe prevzela najtežje breme. Moja vloga je bila bolj delovanje ob strani, z občasnimi navseti, intervencijami ipd.

Kakšna je vaša vloga ob odprtju in v prihodnosti?

Pri odprtju bom z navdušenjem sodeloval kot gledalec, v bodočnosti pa kot redni obiskovalec tako samega muzeja, za katerega sem prepričan, da je zasnovan odlično, kot tudi drugih prireditev v njem, saj upam, da bodo muzejski prostori postali točka

bolj kot ne rednega srečevanja zainteresiranih za Šoštanj ob najrazličnejših priložnostih.

ALENKA VERBIČ

Kdaj ste se priključil skupini za izgradnjo Muzeja usnjarstva?

Iniciativnemu odboru sem se na povabilo Zavoda za kulturo Šoštanj kot predstavnica Občine Šoštanj

priključila junija leta 2003, čeprav sem delo in aktivnosti odbora naklonjeno in pozorno spremljala že od njegovega nastanka dalje. Ko sem kot članica odbora pričela intenzivneje razmišljati, kako naj Občina Šoštanj najučinkoviteje pristopi k ponovnemu oživljanju bogate šoštanske usnjarske tradicije, ne le v občinskem okviru, ampak širše, na regijskem in nacionalnem nivoju, sem podala idejo za ponovno oživitev tradicionalnega šoštanskega Katarininega sejma, posvečenega zavetnici usnarjev, ter za pripravo razstave, posvečene usnjarsko-čevljarski tradiciji v Šoštanju in v Trziču. Naključje je hotelo, da je bilo leta 2003 ravno 215 let od ustanovitve Vošnjakove usnjarne ter da so v Trziču praznovali 100-letnico ustanovitve tovarne obutve Peter Kozina, ki je pozneje prerasla v poznani Peko. Realizacijo projekta razstave z naslovom Usnjarsko-čevljarska tradicija v Šoštanju in Trziču je Občina Šoštanj zaupala Muzeju Velenje za predstavitev Vošnjakove usnjarske dediščine, k sodelovanju pa smo pritegnili Tržiški muzej, ki je tedaj edini hranil in predstavljal stalno usnjarsko zbirko, ter tovarno obutve Peko iz Trziča. Nastala je prelepa in odmevna razstava avtorjev Mateje Medved, kustodinje Muzeja Velenje, ki je predstavila usnjarsko tradicijo v Šoštanju, Tite Porenta, višje kustodinje Tržiškega muzeja za predstavitev tržiške usnjarske muzejske zbirke, ter Marte Gorjup Brejč, predsednice uprave Peko d. d. za predstavitev zgodbe Peka v 100-letnem obdobju. Ob odprtju razstave novembra leta 2003 je bil znova oživiljen tudi Katarinin sejem. Razstava je bila v Šoštanju deležna izredne medijske pozornosti, ogledali so si jo številni občani in nekdanji zaposleni, na željo Občine Trzič je bila spomladi l. 2004 predstavljena v Galeriji Trzič, junija istega leta pa v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri. Razstava je bila na dan odprtja v Bistri predstavljena v TV Dnevniku nacionalne televizije. Takrat so se pričeli tudi prvi razgovori z direktorjem tehniškega muzeja dr. Orestom Jarhom in mag. Estero Cerar o skupnem sodelovanju.

Vaše aktivnosti v zvezi z postopki izgradnje?

Aktivnosti, povezanih s postopki izgradnje, je bilo precej, morda bi izpostavila najpomembnejše. Projekt izgradnje I. faze muzeja je sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj, zato je bilo potrebno že v samo vlogo na javni razpis vložiti veliko znanja, natančnosti in doslednosti, kajti Občina Šoštanj do tega projekta izkušen z

evropskimi razpisi še ni imela, torej ni bilo dobre prakse, po kateri bi se lahko zgledovali. Poudariti je potrebno, da so bili roki prijave izredno kratki, vsaka, tudi najmanjša postopkovna napaka bi lahko pomenila neuspešnost kandidature. Pritisk je bil velik, izkušenj še ni bilo. Vsebinski del vloge smo intenzivno usklajevali Miran Aplinc, Kajetan Čop in jaz. Vedno se bom spominjala, da je bila obsežna prijava na pošto oddana na torek, 26. junija 2007, natanko minuto pred 18. uro, ob kateri bi se iztekel rok za prijavo. Kandidatura je bila uspešna, imenovana sem bila za skrbnika pogodbe s strani Občine Šoštanj. Skrbništvo nad pogodbo predstavlja veliko odgovornost z vidika delovanja, usklajevanja in spremljanja celotnega projekta, ter zavezuje k uresničevanju vseh obveznosti, ki jih ima Občina Šoštanj do sofinancerja. V prvi vrsti je ta naloga v začetku pomenila intenziven študij evropskih uredb, pravilnikov in določb, tistih temeljnih dokumentov, ki so bili ključni, da sem lahko v Ljubljani, na Službi Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, na številnih sestankih zastopala Občino Šoštanj kot enakovreden sogovornik. Skrbništvo nad evropsko pogodbo bi ne bilo uspešno brez pomoči sodelavcev občinske uprave, likvidnost je bilo potrebno vsako leto, od podpisa pogodbe dalje, načrtovati usklajeno, več mesecev vnaprej, da smo lahko že plačane zahtevke v Ljubljano pošiljali pravočasno. Omeniti je potrebno, da evropski sklad oz. posredniško telo, v našem primeru SVLR, povrne sredstva za že plačane obveznosti. To je večini slovenskih občin predstavljalo problem. Vsa dokumentacija, poslana v Ljubljano, zahteva izredno natančnost in doslednost, poznavanje projekta, njegovo trenutno stanje, pred nakazilom sredstev je dokumentacija dokončno potrjena šele v Bruslju, imeli smo že kontrole na terenu, še jih pričakujemo.

Koliko je končna vrednost projekta do I. faze?

Celotna rednost projekta izgradnje I. faze, vključno z vso opremo in zunanjo ureditvijo znaša 1,6 milijonov evrov.

Kakšna je vaša vloga ob odprtju in v prihodnosti ob izgradnji II. faze?

Za prijavo projekta II. faze izgradnje muzeja, ki predvideva postavitev steklene stavbe, sem že izdelala vsebinsko predprijavo, na podlagi katere je projekt že uvrščen med prioritete projekta SA-ŠA območne razvojne agencije, s katero ves čas zgleđno sodelujemo. Razpis za sofinanciranje tega projekta bi moral biti objavljen že aprila letos, trenutno pa ni na voljo podatka, kdaj bo razpis zares objavljen.

KAJETAN ČOP

Kdaj ste se priključil skupini za izgradnjo Muzeja usnjarstva?

Ko sem postal direktor Zavoda za kulturo Šoštanj, sem tudi začel sodelovati pri ideji o Muzeju usnjarstva.

Saj je Občina Šoštanj že v Uradnem listu Občine

Šoštanj številka 07/2002 sprejela sklep o začetku postopkov za ustanovitev Muzeja usnjarstva v Šoštanju. V tem sklepu se je vodenje postopka ustanovitve preneslo na Zavod za kulturo Šoštanj.

Vaše aktivnosti in postopki, pri katerih ste sodelovali?

Vodil sem postopek pridobivanja idejnega projekta. Bil sem pobudnik za Muzej usnjarstva Slovenije in ne samo Šoštanja. Prav tako smo s pomočjo sredstev, ki smo jih pridobili z Ministrstva za kulturo RS, izvedli 2 projekta o Usnjarstvu na Slovenskem. Izdali smo: VSEBINSKA ZASNOVA MUZEJA USNJARSTVA SLOVENIJE in film VONJ USNJA. S tem smo seznanili širšo laično in strokovno javnost, da smo v Šoštanju najbolj resni glede ustanovitve Muzeja usnjarstva na nacionalni ravni. Med mojim vodenjem projekta smo pridobili pomembne zaveznike, na primer Tehniški muzej Slovenije. Od leta 2006, ko je projekt Muzej usnjarstva prevzela Občina Šoštanj, do predaje v upravljanje Muzeju Velenje sem aktivno sodeloval pri vseh dejavnostih.

Kakšna je vaša vloga ob odprtju in v prihodnosti?

Zavod za kulturo Šoštanj je sodeloval pri otvoritveni prireditvi. Z muzejem bomo v prihodnosti sodelovali tudi vsebinsko.

MIRAN APLINC

Kdaj ste se priključili iniciativnemu odboru za ustanovitev Muzeja usnjarstva v Šoštanju?

Odboru sem se na poziv Danila Čebula mlajšega priključil leta 2005. Sprva

je bila ideja o ustanovitvi muzeja le pobožna želja, z letom 2007 pa smo začeli uspešno sodelovanje z Občino Šoštanj. Rezultat je viden. Muzej usnjarstva je odprt.

Vaše aktivnosti v času priprav in gradnje muzeja!

Stavbi muzeja sta bili do začetka poletja leta 2009 relativno dograjeni, napočil pa je čas za postavljanje vsebine. Občina Šoštanj je v ta namen že sredi leta 2008 ustanovila širšo programsko skupino, operativno pa je od konca istega leta pričela z delom še ožja programska skupina, ki je nastala iz iniciativnega odbora za ustanovitev Muzeja usnjarstva. Člani ožje programske skupine so bili: Miran Aplinc, Danilo Čebul mlajši, dr. Tone Ravnikar, Blaž Verbič, razstavo je oblikoval arhitekt Rok Poles. Resno delo skupine pa se je začelo šele aprila 2009. Ožja programska skupina je delala zelo dobro, saj ji je v izredno kratkem času uspel obsežen projekt, kakršne drugod pripravljajo več let. Rezultat tega dela je širša javnost prvič lahko videla na dan svečanega odprtja muzeja 19. novembra 2009. Same prireditve se je udeležilo zelo veliko obiskovalcev, kar kaže na to, da smo z idejo Muzeja usnjarstva na pravi poti. Upam, da smo s tem dejanjem deset let po zaprtju tovarne zapolnili vrzel v Šoštanju in poplačali dolg prebivalstvu. S

tem pogledom v preteklost Šoštanja laže razumemo in živimo danes in obenem z upanjem zremo v prihodnost.

Kaj lahko vidimo v muzeju?

Z ustanovitvijo muzeja je realizirana prva faza izgradnje, ki zajema odprt paviljonski del in obnovno tovarniških kopalnic s prizidkom ter ureditev okolice. Same stavbe seveda še niso muzej, to postanejo šele z ustreznimi oblikovano razstavo, ki je blizu človeku današnjega časa.

V obnovljenih tovarniških kopalnicah je postavljena razstava Usnjarstvo v Šoštanju. V prvem delu predstavlja kronološki pregled 210-letne tradicije usnjarstva v Šoštanju vse od ustanovitve Vošnjakove usnjarije leta 1788, vzpona v veleindustrijo do ukinitve tovarne leta 1999. V razstavi sta poudarjena pomen družine Vošnjak in vpliv tovarne na gospodarski razvoj Šoštanja, ki nosi svojevrsten pečat mesta z vonjem po usnji.

V drugem delu razstave so z ambientalnimi predstavitvami prikazani delavsko stanovanje, direktorjeva pisarna, Lujekova čevljarska delavnica, utrinki iz življenja in usode industrialcev Vošnjakov. Z delovanjem društev je predstavljeno kulturno in družabno življenje Šoštanjčanov, na ogled pa je tudi življenjski vsakdan delavca in njegove družine.

Usnjarški stroji in naprave za predelavo kože v usnje so razstavljeni v zunanjem paviljonu. Časovno segajo v začetek 20. stoletja, v čas razmaha industrializacije na Slovenskem. Predstavitev zajema ogled in prikaz delovanja strojev ter pregled industrijske proizvodnje usnja.

V drugi fazi postavitve Muzeja usnjarstva na Slovenskem bosta postavljena razstavi Usnjarstvo na Slovenskem in prikaz Od kože do usnja, ki pa sta še v nastajanju.

Kakšna je vaša vloga ob odprtju in v prihodnosti?

Osebo sem odprtje muzeja z veseljem pričakoval. S tem je bilo vsaj deloma končano dolgoletno delo iniciativnega odbora za ustanovitev Muzeja usnjarstva v Šoštanju. V teh letih sem bil zaposlen na Osnovni šoli bratov Letonja v Šmarnem ob Paki. Želim nadaljevati strokovno delo za raziskavo usnjarstva na Slovenskem, zato sem od septembra 2009 zaposlen v novonastalem muzeju kot kustos. V prihodnosti bo postal ob sodelovanju vseh zainteresiranih Muzej usnjarstva vseslovenski projekt, s katerim preraščamo lokalne okvire. Do danes je že prišlo do strokovnega sodelovanja tudi s Tehničkim muzejem Slovenije in Muzejem Velenje ter nekdanjimi centri usnjarstva.

Kako boste oživili muzej?

Projekt Muzeja usnjarstva Slovenije se sklada z razvojem in zgodovino Šoštanja kot tradicionalno usnjarjskega mesta, ki izročilo nadaljuje kot zanimivo in prepoznavno blagovno znamko. Velja pa poudariti, da tovrstnega muzeja v Sloveniji ni, zato bo s tem močno popravljena turistična ponudba mesta in doline. Z uveljavitvijo Muzeja usnjarstva in Mayerjeve vile, ob že uveljavljeni Mestni galeriji, Zavoda za kulturo, bo Šoštanj dobil novo priložnost, ki poudarja tradicijo in kulturo mesta na lokacijah, ki so med prebivalstvom že sprejete. Mesto zadnja leta dobiva lepšo podobo. Projekt oživljanja starega mestnega jedra bo pomembno doprinesel k videzu in zanimivosti.

Stavba Muzeja usnjarstva daje s tem pozitiven zgled, saj se je ne bi sramovali nikjer v Evropi. Prav gotovo je skupna priljubljenost v sodelovanju na lokalnem nivoju, vendar bo potrebno širše v ponudbi povezati kulturne institucije in turistične zmogljivosti.

SONJA NOVAK

Kdaj ste se priključil skupini za izgradnjo Muzeja usnjarstva?

Skupini sem se priključila avgusta 2007, ko smo dobili takrat sicer še neuradno informacijo,

da je projekt uvrščen med projekte, ki se bodo sofinancirali iz sredstev EU sklada.

Vaše aktivnosti v zvezi z izgradnjo Muzeja usnjarstva na Slovenskem?

Glede na to, da je bil do takrat izdelan za objekt le idejni projekt, je bilo treba takoj pričeti aktivnosti za pridobitev projektne dokumentacije. Moja prva naloga je bila pripraviti razpisno dokumentacijo ter izvesti postopek javnega naročila za izbiro projektantov. Postopek se je zaključil s podpisom pogodbe za izdelavo kompletne projektne dokumentacije PGD, PZI za celoten objekt Muzeja usnjarstva, torej za 1. in 2. fazo izvedbe, in sicer z družbo AGEA, d. o. o. iz Ljubljane, konec septembra 2007. V fazi projektiranja sem sodelovala le občasno, zlasti takrat, ko se je bilo treba povezati z različnimi soglasjedajalci, pridobiti služnostne pravice na zemljiščih, kjer so bili predvideni komunalni vodi itd. Naslednja moja aktivnost je bila pridobitev gradbenega dovoljenja za objekt, hkrati pa sem vodila tudi postopek javnega naročila za izbiro nadzornika ter sodelovala v postopku javnega naročila za izbiro izvajalca gradnje. Kot najugodnejši izvajalec je bil izbran Cigrad d. o. o. Šoštanj, ki sem mu ob uvedbi v delo predala vso potrebno projektno in drugo gradbeno dokumentacijo. Med samo gradnjo sem bila kot skrbnica pogodbe skupaj z Alenko Verbič zadolžena, da v imenu naročnika skrbiva za to, da gradnja nemoteno poteka, da se sproti rešujejo odprta vprašanja, ki med vsako gradnjo nastajajo. Koordinacije, na katerih smo se seznanjali s potekom gradnje in hkrati sproti reševali probleme, smo imeli vsak torek, skupaj smo imeli 40 koordinacij. Moram reči, da smo dobro sodelovali. Zlasti je veliko prispeval s svojim znanjem in izkušnjami izbrani nadzornik gradnje Miroslav Bukvič iz družbe CEE inženiring Ljubljana, za kar se mu zahvaljujem.

Po zaključku gradnje je bila moja naslednja naloga pridobiti uporabno dovoljenje za objekt, poskrbeti za kvalitetni pregled in primopredajo objekta, pridobiti hišno številko, skleniti pogodbe za servisiranje in vzdrževanje dvigala, vzdrževanje video ter alarmnega sistema, dobavo el. energije, komunalnih dobrin, odvoza odpadkov ... Ob odprtju muzeja nisem imela posebne vloge, saj je vse aktivnosti s strani Občine Šoštanj, ki so bile

vezane na odprtje, peljala sodelavka Alenka Verbič. Sem pa bila izredno presenečena in vesela zahvale, ki sem jo na odprtju prejela od župana.

Kakšna je vaša vloga ob odprtju in v prihodnosti?

Glede na to, da je Muzej usnjarstva na Slovenskem, kot se objekt uradno imenuje, prevzel v upravljanje Muzej Velenje, ki bo skrbel za njegovo dobro delovanje, je moja vloga pri tem projektu več ali manj zaključena. V prihodnje bom le še spremljala stroške servisiranja naprav in vzdrževanja po pogodbah, stroške dobave el. energije in komunalnih storitev ter sodelovala pri odpravi morebitnih napak v garancijski dobi.

DAMJAN KLJAJIČ

Kdaj ste se priključil skupini za izgradnjo Muzeja usnjarstva?

Z aktivnostmi za izgradnjo sem vseskozi seznanjen, saj se je Muzej Velenje ves čas od pričetka zasnove

Muzeja usnjarstva aktivno vključeval v izgradnjo.

Vaše aktivnosti?

Moje aktivnosti so bile od začetka vezane na shranitev in konservacijo starih strojev, fotografiranje stare tovarne in deloma tudi očuvanje nekdanjih zgodb o tovarni.

Kakšna je vaša vloga ob odprtju in v prihodnosti?

Zdaj, ko smo odprli Muzej usnjarstva na Slovenskem, je moja naloga povezana z razvojem tega muzeja v širšem slovenskem prostoru, saj muzej spada pod Muzej Velenje; upam, da nam bo uspelo v muzej pripeljati čim več ljudi (domačih in tujcev), ki bodo Šoštanj zapuščali zadovoljni.

ROK POLES - usnjarjski vajenec Jure

Kdaj ste se priključili skupini za izgradnjo Muzeja usnjarstva?

K projektu Muzeja usnjarstva so me pritegnili, ko se je začelo s finalizacijo objektov in je bil skrajni čas, da se

izkristalizira oblika postavitve muzejske zbirke.

Kaj so obsegala vaša dela?

Delo je šlo od velikega k drobnemu. S projektno skupino smo najprej definirali lupino, da je bila kar najbolje prilagojena vsebini muzeja. To je, odločili smo se, kako bodo razporejene mavčnokartonske stene, da bo nastalo dovolj površin za panoje, kje bodo stale rekonstruirane scene iz življenja, kje vitrine, kaj se bo dogajalo z okni (precej smo jih zaprli). Potrebno je bilo v projektu zamenjati vse

luči, da so bile bolj na kožo pisane postavitvi, pa izdelati načrte za nadstrešek, za vhodno ograjo in portal v ograji. Sledili so načrti in skice za mizarja (pult, klopi, omare), hkrati pa zelo zelo obsežno postavljanje in usklajevanje grafičnih elementov, ki so šli v tiskanje in so nalepljeni na stene ter napeti med konstrukcijo v zunanjem paviljonu. Postavljenih in natisnjenih je bilo več kot 350 m sten. Hkrati je rasla in se čistila grafična podoba muzeja: znak, dopisni papirji, ovojnice, letaki za obveščanje, vabila, pa drobno gradivo za muzejsko trgovino (magneti, lončki). Rodil se je tudi Jure - usnjarjski vajenec. In iz muzeja skočil tudi v slikanico za otroke.

Kakšna je vaša vloga ob odprtju in v prihodnje?

Ob odprtju muzeja sem se še le vračal z gradbišča v Ljubljani. Arhitekt je tako ali tako človek ozadja, ne glavni igralec. Prej sem videl samo slavnostno okrašen vhodni portal, ovit v zelene girlande, kar se mi je zdelo zelo imenitno in je prav nostalgično spominjalo na krasitev ob slavjih v usnjarji, kot se to vidi na starih fotografijah. Pa naprej? Možnosti so odprte.

BLAŽ VERBIČ

Kdaj ste se priključil skupini za izgradnjo Muzeja usnjarstva?

Skupini za izgradnjo Muzeja usnjarstva sem se kot predstavnik Muzeja Velenje priključil šele v

začetku leta 2009, ko je bil Muzej Velenje tudi povabljen k večjemu sodelovanju pri projektu. Čeprav je bilo v tem času večino stvari glede muzeja že zastavljenih, je bilo še dovolj časa, da smo razstavno delno prilagodili novjšim muzejskim smernicam. Vsekakor pa gre pohvala vsem sodelujočim pri projektu, saj je bila že ideja in zasnova muzeja odlična.

Vaše aktivnosti in naloge pri postopkih izgradnje?

K projektu sem se priključil predvsem zaradi pomoči pri postavitvi razstave. Vendar pa je bila ekipa, ki je celoten muzej postavljala, precej majhna, entuziastična in obetajoča. S takimi ljudmi je pa užitek delati, naša srečanja in snovanja pa so se večkrat zavlekla do mraka. In ob koncu ni bilo več osnovne delitve dela, vsak je prevzel, kar je lahko. Vse z osnovnim motivom, da bi muzej bil čim boljši!

Kakšna je vaša vloga ob odprtju in v prihodnosti?

Po odprtju naj bi v muzeju delali štirje novo zaposleni. Kljub temu pa želim sam pri delovanju muzeja še naprej sodelovati in pomagati, predvsem tudi pri drugi fazi izgradnje muzeja in postavitve razstave. Vsekakor je bilo sodelovanje pri Muzeju usnjarstva na Slovenskem zame od sedaj ena največjih in prijetnejših izkušenj.

NOVO STOPNIŠČE

Občina Šoštanj je konec prvega tedna v novembru začela z deli na stopnišču pred vhodom v upravno stavbo. Zaradi slabe kakovosti starega materiala in s tem posledično vsakoletnih manjših obnovitvenih del so se letos odločili za celotno prenovu. Na osnovi ponudb izvajalcev je bil izbran najugodnejši, ki je k obnovi pristopil z rušenjem celotnega stopnišča s podložnim betonom in pohodnimi ploščami. Nadomestil ga bo z novim podložnim betonom in s stopnicami iz polnega marmorja, ki bo robot na pohodni površini. Odločitvi za celotno zamenjavo stopnic je botrovalo krušenje in odstopanje pohodnih plošč, do katerih je prihajalo po vsaki zimski sezoni. Z novim materialom, s katerim se bo preprečilo predvsem morebitne zdrse in padce v zimskem obdobju, bo uporaba stopnišča precej bolj varna, saj bo vrhnji del odporen na vremenske dejavnike.

Sanacija stopnišča se bo predvidoma končala v sredini novembra. V času del prosimo vse obiskovalce občinske upravne stavbe ter drugih poslovnih prostorov, da upoštevajo navodila izvajalca, ki je zagotovil varen prehod in vhod v objekt.

SPORNI EKOLOŠKI OTOKI?

Občina Šoštanj je v oktobru začela v naselju Florjan pri Šoštanju z graditvijo ekoloških otokov. Z njimi se bo primerno uredil prostor za ločeno zbiranje odpadkov. Do sedaj so bili smetnjaki za reciklažo postavljeni na neustreznih mestih, kjer je zaradi najrazličnejših razlogov prihajalo do razsutja vsebine. Z novo betonsko ploščo in betonsko ograditvijo zbiralnikov za papir, steklo, plastenke in pločevinke se bo to zmanjšalo, če ne popolnoma preprečilo.

V naselju Florjan pri Šoštanju bo tako občina zgradila tri ekološke otoke: pri toplotni postaji Pohrastnik, pod cerkvijo sv. Mihaela ter pri gostišču Grebenšek.

Kljub pričakovani minimalni ekološki zavesti o recikliranju odpadkov je Občina Šoštanj naletela na kar nekaj nasprotovanj glede postavitve otokov, zato bo potrebno dela zaenkrat ustaviti.

Kljub za nekatere motečemu ekološkemu otoku je potrebno izpostaviti, da so takšne lokacije nujno potrebne za ustrezno odlaganje recikliranih odpadkov, ki v primerjavi z ostalimi komunalnimi odpadki ne oddajajo vonja, saj gre le za papir, steklo, plastenke in pločevinke, zato prosimo občane za strpnost in razumevanje pri izvajanju tega projekta. Na žalost še vedno prevladuje razmišljanje, da je takšna gradnja sicer nujna, vendar naj bo le-ta pri sosedu.

IZ MAKEDAMA NA ASFALT

V Občini Šoštanj smo v sredi novembra namenu predali dva cestna odseka. Asphalt je nadomestil makadam v Krajevni skupnosti Bele Vode in Ravne. Na odseku Rozman-Mlinar v Belih Vodah so poleg nove asfaltne podlage v dolžini 670 metrov cesto na določenih predelih tudi razširili. Omenjeni odsek je bil nadaljevanje prve faze, ki se je začela pred dobrima dvema letoma. Že takrat se je izvedla nova asfaltna prevleka v dolžini 650 metrov. Nekdaj gozdna cesta v skupni dolžini 1300 metrov je bila pogosto izpostavljena različnim vremenskim razmeram, kar je zahtevalo stalne manjše sanacije. Ustrezno urejeno vozišče je velika pridobitev za krajanje, ki so asfaltiranje omenjenega odseka težko pričakovali. Del finančnih sredstev v drugi fazi izgradnje je prispevala tudi KS Bele Vode, občinski del pa je znašal 33.638 EUR.

Otvoritev novega dela cestišča je potekala tudi v Ravnah pri Šoštanju na relaciji Krt-Potočnik. V dolžini 470 metrov se je asfaltirala obstoječa makadamska cesta. Skupna vrednost investicije je znašala 28.186 EUR.

SANACIJA V LOKOVICI

Občina Šoštanj je v četrtek, 5. novembra, začela z deli na cestnem odseku Reherman-Veliki Vrh v Lokovci. Zaenkrat bodo sanirali le dotrajano asfaltno vozišče v dolžini 200 metrov. Ker pa je celotna povezovalna lokalna cesta med Šoštanjem, Šmartnim ob Paki, Polzelo in Velenjem nujno potrebna prenove, se sanacijska dela predvidevajo tudi za preostali del ceste.

Zaradi sanacijskih del na vozišču bo na omenjeni lokaciji prihajalo do delnih oz. popolnih občasnih zapor, zato prosimo vse uporabnike za strpnost in razumevanje ter upoštevanje prometne signalizacije.

Ureditvena dela bodo trajala predvidoma dvajset dni, vrednost investicije pa znaša 24.904 evrov.

Poročila zbrala:

Andreja Moškon, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

OBVESTILO!

Do 20. decembra bo zaradi rekonstrukcije mostu čer potok Toplica **popolnoma zaprta lokalna cesta Metleče - Florjan**. Izvajalec del CB Celje bo obstoječi dotrajani most porušil in ga nadomestil s širšim. S tem bo povečana varnost vseh uporabnikov mostu. Poleg gradbenih del bodo

potrebna tudi tesarska in ključavničarska dela, predvsem v zadnji fazi, ko se bo urejala še ograja za pešce. **Obvoz v tem času bo urejen**, prosimo za razumevanje in upoštevanje prometne signalizacije.

Intervju:

PRVI RUDAR: dr. Milan Medved

Premogovnik ima prihodnost

Intervju: Milojka Komprej

foto: Dejan Tonkli

Šaleška dolina je tesno povezana z rudarjenjem oziroma s pridobivanjem lignita. Razvoj premogovnika je v tesni povezavi z razvojem kraja že desetletja in pomembno vpliva na celotno Slovenijo. Dolgoročno planiranje, racionalizacija proizvodnje, posodabljanje, iskanje novih tržišč in priložnosti, vzgoja kadra in še kaj so temelji razvojnega procesa, na katerem stoji Premogovnik in na katerega prisega in ga uspešno obvladuje tudi prvi mož velenjskega rudnika, dr. Milan Medved.

Za vas pravijo, da ste knap! Občutek imam, da vam to štejejo v dobro?

Ja, upam da. Sam sem ponosen, da sem rudar oziroma se zavedam svojih knapovskih korenin, saj je moje življenje ves čas povezano z rudarjenjem. Oče je svojo upokojitve dočakal kot rudar, zaposlen je bil v jami na »klasiki«, kot smo takrat temu rekli. Bil je miner in je

poleg jamskega opravljal to delo tudi v bližnjih kamnolomih. Tudi kar nekaj mojih stricev je bilo rudarjev tako po očetovi kot po mamini strani. Naša družina, to je družina Medved, ki je bila zelo številčna, je nekoč imela veliko posestvo v Prelogah. Od tam smo se morali umakniti zaradi pridobivanja premoga in smo v bistvu tudi sami med največjimi oškodovanci.

Vaša karierna pot je torej v tesni povezanosti z velenjskim Premogovnikom.

Po končani gimnaziji sem se odločil za študij rudarstva, kar je bilo za mojo družino presenečenje, saj sem imel veliko odprtih možnosti. Oče pa je bil zadovoljen. Tako sem dobil zaposlitev v rudniku in hkrati končal diplomu. Od januarja leta 1985 do leta 2001 sem delal v Premogovniku, nato pa me je pot za nekaj let ponesla v Ljubljano v Holding Slovenske elektrarne. Tudi to obdobje je bilo zelo koristno zame, saj mi je prineslo mnogo izkušenj in

novih spoznanj. S sodelavci na Holdingu smo se odlično ujeli, vladala je izredno dobra delovna klima. Septembra 2007 sem se vrnil v Velenje in prevzel delo direktorja Premogovnika.

Nedvomno je velenjski Premogovnik zasidran v Velenje oziroma v celotno Šaleško dolino. Lahko govoriva o sodelovanju ali pa je rudnik v poziciji moči?

Rudnik mora biti in je dobro povezan z lokalno skupnostjo. Osebo in skupaj s sodelavci vlagam kar precej naporov v to; mislim, da Premogovnik ima ustrezen oziroma kvaliteten odnos tako z občino Velenje, kakor z občino Šoštanj in seveda s Šmartnom ob Paki. Premogovnik je pomemben akter v naši celotni Savinjsko-šaleški regiji. Ne nazadnje naši zaposleni prihajajo iz tega ožjega in širšega regionalnega območja, teče pa seveda tudi gospodarsko sodelovanje.

V medijih in tudi sicer lahko zasledimo

Številne »obrobne« projekte, kot so razni natečaji, razpisi, pa tudi štipendije.

Premogovnik Velenje je družba z dolgoročno perspektivo, na kar smo kar malo ponosni. Vsaj toliko, kolikor lahko načrtujemo hkrati s potrditvijo investicije v novi, 600 MW blok Termoelektrarne Šoštanj, ki bo v svoji življenjski dobi do leta 2054/55 porabil ves premog v dolini. Zato se je potrebno za tako časovno dimenzijo ustrezno pripraviti. Podzemno rudarstvo je zahtevna dejavnost, ki potrebuje usposobljene rudarje različnih profilov. Poklic rudarja je deficitaren. Potrebno se je posebej truditi za pridobivanje kadrov. Ne smemo pozabiti, da je delo na jamskih deloviščih delo v posebnih razmerah, zato morajo biti zaposleni izobraženi in večji svojega dela. Običajno rečem, da se dober rudar dela vsaj deset let. Prvih pet let se na delo šele privaja, naslednjih pet let pa pridobiva ustrezne izkušnje za nadaljnje izvajanje del in sprejemanje odgovornosti.

Premogovnik zastopate praktično 24 ur na dan. Se kdaj v katerem segmentu vprašate, kako bi delovali kot na primer pedagog? Vprašanje v smislu življenjskega nazora.

Meni je življenje tako nanoslo, da se s predavateljsvom ukvarjam posredno. Naj rečem drugače. Delo, ki ga sedaj opravljam, zahteva celega človeka in meni tega ni žal. Rudnik je kompleksno podjetje, organizacijsko zahtevno postavljeno. Če hočeš opravljati vodstveno ali vodilno mesto, moraš biti dobro seznanjen. Zato grem velikokrat na jamska delovišča med rudarje, če mi dopoldan ne uspe, tudi popoldan ali zvečer. Trudim se, da bi obiskal vsa jamska delovišča, ker me zanima, kako in kje delajo naši rudarji. Imam občutek, da sem še premalo prisoten, predvsem zaradi preobširnega jamskega prostora, saj ta znaša približno 50 km obsega.

Glede na za gospodarstvo neustrezne čase, ali lahko rečete, da je

Premogovnik še vedno podjetje, ki ceni znanje, delo in ki v kader vlaga že od srednje šole dalje.

V Premogovniku smo veseli, da se uvrščamo med družbeno odgovorna podjetja. Ne vlagamo samo v znanje prihodnjih generacij, skrbimo za sprotno in stalno izobraževanje naših zaposlenih. V ta namen omogočamo štipendijske sheme in ob 4. decembru, prazniku sv. Barbare, vsem sodelavcem, ki so v tem letu dosegli višjo stopnjo izobrazbe, podelimo posebno priznanje. Podpiramo tudi dodatna izobraževanja, seveda, če so potrebna našemu podjetju in namenjena skupnemu razvoju.

Kako je s planom odkopa v letošnjem letu in skrajšanjem delovnega urnika?

Splošna recesijska dogajanja so prinesla nekaj manj potreb po električni energiji. Leto je bilo tudi hidrološko zelo ugodno. Hidroelektrarne so večinoma prekoračile rezultate glede letne proizvodnje. To na drugi strani pomeni, da je potreba po našem premogu manjša. Visoka deponija ni v našem interesu, zato smo se z zaposlenimi, sindikatom in svetom delavcev dogovorili za 37-urni delovnik do konca leta. Hkrati smo uvedli dodaten kolektivni dopust v času tako imenovanih »krompirjevih počitnic«. Ocenjujem, da so bili naši ukrepi pravilni. V letošnjem letu bomo našo proizvodnjo končali nekje med 3 mio 900.000 oziroma 4 milijonami ton.

Na začetku leta 2009 vas je bilo v Premogovniku, skupaj s hčerinskimi družbami, zaposlenih 2654. Kako je ob koncu leta?

Samo v Premogovniku Vlenje, krovni družbi, nas bo konec leta 1315. Ob koncu leta bo skupno število v Skupini še vedno približno enako. Prvič letos pa je v samem Premogovniku manj zaposlenih kot v hčerinskih družbah skupaj. Vsi ostali zaposleni so zaposleni v hčerinskih podjetjih HTZ Velenje, PV Invest, Gost, RGP, sedaj tudi v Centru starejših Zimzelen v Topolšici. V začetku 90-tih je bilo v Premogovniku čez 5000 zaposlenih. V tem času se je število zaposlenih v procesu proizvodnje precej zmanjšalo zaradi uvajanja novih tehnologij in učinkovitih odkopnih metod. Sčasoma bi to prineslo probleme v naš prostor, zaradi večanja produktivnosti bi se potrebno število delovnih mest zniževalo: zato vlagamo velike napore v iskanje drugih programov, s katerimi lahko iščemo zaslužek na trgih predvsem preko naših hčerinskih podjetij. Zaradi tega je vsekakor razveseljujoč podatek, da naša zunanja realizacija intenzivno raste - v letu 2007 smo ustvarili približno 16 milijonov evrov zunanje realizacije, v letošnjem letu pa se bo ta znesek približal 27 milijonom. To je prihodek, ki daje delo številnim zaposlenim.

Bliža se konec leta - po čem si boste leto 2009 najbolj zapomnili, kar se tiče Premogovnika?

V letošnjem letu smo naredili kar nekaj razvojnih korakov in sprejeli nekaj pomembnih odločitev za prihodnost. Začel bom z modernizacijo pripravskih delovišč. V teh dneh poteka preizkus naj sodobnejše opreme na pripravskem delovišču št. 7. To je dober koncept, ki bo naredil velik preskok pri humanizaciji dela na pripravskih deloviščih. Hkrati pa obeta večjo ekonomsko učinkovitost. Spomladi smo sprejeli odločitev glede nadaljnjega vodenja odkopne fronte, v prihodnosti bosta hkrati v delovanju največ dva odkopa. To je zelo daljnosežna in hkrati

zahtevna odločitev. Prepričan sem, da rudarji in vsi, ki so povezani s proizvodnim procesom, to zmorejo. Zmanjševanje števila odkopov pomeni koncentracijo proizvodnje in večanje produktivnosti. Seveda to zmoremo le s sodobno opremo in dobro izurjenimi rudarji. Premogovnik se ponša za naj sodobnejšo opremo na področju podzemne eksploatacije premoga v Evropi in v svetu. Proizvodni rezultati so zato na svetovno primerljivem nivoju. Odkopna metoda je priznana kot najbolj učinkovita za odkopavanje debelih slojev premoga. Zanj je Premogovnik Velenje prejel nagrado za inovativnost leta 2007 s strani Inženirske zbornice Slovenije. Seveda pa je to sad dolgoletnega sistematičnega razvoja inženirskih znanj v našem premogovniku, saj se je metodologija začela razvijati, lahko bi rekli, že v začetku 60-ih let. Na začetku je bil razvoj na stopnji klasičnega podpora z veliko fizičnega dela, s prihodom sodobne opreme in mehanizacije se je metoda razvila do sedanje stopnje. In se bo seveda razvijala še naprej.

Med ključne proizvodne programe vključujemo tudi nadaljnje optimiranje odkopnih gabaritov in proizvodnih parametrov, širine, višine in hitrosti. Lani prvič odkop širine 210 metrov, načrtujemo pa že odkope širine čez 220 m. To pomeni nadaljnje korake pri večanju proizvodnih karakteristik odkopov.

Omenil bi še naše priprave na izgradnjo jaška NOP II, s katerim bi iz zgodovine izhajajoči transportni sistem za izvoz premoga, ki sedaj teče praktično pod celotno Šaleško dolino, nadomestili z vertikalnim transportom skozi jašek s pomočjo skipov. To je nadomestek za kilometre in kilometre transportnih trakov. Ta jašek naj bi stal sredi deponijskega prostora, neposredno tam, kamor je potrebno premog odlagati. To je pomemben objekt, ki bo deloval vse do konca, torej še naslednjih 40 let, izpeljati pa ga je potrebno čim prej.

V tem času se je podpisala tudi dolgoročna pogodba med TEŠ, HSE in Premogovnikom. Kaj ta pogodba pomeni za Premogovnik oziroma vse udeležence?

Taka pogodba je koristna za gospodarsko družbo, kot je rudnik, ker lahko v dolgoročnih okvirih poslovanja nastavimo izhodišča za optimiranje delovanja. Nihanje letnih proizvodnih količin je vedno problem. Dobro je, če lahko več let vnaprej vemo, kakšne bodo zahteve po proizvodnji. V tej pogodbi, ki je bila pogoj za dokončno odločitev za izgradnjo bloka 6, ki bo uporabljal naš premog, je zapisana tudi izhodiščna cena premoga 2,25 evra za gigajoul. Za marsikoga je bila ta cena v primerjavi s sedanjo presenečenje. Za nas pa ne, ker smo se na to dalj časa pripravljali. Ob izpeljavi ključnih razvojnih programov, ki so načrtani v našem razvojnem načrtu, bomo to ceno tudi dosegali.

Zaslediti je dobre odnose z rudniki v bivši Jugoslaviji. Znan je projekt Mramor rudnikov Kreka, ki ste ga uspešno izvedli.

Sodelovali smo, pravzaprav smo bili nosilec modernizacije v projektu Mramor Rudnikov Kreka v BiH. Ta projekt, ki smo ga uspešno vodili v glavnem preko hčerinske družbe HTZ Velenje, je že zaključen. Projekt je dosegel vse najboljše možne rezultate tudi po izjavah naročnikov, kolegov iz Tuzle. Velenjski rudarji so se poleg vsega odlično odrezali pri samem uvajanju odkopa na delovišče. Z istimi kolegi se pogovarjamo o nadaljnjih projektih. Smo pa vse bolj prisotni tudi na drugih tržiščih v JV regiji. Tudi naša družba RGP se vse bolj pojavlja v tem delu Evrope. Da se razumemo, mi nismo vlagali v modernizacijo, ampak smo izvajali storitve, sodelovali smo pri projektiranju, izobraževanju, dobavi in tudi uvajanju opreme v njihov delovni proces. To je bil posel v vrednosti 3,6 milijona EUR. V Premogovniku vidimo to kot tržno priložnost, ki sodi v sklop iskanja trgov in zaslužka izven premoga.

Glede na to, da ste prej omenili dobro sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, nas zanima, kako deluje Premogovnik Velenje v odnosu do občine Šoštanj. Glede na preteklost in sedanost.

Moram reči, da ravno sodelovanju z občino Šoštanj oziroma tej lokalni skupnosti posvečamo veliko pozornosti. Ne nazadnje je bilo to razvidno na javni razpravi s KS Šoštanj v Vili Široko, ki smo jo izvedli v oktobru. Odgovorili smo na vsa zastavljena vprašanja, menim, da korektno, in to nameravamo tudi v bodoče. Rad bi opozoril, da je ravno v tem času recesije, ko marsikje odpuščajo in zmanjšujejo delovna mesta, naš PV Invest dokončal Center starejših Zimzelen v Topolšici, v katerem smo ustanovili 70 novih delovnih mest, kar je za občino Šoštanj pomemben korak. Občini smo tudi predlagali razvoj področja okoli Vile Široko. Kot je znano, je Premogovnik Velenje po več let trajajočih denacionalizacijskih postopkih postal lastnik kompleksa Vile Široko v Metlečah. Za ta del smo izdelali idejno zasnovo in občini Šoštanj smo že ponudili v potrditev te kompleksne rešitve obnove in preureditve. Zdelo se nam je potrebno, da bi razvoj tega celotnega območja

nadgrajevali ali vodili skupaj s športnim parkom Šoštanj, ki je v neposredni bližini. Pričakujemo odziv Šoštanja, upam, da ne bo trajalo predolgo. Slišal sem sicer mnenja, da naj bi, glede na to, da je Vila Široko kulturni spomenik, tam ne počeli ničesar, vendar se zdi takšno stališče neprimerno in neambiciozno. Ob spoštovanju določil spomeniškega varstva in ohranjanju Vile Široko kot izjemnega kulturnega spomenika bi kljub temu lahko vso neposredno okolico ustrezno razvijali. Na ta način bi sami vili omogočili perspektivo in hkrati doprinos lokalni skupnosti.

Kaj pa gradnja bloka 6 TEŠ Šoštanj?

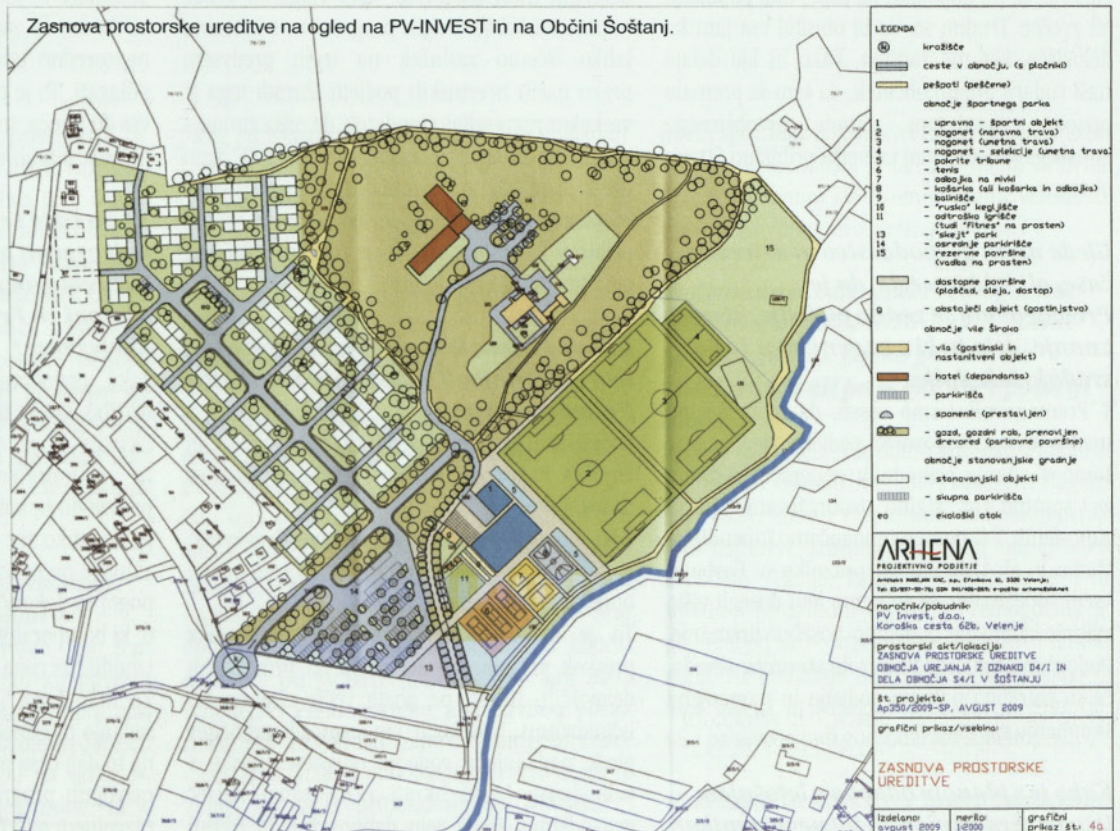
V Premogovniku smo zelo zadovoljni ob razvoju dogodkov v zvezi z investicijo bloka 6 v TEŠ. Močno cenimo prizadevanja kolegov v TEŠ, ker vemo, da je delo pri tej največji investiciji v Sloveniji zelo zahtevno in vlagajo v to veliko napora. Poudarjam, da je Blok 6 prvenstveno investicija slovenskega elektroenergetskega prostora in je skozi konkurenčno ceno premoga in energije ekonomsko opravičljiva in celo nujna. Drugi pomemben element pri tej investiciji je ekološkega pomena. Mi, ki živimo v tej regiji, v dolini, imamo pravico živeti v zdravem okolju. Nov, sodoben termoeenergetski objekt bo to omogočal. Zavedati se moramo, da brez premoga v prihodnje ne bo šlo, tega

si ne moremo privoščiti. Ne samo pri nas, tudi širše, zato je pomembno, da se premog, ki povzroča obremenitve okolja, uporablja samo v sodobnih termoeenergetskih napravah, kar pa blok 6 vsekakor bo. Tretji močan argument pa je tudi socialni vidik. Gradnja bloka 6 pomeni še nadaljnjih 50 let proizvodnje premoga in ustvarjanje električne energije iz njega. To bo še naprej omogočalo številna delovna mesta. In ob tem se človek kar dobro počuti, če lahko rečem: Delali bomo še 50 let in delo bodo imele še številne generacije za nami.

Kje pa se vidite vi čez, na primer, deset let.

Zase nikoli ne delam tako dolgoročnih načrtov. Velikokrat sem se moral sam zase tudi zelo hitro odločiti. Za podjetje je pa zelo pomembno, da je prihodnost skrbno načrtovana. In Premogovnik Velenje jo ima.

NAČRTO DELO IN RAZVOJ

Odprtje prenovljene trgovine

KZ Šaleška dolina v Šmartnem ob Paki

V Šmartnem ob Paki je KZ Šaleška dolina odprla svojo prenovljeno in razširjeno trgovino. Dogodek je v soboto, 14. novembra, na prizorišče privabil številne domačine in goste. Ob tej priložnosti je zadruga tamkajšnji osnovni šoli podarila bon v znesku tisoč evrov.

V slovesnem nagovoru prisotnim je direktor zadruga **Ivan Drev** povedal: »Upravni odbor in vodstvo zadruga sta začutila potrebo po razširitvi ponudbe v kraju, kjer ljudje sprejemate zadržno trgovino za svojo in navkljub kruti globalizaciji smo združniki z vami, občani Šmartnega ob Paki, in vas ne bomo zapustili kot mnogi drugi, ki hlastajo za dobičkom že na meji pohlepa.«

Prenovljena trgovina ponuja po besedah direktorja Dreva svojim kupcem prijazen ambient in strokovno usposobljen kader, ki zna in želi potrošniku pomagati pri nakupih. Današnji številni obisk priča, »da smo na pravi poti. Naša iskrena želja je biti kvaliteten ponudnik trgovskega blaga za vse generacije in večino želja zvestih kupcev,« je še dejal.

Z adaptacijo trgovine in dela skladišča so poskrbeli za sodoben center, ki nudi trgovsko blago za različne porabnike, ponudbo pa bodo dopolnjevali in nadgrajevali po željah kupcev in v skladu s prodajnimi trendi.

»Večji poudarek dajemo ponudbi fitofarmaceutskih pripravkov, enologiji, semenarstvu, proizvodom lastne blagovne zanke SLODAR. V bližnji prihodnosti pa bodo postali stalnica kakovostne ponudbe tudi čebelarji,« je direktor spregovoril še o kratkoročnih načrtih.

Na otvoritvi so ravnatelju OŠ Šmartno simbolično predali bon za 1.000 EUR / foto: Marija Lebar

Pohvalil je sodelovanje z Občino Šmartno ob Paki in županom **Alojzom Podgorškom**. Župan pa je dejal, da je pogumna odločitev zadruga, da investira v tako neugodnem času, prava odločitev in da se tisti, ki investirajo v Šmartnem ob Paki, odločajo prav.

Predsednik upravnega odbora zadruga Šmarčan **Rudi Ježovnik** je ravnatelju Osnovne šole bratov Letonje iz Šmartnega ob Paki **Bojanu Jurasu** v imenu zadruga in združnikov predal bon v višini tisoč evrov. Po besedah ravnatelja bodo sredstva porabili za zdravo prehrano svojih učencev.

Župnik je opravil blagoslov, sledilo je še slovesno rezanje traku in odprtje trgovine, ki je nato obiskovalcem na široko odprla vrata. Celoten dogodek je spremljal kulturni program, ki so ga poleg Grajskih muzikantov domiselno in v sodobni »maniri« predstavili šmarški učenci, povezovala pa ga je Milojka Komprej.

Razširjen prodajni prostor se sedaj razprostira na 400 kvadratnih metrih in je dvakrat tolikšen

kot pred prenovo. Razširili so tudi skladišče ter uredili pročelje, na katerega je slikar domačin **Jože Napotnik** narisal impresivne slike iz kmečkega življenja. Vrednost investicije je okoli 180.000 evrov. Zadnja prenova trgovine v Šmartnem je bila pred enajstimi leti. Kljub letošnjim obsežnim adaptacijskim delom je bila trgovina ves čas odprta.

»Davnega leta 1961 je KZ Šmartno ob Paki pristopila k večji skupni zadrugi, današnji KZ Šaleška dolina. Seveda je bilo med tem časom še več pravnih subjektov, katere so pogojevali politični sistemi in gospodarski interesi.

Pogumen korak takratnih združnikov, ki so se zavedali, da je v združnični slogi moč za razvoj in napredek, je podlaga današnjega slovesnega trenutka, ko lahko kraju in občini Šmartno ob Paki ponudimo prijazen doprinos otvoritve prenovljene trgovine,« so bile nekatere misli direktorja Ivana Dreva. Ob otvoritvi so za kupce pripravili tudi bogato nagradno igro, ki bo trajala do konca letošnjega leta.

Marija Lebar

PA NAJ KDO REČE, DA JE BILO ZAMAN!

Skorlani so veseli, dobrosrčni, prijazni ljudje, si radi pomagajo, najraje pa si izmislijo kakšen špas, da se le lahko družijo in skupaj poveselejo.

V Skornem je bilo dolga leta zbirno mesto krajanov igrišče z majhno brunarico na Acmanovi domačiji. Brunarico jim je pred nekaj leti uničil požar, splet okoliščin pa je celo hotel, da so ostali brez igrišča. In tako je "mlado in staro" ostalo brez prostora za druženje in vse tradicionalne prireditve so morale iti v pozabo.

Pa vendar so ljudje v Skornem še naprej tiščali glave skupaj, tako in drugače. Enkrat pri sv. Antonu, drugič pri Madlešnikovih, pa pri Pirečniku, na raznih akcijah Turističnega društva Skorno, ... In kaj hitro se je rodila ideja o novem igrišču, ki pa je rabila precej časa, da je pristala na plodnih tleh.

Po dolgoletnih tarnanjih, prošnjah in vztrajnosti so torej v Skornem znova dočakali to, kar nikakor ni moglo iti v pozabo. Igrišče!

In kaj hitro so se nekateri pričeli spraševati, le čemu bo Krajevni skupnosti Skorno - Florjan še

tretje igrišče.

A treba je povedati in poudariti, da to igrišče, odkar je v uporabi, niti enega sončnega dneva ne sameva. Postalo je znova prostor za druženje "mladih in starih" Skorlanov in v Skorno se vračajo tudi tisti, ki so pred leti redno obiskovali ta kraj.

Predvsem mladina je takoj pričela obujati stare tradicionalne običaje, kot so turnir v malem nogometu med oženjenimi in "ledik", med moškimi in ženskami in kostanjev piknik. Vsak dan, če le vreme dopušča, uživajo igrišče otroci, v petek in soboto se jim pridružijo študenti, v nedeljo pa skorajda ni Skorlana, ki si ne bi vzel časa in se tam ustavil. Res je, v načrtu je poleg igrišča tudi izgradnja objekta, ki se ga tudi veselijo. Pa vendarle so že

foto: Dejan Tonkli

zdej presrečni in na ta objekt bodo vsekakor potrpežljivo čakali.

Torej, dragi soobčani, splačalo se je!!! Skorlani pravijo, da je Skorno znova dobilo srce, in prepričani so, da je to igrišče eno najbolj živih igrišč v naši občini. Vso zahvalo namenjajo našemu sedanjemu županu **Darku Menihu**, seveda pa ne pozabljajo, da je pravi korak napravil že prejšnji župan.

Maša Stropnik

START

PA POGLEJMO, KAKO SMO V
1. B RAZREDU PRIŠLI
DO PRVIH POČITNIC

PRVI ŠPORTNI DAN

- dolgo smo hodili (Taja G.)
- s seboj smo imeli nahrbtnike z malico (Kaja)

OBISK PIKINIH DELAVNIC

- v Pikinih delavnicah sem si naredil palčko (Tim)
- sama sem si naredila lepo torbico (Maruša)
- všeč mi je bila vožnja z avtobusom (Miha)

CILJ

PA ŠE O POČITNICAH

- televizor bom gledal, naspal se bom (Nik P.)
- veliko se bom igrala, risala, vozila s kolesom (Taja R.)
- gledal bom televizijo in igral računalnik, pa še s kužkom se bom ukvarjal (Robi)
- igrala se bom in šla k omi in dedku, kjer bom počivala (Tara)

PRVI ŠOLSKI DAN

- v šolo smo prinesli torbe (Nika)
- prejeli smo rumene rutice (Rok)
- pričakal nas je čarovnik (Tjaš)
- torta je bila dobra (Vesna)

ZAKAJ ODTISI DLANI?

- opazovali smo, kako veliko roko in nogo imamo (Vita)
- ob koncu šolskega leta bomo videli, kako nam je roka zrasla (Amadej)
- pomagali bomo otrokom (Rok)

DARILO PREMOGOVNIKA VELENJE

- obiskal nas je velik krt (Tjaš)
- slikali smo se s krtom (Nik P.)
- dobili smo rumene majice (Kaja)
- rumena majica se sveti in nas vzniki vidijo (Nika)

OBISK ČAROVNICE

- čaravnica je čarala (Lorella)
- mene je hotela začarati v žabo (Nika)
- čaravnica je skakala in plesala (Tjaša)

KAJ RADI POČNEMO V ŠOLI?

- rad se igram (Nik F.)
- zelo rada se učim (Eneja)
- rad telovadim (Timotej)

OBISK POLICISTA

- videli smo policijski avto in motor (Maruša)
- pri prečkanju ceste moramo pogledati levo, desno in levo (Amadej)

PREDSTAVA PEKARNA MIŠ MAŠ

- pek je pekel veliko kruha (Issaura)
- na kocu predstave sva jaz in Eneja dobili kruh (Vita)
- Jedrt se je hudo razjezila nad mačkom (Brina)

NARAVOSLOVNI DAN NA KMETIJI

- ogledali smo si domače živali (Matic)
- krave so ocenjevali (Nik F.)
- koze so bile bele in čiste (Žan)

Martina Žohar, dpl. vzg. oz. otroci

ŠVIGAZAJČKOV DNEVNIK

ŠVIGAZAJČEK PRI MENI DOMA,
Z MANO IN ŽIGOM SE IGRA.
JE MAMICO IN ATIJA SPOZNAL,
KO PO HIŠI JE SKAKLJAL.

SMO SKUPAJ SE UČILI,
TUDI NALOGO NAREDILI.
KO PA SMO IMELI ČAS,
MIHA NA HARMONIKO
JE ZAIGRAL NA VES GLAS.

ZVEČER SMO HITRO SE UMILI
IN VSAK V SVOJO POSTELJO SKOČILI.
SAJ PRIŠLA JE TEMNA NOČ,
ŠVIGAZAJČEK, LAHKO NOČ.

Miha Acman in mamica Mateja

UTRINKI IZ VRTCA ŠOŠTANJ

*K nam na obisk prišla je jesen.
Vsa pisana, sladka, bogata ...
Prinesla nam grozdja, kostanja in sliv,
nasula nam jabolka zlata.
Zdaj se počasi poslavlja od nas,
bo zima zakrila njen pisan obraz ...
(Platana)*

Radi imamo jesen. Ta nam vsako leto postreže s številnimi plodovi narave, ki jih znamo otroci in strokovne delavke vrtca Šoštanj v polni meri izkoristiti za ustvarjanje in igro. In tega je bilo, tako kot vedno, res veliko. V vrtcu smo prinašali koruzne storže, fižol, kostanj, buče, nabirali smo jesensko listje čudovitih barv in uživali v njegovem

šelestenju, ko smo ga metali v zrak ali tekali po njem. Ste vedeli, da so surove buče zelo okusne? Res je. To zdaj vemo tudi mi. Razrezali in poskusili smo zeleno bučo, rumeno in oranžno. Ta nam je bila najbolj sladka. Najlepše pa je bilo, ko smo v vrtcu povabili naše starše na kostanjev piknik. Seveda ni bil samo piknik. Bilo je še marsikaj drugega, zanimivega, toda pečen kostanj je bil velika pika na i. Nič ga ni ostalo, pa smo ga imeli zelo, zelo veliko.

V. Mevc

Župnijska obvestila

6. december 2009 –

2. adventna nedelja – svete maše:

- šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 (družinska maša)
- šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri
- šoštanjnska župnijska cerkev ob 16. uri srečanje otroških pevskih zborov naše dekanije

8. december (torek) 2009 – Brezmadežno spočetje Device Marije – maše:

- šoštanjnska župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

13. december 2008 –

3. adventna nedelja – svete maše:

- šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri

20. december 2010 –

4. adventna nedelja – svete maše:

- šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri

24. december 2009 (četrtek) –

sveti večer – polnočnice:

- maša božičnega večera za otroke in družine

v župnijski cerkvi ob 18. uri

- šoštanjnska župnijska cerkev ob 24. uri
- šoštanjnska mestna cerkev ob 22. uri
- Bele Vode ob 20. uri
- Zavodnje ob 22.30
- Topolšica ob 19.45
- Gaberke ob 21. uri

25. december 2009 (petek) –

božič – svete maše:

- šoštanjnska župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri
- Sv. Križ ob 19. uri

26. december 2009 (sobota) –

sv. Štefan – svete maše:

- šoštanjnska župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- žive jaslice pri sv. Antonu v Skornem ob 18. uri

27. december 2009 –

nedelja Svete družine – svete maše:

- šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 (skupni krst)
- šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri, (po maši koncert g. Klemena Jagra)
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri

PRIPRAVITE POT! - Adventno spraševanje vesti

Skozi ves advent poslušamo svetopisemske odlomke, ki so polni podob priprav. Hribi in griči se bodo ponižali, doline pa se bodo dvignile; kar je vijugasto, bo ravno; veličastna vrata in starodavni vhodi se bodo odprli – da bo lahko vstopil Kralj slave. Vsi grehi bodo izbrisani, da bodo ljudje pripravljene zanj, ki jih bo krstil s Svetim Duhom. Cerkev nam daje te upanja polne podobe, da bi nas spodbudila pri pripravi na sprejem Jezusa na božič. Bogu ugaja, kadar pridemo k njemu. Pripravljen je vzravnati vijugaste steze in zgladiti grebenaste poti. Najbolj se lahko pripravimo z zakramentom sprave (spovedi). Najprej molimo skupaj s Svetim Duhom. Prosimo ga, naj nam pomaga prepoznati področja v našem življenju, ki potrebujejo ozdravljajoči in odpuščajoči božji dotik. Uporabimo spodaj navedena vprašanja, ki nam bodo pomagala začeti oseben pogovor z Bogom.

ODNOS Z BOGOM: Ali v zavesti, kako zelo me Bog ljubi, z vsem srcem ohranjam odnos z njim? Se vsak

dan obračam h Gospodu v molitvi ali s prebiranjem Svetega pisma? Ga iščem z zvesto udeležbo pri sveti maši in zakramentih? Sem svojo pot k Bogu nastlal z izrečenimi besedami? Sem kakor koli dopustil, da se obrekovanje, grdo govorjenje ali celo prevara postavili zid med Gospodom in menoj? Sem dopustil, da je hlepenje po gmotnih stvareh raslo kot gora, ki me ovira na poti k Bogu? Sem se zaradi strahu, kaj si bodo drugi mislili o meni, odločil ali ravnal drugače?

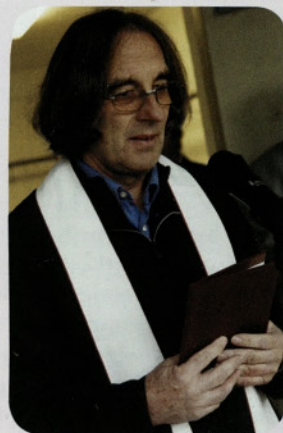
ODNOS Z DRUGIMI: Če me določeni odnosi obremenjujejo, je mogoče vzrok to, da pestujem rane in sem zgradil zid do vpletenih stvari? Ali v srcu gojim zamero do človeka ali skupine ljudi, ki je kakor brezno, prek katerega ne morem? Ali velikodušno razdajam svoj čas, gmotne dobrine in ljubezen? Se potrudim in premagam nelagodje, da pomagam drugim? Sem kdaj vzel kaj, kar ni moje, ali komu z obrekovanjem ukradel ugled? Ali na druge gledam neiskreno, se ne menim za božje življenje v njih in jih cenim samo zaradi tega, kar bi mi lahko dali? Sem dopustil, da sem zaradi napuha

Voščilo BRALCEM LISTA

Naj nas praznovanje
svete noči v letu svete
evharistije poveže med
seboj, da bomo hodili
drug z drugim vse leto
2010.

msgr. Jože Pribožič, župnik

slep za vrednote tistih, ki se ne strinjajo z mano?

UPANJE ZA POT NAPREJ

Kadar pridemo k sveti spovedi, smo lahko prepričani, da želi Sveti Duh zravnati našo pot k Jezusu. Odpira nam oči in srce, da smo lahko deležni odpuščanja in se spreobrnemo. Bog nas odeva v usmiljenje in nas na novo ustvarja v Kristusu. Kakor novo tlakovana pot, ravna in brez grbin, smo spremenjeni in prenovljeni. Okrepljeni z božjim življenjem v sebi se lahko odpremo, da bomo sprejeli Kralja slave!

Tadej Linasi, kaplan

MIKLAVŽ

Tudi letos je na povabilo Turistično olepševalnega društva Šoštanj, Miklavž obljubil, da bo obiskal in obdaril vse otroke v Šoštanju. S svojim spremstvom bo prišel na Trg b. Mravljak **v soboto 05. decembra ob 18.00.**

Intervju: Zvone ČEBUL

Z zbirateljstvom smo malo okuženi vsi

Intervju: Milojka Komprej

foto: Dejan Tonkli

Kar obsedela sem v dnevni sobi pri Čebulovih. Pogled se je z mizice na kateri je bila obredna maska nekega afriškega plemena, poleg ročno in čudovito poslikanega velikonočnega jajca in kovancev na katerih je bil izpisan tolar, nehote preselil in selil okoli po sobi. Ne morem naštetih kaj vse je videti samo v tem prostoru, kdor je bil pri Zvonetu in Mojci Čebul, tako ve. Slike, križi, portreti, kipi, figure, svečniki, stojala, sablje, skrinje, panjske končnice... skratka res ne bom naštevala tudi zaradi zaskrbljenega pogleda gospe Mojce ne, ki mi je brez besed govoril; »Nemogoče je pospraviti.« A saj je vedela, da ne ocenjujem vestne gospodinje, ampak mi pogled privlači neizmerno zanimive starine, ki jih preko 60 let zbira gospod Zvone Čebul iz Šoštanja. Gospod, ki je že nemalokrat priskočil na pomoč lokalni skupnosti s svojimi zbirkami, spomini, znanjem. Gospod, ki se mu bo preko ureditve Vile Mayer uresničila želja, da del svojih zbirk primerno razstavi za javnost. S tem bo v največji meri pokazal in dokazal, kako rad ima svoj kraj.

Vas v Šoštanju gotovo vsi poznajo. Ali bi za bralce Lista vseeno bilo potrebno, da vas na kratko predstavimo? Kaj bi vi rekli o sebi?

V mojem rojstnem kraju Šoštanju živim, odkar mi je znana šoštanjska babica Antonija Strnad pomagala na svet. Rodil sem se tri leta za bratom Danilom na silvestrovo malo pred polnočjo. Babica je uro mojega rojstva premaknila na 1. 1. 1933 in me tako pomladila za 1 leto. Kljub temu bom vsak čas dopolnil 77 let.

Glede na povedano ste Šoštanjčan. Vas gotovo na Šoštanj vežejo mnogi, tudi mladostni spomini.

Šoštanj je zame vseskozi lep in privlačen kraj,

še zlasti zadnje obdobje. Zelo sem zadovoljen, da se načrti, po katerih je bila zaradi rudarjenja predvidena potopitev skoraj polovice Šoštanja, niso povsem uresničili. Npopravljiva škoda pa je bila Šoštanju kljub temu storjena, saj so bile iz Šoštanja preseljene vse institucije: od občine, sodišča, policije in nekatera podjetja. Onemogočena je bila tudi gradnja na tem prostoru. Zaradi tega so bili številni Šoštanjčani prisiljeni oditi, čeprav s težkim srcem, v Velenje in drugam. Veste, nič nimam proti razvoju in napredku sosednjega mesta. Ne sprejemam pa dejstva, da se je moral zato degradirati Šoštanj, ki je pravzaprav geografsko središče Šaleške doline. Življenja v Šoštanju v mojih mladih letih se rad spominjam. Čeprav smo živeli v skromnih razmerah, smo se znali otroci brez množice igrač zelo dobro zabavati. Zlasti poleti nam je bilo lepo. Kopalimo se v Paki, ki je bila takrat še zelo čista in polna rib. Marsikdaj je katera pristala v naši mreži ali na trnku. Na Matijevem jezu je bila prava šoštanjska plaža, vedno je bilo polno kopalcev. Z bratom sva imela tudi čoln, ki je dobro služil plovbi. Iz jezua je bila po kanalu voda speljana k Matijevi žagi in mlinu, ki je imel tri vodna kolesa. Žaga in mlin sta stala na delu sedanjega Kajuhovega parka. Ob tem kanalu je bilo urejeno javno perišče z nadstreškom za približno 10 peric.

Med drugo svetovno vojno je bilo zbombardirano. Ob nemški okupaciji se je za našo družino, tako kot mnoge druge zavedne slovenske družine, začela odvijati žalostna zgodba. Mama in očeta so zaprli v Celjski pisker. Mama je kasneje pripovedovala o mukah, ki jih je pretrpela v zaporu in o stalnem strahu, ki ga je doživela vsako jutro, ko so klicali na streljanje. Z bratom sva ostala v varstvu očetovih sester, Tržanove tete in tete Lenike. Starša so po nekaj mesecih izpustili domov, ker gestapo ni imel prijemljivih dokazov proti njima. Čez čas sta izvedela, da gestapo ponovno zapira ljudi, s katerimi sta sodelovala pri oskrbi zdravil in sanitetnega materiala za borce. Gestapo je prišel aretirati tudi njiju, vendar je mama zadnji hip zbežala, očeta pa so prijeli. Odpeljan je bil v Celje, od tam pa v taborišče Dachau, kjer so ga februarja 1945 usmrtili. Star je bil 47 let. Z bratom sva bila spet v varstvu najini dobrih tet, dokler se mama ni vrnila iz partizanov. Zelo pretresljiv dogodek, kateremu sem bil priča, se mi je neizbrisno vtisnil v spomin. To je bilo streljanje talcev v oktobru leta 1941. S tovarnjakom so pripeljali deset mladih mož. Odgnali so jih na policijsko postajo. Iz policije so vklenjene in močno zastražene odgnali na morišče, skupina domovini zvestih ali »heimat troie«, kakor so jih imenovali okupatorji, so s ploskanjem odobraval to nerazumno početje.

Po izstreljeni slavi sta še dva talca kazala znake življenja, eden je klical mamo. Oficir, ki je vodil streljanje, je s pištolo dokončal to morijo, kar je skupina »heimat troie« zopet pospremila s ploskanjem. Raje bi videl, da takih dogodkov ne bi doživel, a tako je bilo v času okupacije. Po koncu vojne smo kljub pomanjkanju z optimizmom gledali v prihodnost.

Ste kdaj šli ali želeli oditi iz Šoštanja?

Iz Šoštanja si res nisem želel, nikoli. Odsoten sem bil le dve leti, ko sem kot vozač tanka služil vojsko

pa še delovodski izpit. Do upokojitve sem opravljal izmensko delo kotlovskega strojnika.

Se mogoče še spomnite svojih mladostnih ciljev in sanj? Je bilo v teh sanjah tudi zbirateljstvo?

Kar pomnim, sta me zanimala zgodovina in zemljepis. Hitro sem si zapomnil vse, kar je bilo povezano s to temo. Bolj ko sem osvajal znanja iz zgodovine, več stvari sem želel vedeti. Prve moje zbirke znamk in starega denarja so nastajale prav zaradi razkrivanja zgodovine.

Razstavljena je bila etnološka zbirka, panjske končnice in jaslice ter molitveniki, podobice, stare razglednice, rokopisi in stare knjige ter glinaste pečnice.

Kako gleda in je gledala družina na vaše zbirateljstvo?

Moje sem kar vse malo zastrupil z zbirateljstvom. Ženi so posebno pri srcu slike in ljudska umetnost, prav tako hčeri. Sin pa ima več veselja do tehničnih stvari.

Vaš sin in hči sta že odrasla. Kam ju je popeljalo življenje?

Pravijo, da moraš otroke dobro prizemljiti, potem pa jim dati peruti, da odletijo. Tudi naša dva sta odletela. Hči živi v Ljubljani in je pevka pri slovenskem komornem zboru, sin je pilot. Dvajset let že živi v Kanadi precej na severu v Jellowknifu. Zaposlen je pri kanadski letalski družbi, ki opravlja polete pretežno na sever, Grenlandija, Arktika in Aljaska. Vendar se vedno vračata domov.

Glede na to, da je večina vaše zbirke v vaši hiši, je to verjetno obremenjujoče za vas in za družino. Vemo za vašo željo oziroma ponudbo Občini Šoštanj, da se zbirka preseli v druge prostore. Se to zdaj uresničuje?

Pred kratkim je bila novinarska konferenca. Predstavljen je bil potek restavratorskih del v vili Mayer. Pozitivno sem bil presenečen nad izvrstno izvedenimi restavratorskimi posegi. Postavitev zbirke je predvidena spomladi. To bo kar kmalu. Zelo se že veselim. Hvaležen sem vsem, ki so imeli razumevanje, da se bo ohranil ta lep arhitekturni spomenik.

Kaj bomo lahko videli v Mayerjevi vili?

V pritličju Mayerjeve vile bodo za zbirke na razpolago trije prostori, kjer bodo predstavljene lesene plastike, stare knjige, grafike, zemljevidi, glinaste stare pečnice, izkapanine od kamene dobe do 19. stoletja in še kaj.

Bo zbirka odkupljena oziroma kako se v takih primerih rešujejo status zasebne zbirke?

Zbirka bo še naprej v lasti družine. Želim pa, da ostane postavljena v mojem rojstnem kraju za stalno, ne glede na spremembo lastništva.

Vemo, da ste lokalpatriot, kaj bi sporočili svojim Šoštanjčanom?

Strpni bodimo drug do drugega. Stopimo skupaj. Radi imejmo Šoštanj.

v Hercegovini v kraju Čapljina. Poznan pa je rek, da kdor je prišel v Šoštanj in slišal trikrat zvoniti zvon, ni šel več iz Šoštanja.

Kakšna je bila vaša poklicna pot?

Moja prva pot do poklica ključavničarja je bila pri mestnem ključavničarskem podjetju v Šoštanju. V uk me je sprejel mojster gospod Rudi Jesenšek. Med vsemi ključavničarskimi deli sem moral večkrat krpiti in popravljati kolesa. Spominjam se gospoda Žnidaršiča, bil je davčni izterjevalec in se je veliko vozil po terenu. Večkrat se mu je predrlo kolo, ker so bile ceste makadamske, možak pa precej zajeten. Pripeljal je predrto kolo, ki sem mu ga en dan prej zakrpal. Mojstru je zatrjeval, da sem kolo slabo popravil. Ko je mojster pogledal, kako je s s stvarjo, je gospodu pokazal, da je pač pridelal novo luknjo in da tisto, kar sem prejšnji dan popravil, dobro drži. Vesel sem bil, da se je mojster postavil zame. Po opravljenem pomočniškem izpitu, ki sem ga opravil na Hidroelektrarni Fala, sem bil nameščen v Termoelektrarno Velenje z namenom, da se izpopolnujem in pripravljam za montažo naprav v TE Šoštanj, ki je bila takrat v gradnji. Po zaključku izgradnje TEŠ sem v Ljubljani opravil izpit za kotlovskega strojnika, kasneje v Šoštanju

Kako začne pravzaprav človek zbirati oziroma kako lahko kdo postane zbiratelj?

Kot že rečeno, so moje prve zbirke znamk in numizmatike nastajale že zelo zgodaj. Ko pa sem obiskal ptujski muzej, me je prevzela raznolikost in zanimivost starinskih predmetov. Obisk tega muzeja me je nekako spodbudil, da sem svoje zbirke razširil tudi na druga področja. Ob tem sem seveda z zanimanjem prebiral gradivo iz vseh zvrsti umetnosti.

Kaj vse skrivajo vaše zbirke?

Koliko jih je?

Zbirk je kar precej, če jih naštejemo: numizmatika, filatelija, stari rokopisi, stare knjige, stari zemljevidi, podobice, etnološka zbirka, slike na steklu, panjske končnice, plastike, glažuta, stari motorji, stabilni motorji, stare smučiči, stari radio aparati, arheološka zbirka in še kaj.

Na katere ste posebej ponosni?

Najbolj so mi pri srcu panjske končnice, ker so izvirna ljudska umetnost.

Kaj vse od vaših zbirk je že bilo razstavljeno?

december 2009

Napovednik

PRIREDITEV

kavarna & šoštanj

List

kablensko razdelilni sistem šoštanj

Šoštanj.info
<http://soštanj.info>

KDAJ

ZVRST

KAJ

KJE

VABI VAS

1. teden

tokrek, 1.12. ob 17:00	delavnica	TORKOVA PETA »Veseli december je tu« Ustvarjalnica za otroke in starše	Preddverje Doma kulture Šoštanj	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
tokrek, 1.12. ob 18:00	namizni tenis	Turnir za občinskega prvaka v namiznem tenisu	Osnovna šola Topolšica	Namiznoteniški klub Spin
tokrek, 1.12. ob 19:00	pogovor	Literarni večer - Andrej Krevzel: Oker, ultramarin in zelenjavni vrt	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
sreda, 2.12. ob 12:00	delavnica	Učimo se osnov 23 Evropskih jezikov	Središče za samostojno učenje v občini Šoštanj	Ljudska univerza Velenje
sreda, 2.12. ob 15:30	svetovanje	Svetovanje in informiranje v izobraževanju odraslih	Središče za samostojno učenje v občini Šoštanj	Ljudska univerza Velenje
četrtek, 3.12. ob 10:00	predstavitvev	Dan odprtih vrat »Ta veseli dan kulture«, vstop prost	Muzej usnjarstva Šoštanj	Muzej usnjarstva Šoštanj
četrtek, 3.12. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
sobota, 5.12. ob 18:00	religija	Miklavž v Šoštanju - obdaritev otrok	Trg bratov Mravljakov	Turistično lepševalno društvo Šoštanj
sobota, 5.12. ob 18:00	odbojka	Kajuh Šoštanj : Benedikt (2. državna odbojcarska liga – ženske)	Športna dvorana Šoštanj	Ženski odbojcarski klub Kajuh
sobota, 5.12. ob 19:00	odbojka	Šoštanj Topolšica : Črna (2. državna odbojcarska liga - moški)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica

2. teden

sreda, 9.12. ob 12:00	predstavitvev	Dan odprtih vrat središča za samostojno učenje	Središče za samostojno učenje v občini Šoštanj	Ljudska univerza Velenje
sreda, 9.12. ob 19:00	predavanje	2. planinski večer: predavanje Damjana Končnika - zahodna Ukrajina	Kulturni dom Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
četrtek, 10.12. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
petek, 11.12. ob 17:00	taborništvo	Prehod vej na Goricah	Šoštanj, Gorice	Društvo tabornikov Rod Pusti Grad Šoštanj
petek, 11.12. ob 19:00	razstava	Pusti grad včeraj, danes, jutri	Mestna galerija Šoštanj	Krajevna skupnost Šoštanj
petek, 11.12. ob 19:30	religija	Otvoritev jaslic v hotelu Vesna	Terme Topolšica	Terme Topolšica
sobota, 12.12. ob 19:00	košarka	Elektra Esotech : Luka Koper (1. A SKL oz. Liga Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarski klub Elektra

december

3. teden

sreda, 17.12. ob 12:00	delavnica	Izdelava voščilnic za praznike s posušenimi rožami in listjem	Središče za samostojno učenje v občini Šoštanj	Ljudska univerza Velenje
četrtek, 17.12. ob 16:00	predstava	Obdaritev predšolskih otrok s predstavo Bajsi, Rozi in Čunki	Dom krajanov Lokovica	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
četrtek, 17.12. ob 16:00	pravljice	Pravljicne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 17.12. ob 18:00	predstava	Obdaritev predšolskih otrok s predstavo Zmajčkov rojstni dan	Gasilski dom Gaberke	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
četrtek, 17.12. ob 19:00	koncert	Pogrejmno december z glasboSrečanje instrumentalnih skupin občine Šoštanj	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
petek, 18.12. ob 16:00	predstava	Obdaritev predšolskih otrok s predstavo Zmajčkov rojstni dan	Šola Ravne	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
petek, 18.12. ob 17:00	taborništvo	Igrarija in zaključek leta	Osnovna šola Šoštanj	Društvo tabornikov Rod Pusti Grad Šoštanj
sobota, 19.12. ob 15:00	predstava	Obdaritev predšolskih otrok s predstavo Bajsi, Rozi in Čunki	Kulturni dom Šoštanj	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
sobota, 19.12. ob 16:30	predstava	Obdaritev predšolskih otrok s predstavo Bajsi, Rozi in Čunki	Kulturni dom Šoštanj	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
sobota, 19.12. ob 19:00	odbojka	Šoštanj Topolšica: MOK Kočevje 2. državna odbojcarska liga - moški)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica
sobota, 19.12. ob 19:00	predstava	Dan žena - gledališče	Kulturni dom Šoštanj	KUD Medvode in Zavod za kulturo Šoštanj
nedelja, 20.12. ob 09.30	predstava	Obdaritev predšolskih otrok s predstavo Bajsi, Rozi in Čunki	Šola Bele Vode	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
nedelja, 20.12. ob 11:00	predstava	Obdaritev predšolskih otrok s predstavo Zmajčkov rojstni dan	Dom krajanov Zavodnje	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
nedelja, 20.12. ob 14:00	predstava	Obdaritev predšolskih otrok s predstavo Zmajčkov rojstni dan	Dom krajanov Skorno Florjan	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
nedelja, 20.12. ob 14:00	predstava	Obdaritev predšolskih otrok s predstavo Bajsi, Rozi in Čunki	Kino Topolšica	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
nedelja, 20.12. ob 16:00	koncert	Božično – novoletni koncert Pihalnega orkestra Zarja	Telovadnica OŠ Šoštanj	Pihalni orkester Zarja Šoštanj z gosti

4. teden

ponedeljek, 21.12. ob 19:00	koncert	Božično – novoletni koncert glasbene šole	Kulturni dom Šoštanj	Glasbena šola Šoštanj
torek, 22.12. ob 20:00	košarka	Elektra Esotech : Krka Novo Mesto (1. A SKL oz. Liga Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
sobota, 26.12. ob 08:00	pohod	Planinski pohod Topolšica – Lomek - Sleme	Start pri pošti v Topolšici	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 26.12. ob 18:00	religija	Žive jaslice v Skornem	Cerkev sv. Antona	Turistično društvo Skorno

Napovednik prireditev objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (C34) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na el. naslov: prireditve@sostanj.net.
KATEGORIJE PRIREDITEV: šport kultura in umetnost splošno

Podobe kulture

ZGODOVINAR

Zadnji petki v mesecu so namenjeni zanimivim gostom in pod oboki Mestne galerije Šoštanj se jih je v dveh, treh letih zvrstilo že kar nekaj. Oktobrski Galerijski večer je bil namenjen **Miranu Aplincu, prof.**, ki je šoštanjskemu prostoru in tudi širše dobro znan. Pogovor z njim je bil zanimiv in številni poslušalci so radi prisluhnili. V kulturnem dogodku je sodeloval tudi **Nace Serdinšek**, z avtorjem se je pogovarjala Milojka Komprej.

Miran Aplinc se je med Šoštanjčane z velikimi črkami vpisal ob izdaji knjige Vošnjaki industrialci iz Šoštanja, ki jo je izdal leta 2005. Očitno ga preteklost ne navdihuje samo poklicno, v Šmartnem ob Paki je od nedavnega poučeval zgodovino na tamkajšnji OŠ, ampak se ji z navdušenjem in uspešno posveča tudi v prostem času. Gospod Aplinc je osnovno šolo obiskoval v Šoštanju in nekaj časa živel v Prelogah, ki jih zdaj ni več. Tako je že v rani mladosti občutil vplive, ki jih je imela na to okolje

Miran Aplinc je bil odličen sogovornik. / foto: iz arhiva otvoritve razstave

usnjarska tradicija. Ob svojem velikem prispevku k ohranjanju verodostojnih zgodovinskih zapisov je dodal, da je pri svojem raziskovanju naletel na ljudi, kor so Vlado Kojc, Zvone in Danilo Čebul, dr. Tone Ravnikar in drugi, ki so doprinesli k obširnejšemu zapisu. V letu 2008 je z Občino Šoštanj sodeloval pri pripravah in izvedbi simpozija na temo usnjarstva, hkrati pa je pripravil razstavo Vošnjakov, ki je oživila to zanimivo družino številnim obiskovalcem. Na temo usnjarstva je predavalo sedem strokovnjakov, njihovi prispevki so bili vključeni

v zbornik Usnjarstvo na Slovenskem, ki je bil izdan letos in katerega je uredil Miran Aplinc. Vidna vloga, ki jo je odigral pri pripravah in izvedbi postavitve Muzeja usnjarstva na Sloven v Šoštanju, ga je tudi poklicno preusmerila. V oktobru je prevzel mesto kustusa v Muzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju. Njegovo naslednje raziskovalno delo je že v pripravi in je tematsko nadaljevanje prejšnjih del.

Milojka Komprej

NINOVELA

Program Mestne galerije Šoštanj je z razstavo ilustracij **Nine Sever** iz Celja lepo zaokrožil leto 2009. Razstavo, ki si jo lahko ogledate do konca prvega tedna v decembru, je pripravil Zavod za kulturo Šoštanj ob sodelovanju avtorice same. Severjeva je v projektu Ninovela predstavila v glavnem ilustracije, drobne figuralne kompozicije in simpatične utrinke iz svojega širokega spektra. Na odprtju, ki je bilo v četrtek, 12. novembra, so sodelovali učenci in mentorji Glasbene šole Fran Korun Koželjski Velenje, razstavi na pot pa je po predlogi **Marlen Premšak** spregovorila **Milojka Komprej**. Razstavi, ki je spet nekaj posebnega, razgibanega in edinstvenega, je dodal popotnico tudi direktor Zavoda za kulturo Šoštanj Kajetan Čop.

Nina Sever je oblikovalka, slikarka in pisateljica. Po končani ljubljanski šoli za oblikovanje je študirala arheologijo, primerjalno književnost in umetnostno zgodovino in se hkrati podala na daljše štopanje po južni Evropi. Za njene projekte je značilno, da nimajo zaokroženega konca, vse se lahko nadaljuje in se hkrati težko ustavi pri samo eni tematiki.

Ta čas se želi slikanja in pisanja lotiti na višji profesionalni ravni, v njenem življenju pa so v ospredju nenavadne službe, kot so vojakinja,

foto: Dejan Tonkli

pismonoša in slaščičarka. Danes je na stopnji, ko je njena roka izurjena, njena domišljija pa ji omogoča, da izbrani motiv pregnete v slikarski, ilustratorski ali risarski maniri, v kateri prevladuje nekaj samosvojih, prepoznavnih, kompozicijskih, formalnih in kolorističnih stalnic. Značilne so v prvi vrsti radožive in nagajive mladostniške figure, podobe, narejene z razgibanimi, a premišljenimi linijami, v praviloma čistem koloritu, ki ga ponekod

zavestno reducira, drugje pa pusti žareti v polnem sijanju in v optimističnih barvnih poudarkih.

Glede na predstavljeno in glede na njen življenjski nazor je od avtorice mogoče tudi v prihodnje pričakovati mnogo ustvarjalnih in zanimivih presenečenj.

M.K.

NOTKOTI

Od 26. septembra je na sporedu RTV Slovenija nova desetdelna lutkovna nanizanka za otroke od 4. leta dalje - NOTKOTI. Predvajajo jo v okvirju otroškega jutranjega Križ kraža. Ustvarila sta jo Alice in Kajetan ČOP, oba absolventa katedre avtorskega gledališča na praški gledališki Akademiji DAMU. Skupaj imata društvo Burekteater in že sedem let ustvarjata predstave v Lutkovnem gledališču Velenje, pred desetimi leti pa sta na RTV Slovenija že posnela eno nanizanko, in sicer Vesela hišica.

Njuna nova nanizanka Notkoti se dogaja v čarobnem svetu glasbe - v vasicah Dur in Mol, kjer živijo razposajeni Notkoti. Župana Mola in Dura nenehno tekmujeta, kdo je najboljši, medtem ko se njuni otroci na skrivaj spoprijateljujejo in doživljajo številne pustolovščine v čarobnem Vrtnu glasbe, kjer živi dobra vila Melodija. V katakombah pod vrtom pa živi zloben čarovnik Silencij, ki sovraži glasbo in zato nenehno tuhta, kako bi nagnal vilo in vse Notkote nekam daleč stran.

Nanizanka pa ima tudi izobraževalni karakter, a ne na »prvo žogo«, kot nam je rekla njena scenaristka **Alice Čop**. »V vsakem od desetih delov se skriva kak termin iz teorije glasbe (violinski ključ, basovski ključ, notno črtovje, durova in molova lestvica, melodija, ton, višaji, opera, orkester...), a jih razložimo na igriv način, skozi zgodbo. Poleg tega pa otrokom sporočamo še prave ljudske modrosti: ne tepite se, spoštujte starejše, ne zasmehujte ljudi, ki so drugačni, krasti se ne sme in podobno,« se smeji Alice. »Od prvotne ideje do predvajanja na televiziji je bila dolga pot. Prvič me je ideja prešinila, ko sem ugotovila, da moja takrat šestletna hčerka, za razliko od mene, brez težav razume note. Pomislila sem, da mogoče zaradi tega, ker razume matematiko, jaz pa ne. Mene je oboje v otroštvu strašilo in se zato, na žalost, nikoli nisem naučila igrati klavirja. Takšnim otrokom, kot sem bila sama, sem želela

svet not približati skozi vesele zgodbe,« je še dodala. Sledila so pogajanja na televiziji, pisanje scenarijev, oblikovanje lutk in scene, izbiranje primernih igralcev.

»In zelo sva ponosna, da sva Notkote lahko naredila z našimi dolgoletnimi prijatelji, s samimi Šalečani; glasbo za Notkote je napisal **Gorazd Planko**, ki piše glasbo za najine predstave že dobrih deset let, kulise nama je poslikal akademski slikar **Uroš Potočnik**, vsi lončeni izdelki, ki se pojavljajo v nanizanki, so delo **Igorja Bahorja**, »štumfe« za lutke pa je spleta **Jolanda Jelen**. Tudi igralci so domačini: **Vanja Kretič** in **Emma Hozjan**, ki sicer obe igrata že vrsto let v Lutkovnem gledališču Velenje, obe z izrednim občutkom za animacijo lutk, in **Andrej Žibert**, rojak iz Velenja, čeprav že vrsto let živi in igra na Primorskem,« je rekel režiser in obenem scenograf nanizanke Kajetan Čop. Obrazce, roke in lasulje lutk pa je ustvarila družina Čop. »Otroka **Noemi** in **Kilian** odraščata ob vseh najinih predstavah, vedno pomagata izdelovati in vedno sta polna idej, včasih totalno odštekanih. V enem od delov plava po zraku zlata ribica in sin je predlagal, da če imamo ljudje pod vodo kisikovo bombo, naj ima ona vodikovo,« se smeji **Kajetan**.

Nanizanko so posneli lani poleti v studiu 1, kjer se snema na primer Hri bar ali Spet doma. »Zunaj je bilo nezno vroče, mi smo pa vmes dva dneva notri snemali v puhovkah, rokavicah in zimskih škornjih, ker se je pokvarila klima. Na razpolago smo imeli le tri igralce za približno 25 likov. V množičnih scenah smo torej nastopali vsi razen kameramanov: od tajnice režije do našega glasbenika,« pripoveduje vesele pripetljaje Alice. »A vse skupaj je bila zelo zabavna pustolovščina,« je za konec dodala.

Tekst in foto: A.K.

PODNEBNE SPREMEMBE

V zadnjem času se pogosteje srečujemo z naravnimi katastrofami, denimo neurji, ujami, obilnimi padavinami, orkanski vetrovi in zemeljski plazovi. Vse to je posledica mnogih pritiskov na okolje, največkrat v obliki emisij snovi in energij v okolje ter odpadkov.

V zadnjih desetletjih opazujemo spremembe, ki so posledica človekovih dejavnosti, zlasti izogrevanja fosilnih goriv, zaradi česar se povečuje koncentracija ogljikovega dioksida v ozračju, ki povzroča učinek tople grede pa tudi uničevanje ter krčenje gozdov ima pri slednjem veliko vlogo. Lahko da bo nadaljnje izogrevanje premoga in ogljikovodikov povzročilo znaten dvig temperature in tudi druge neugodne učinke. Zato si ekologi in okoljevarstveniki že nekaj časa prizadevajo, da se končno začno izvajati mednarodni ukrepi za zmanjšanje podnebnih sprememb. Spremembe podnebja se izrazito kažejo v gozdnih požarih. V Sloveniji je bila že l. 2003 izmerjena najvišja temperatura v zadnjih 100 letih +40 C, ledeniki pri nas izginevajo, v Grčiji že nekaj let ugotavljajo rekordno število vročih dni, veliko ljudi, starejših in otrok, umre tudi zaradi vročinske kapi. V bodoče otoškim ljudem grozi naraščanje morske gladine, nam na celini pa poplave in zemeljski plazovi. Zaradi podnebnih sprememb lahko izumrejo številne živali, uničeni bodo alpski ekosistemi in zaradi taljenja ledenikov nam bo zmanjkalo tudi veliko zalog pitne vode. Po poročanju britanskega tednika The Observer bodo nenadne spremembe v podnebnju Zemljo pripeljale na rob anarhije, saj

si bodo države želele prilastiti vse manjše zaloge hrane, vode in energije. Napovedujejo celo, da bo Velika Britanija l. 2020 doživela polarne zime, v roku treh let pa bodo neurja uničila dobršen del Nizozemske. Evropa in ZDA se bosta po navedbah zaprla, da bi preprečili pritek beguncev z območij, ki jih bodo prizadele poplave, suša ali vojne. Poročilo še navaja, da je treba podnebnim spremembam nemudoma posvetiti najvišjo možno pozornost in jih z znanstvenih debat spremeniti v vprašanje nacionalne varnosti. Podnebne spremembe predstavljajo enega najresnejših problemov človeštva kljub dejstvu, da se podnebje je in bo spreminjalo. Posledice podnebnih sprememb so vidne že danes.

Taljenje polarnega ledu: območje arktičnega ledu na severnem polu se je v zadnjih desetletjih skrčilo za 10 % in debelina ledu nad vodo se je zmanjšala za približno 40 %.

Umikanje ledenikov: do leta 2050 bo v švicarskih Alpah izginito 75 % ledenikov.

Višanje gladine morja: v zadnjem stoletju se je gladina morja povišala od 12 do 22 cm in pričakuje se, da se bo v prihodnosti dvigovala še hitreje.

Skrajne vremenske razmere: v zadnjem stoletju se je na svetu zgodilo trikrat več naravnih katastrof, povezanih z vremenom, vključno z vročinskimi

vali, poplavami, sušami in gozdnimi požari.

Narava je ogrožena: veliko živali in rastlin se ne bo moglo prilagoditi na višje temperature in spremembe njihovega naravnega okolja.

Da bi se izognili tem črno gledim napovedim, je potrebno v prihodnjem desetletju preprečiti naraščanje izpustov toplogrednih plinov in znižati njihovo količino v ozračju. Moramo pa se zavedati, da boj proti podnebnim spremembam ne bo preprečil podnebnih sprememb in njihovih posledic, zato moramo razmišljati tudi o ukrepih za prilagajanje na posledice podnebnih sprememb. Zato je naša prvenstvena naloga aktivna skrb za okolje in izboljšanje stanja okolja, ki mora biti vključena v prostorsko in vsakršno načrtovanje

posegov v okolje. Z namenom zmanjšanja negativnih vplivov na okolje so uvedeni različni ekonomski inštrumenti, kot je uvedba plačila okoljskih dajatev po načelu onesnaževalec plača. Dober inštrument stimulacije onesnaževalcev za zmanjšanje onesnaževanja je tudi uvedba oprostitev ali zmanjšanja plačila dajatev zaradi vlaganja sredstev v varovanje okolja.

Pomembno je tudi, da upoštevamo Zakon o varstvu okolja, ki vpliva na obvladovanje in zmanjšanje emisij v okolje, opuščanje in nadomeščanje uporabe nevarnih snovi in je predvsem namenjen spodbujanju razvoja in uporabi tehnologij, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja.

Podnebje postaja vse bolj cenjen naravni vir, saj odločilno vpliva na proizvodnjo hrane, vodne vire, počutje in zdravje, proizvodnjo in porabo energije, promet in industrijsko dejavnost. Naša naloga je, da ga v sedanji obliki, ki je človeštvu dokaj prijazna, ohranimo tudi prihodnjim rodovom.

EKSOTIČNE RASTLINE ZA OKRAS IN ZDRAVJE

Sadjarji in vrtnarji so pospravili še zadnje plodove narave, za mraz občutljive rastline pa so zavarovali pred zmrzaljo ali pa so jih prestavili na prezimovanje v zaprte, svetle in ne prevroče prostore. Da se ozračje zares segreva iz leta v leto, iz desetletja v desetletje, je gotovo videti in čutiti tudi ob rasti in dozorevanju eksotičnih rastlin v preddverju alpskega sveta. Najprej so ljudje pričeli kupovati in vzgajati okrasne rastline, ki imajo svoja avtohtona rastišča v sredozemskem podnebnju, le nekaj let zatem pa so vrtnarji in drevničarji spoznali, da nekatere vrste orientalskega sadja ob optimalnem vremenu dozorejo tudi pri nas. Vrtničarji in sadjarji so se tako zelo razveselili teh, novih prijateljev, ki jim krasijo vrtove in nasade že ob cvetenju. Uspešna pridelava kivija (aktinidije) je opogumila sadjarske inovatorje,

da so posadili fige in kaki, na naše vrtove pa prihajajo še bolj atraktivne vrste sadja in zelenjave. Ob tem velja poudariti, da prehitro opuščanje zaščitnih ukrepov proti mrazu le ni povsem dobra praksa, saj suhe in mrzle zime zagotovo zelo zavrejo rast orientalskih rastlin, največkrat pa to pomeni tudi pozebo. Vsi, ki bi radi imeli veselje s temi rastlinami, morajo vedeti, da je za uspešno rast in zorenje potrebno poiskati prave (sončne) lege, poskrbeti za pravilno posaditev,

Plodovi kakija zrastejo tudi ponekod v notranjosti naše dežele (najbolj pa je po teh »božjih sadežih« znan Strunjan) / foto: Jože Miklavc

strokovno gnojenje in zalivanje ter zaščito proti boleznim ter mrazu.

Jože Miklavc

FRANC SKORNŠEK

Zanj bi lahko rekli, da je še eden tistih, ki so zaljubljeni v »frajtonerico«. Nanjo je pričel igrati že pri rosnih sedmih letih in igra jo še danes ter aktivno nastopa.

Franc Skornšek se je rodil leta 1955 v Lepi Njivi, od koder je prihajal njegov oče. Že po dveh letih so se preselili v Skorno, kjer še danes živi s svojo družino. Pri njih so radi poslušali **Lojzeta Slaka**, sploh oče in mama sta rada plesala na njegovo glasbo.

ansamblu Mateja Jan, brata Srečko in Branko Fijavž ipd. Igrali so za veselje in »hobi«, seveda pa so bili veseli tudi zaslužka.

Lastnih skladb niso posneli, saj so ves čas igrali. Nastopali so po celi Sloveniji, izpostavimo lahko Prekmurje, Gorenjsko in Dolenjsko. Franc je delal takrat tudi na Izletniku, kjer so združili to, da je muzikant, in je na določenih izletih tudi igral. Zasedba se je leta 1998 razšla, sedaj pa nastopata

nobene veselice ali praznovanja brez te pesmi.

Franc gre rad vesel v družbo, čeprav je opaziti, da se družba spreminja. Včasih so bili ljudje bolj družabni, danes so bolj zadržani, družba ni več tako vesela. Ker so razmere drugačne, je premalo veselja med ljudmi. Seveda ne smemo vseh enačiti, pravi, odvisno je tudi od same družbe in priložnosti.

Med pogovorom nisva mogla mimo smešnih pripetljajev. Pravi, da se je zgodilo kar na dveh porokah, da so nevesto ukradli in da je niso vrnili do jutra. Ženin se je tudi že jokal, nevestin oče pa jih je prosil, naj kar igrajo, da med svati ne bi prišlo do pretepa. Tako so igrali kar štiri ure skupaj brez

Franc nekoč (na sliki od leve proti desni: Anton Pirečnik, Jože Jamnikar in Franc Skornšek) in danes.

Prav zato je Franca začelo zanimati, kako se igra na harmoniko, da se privabi tako lepo melodijo. Z igranjem je pričel že pri **sedmih letih**, leta 1963, in sicer na način, da je skušal igrati tako, kot je videl druge, saj je že obiskal kakšno vaško veselico ali jajčerijsko. Bil je samouk. Sprva ni imel svoje harmonike, dokler je ni brat kupil sebi, ko pa je odšel v vojsko, je lahko Franc igral nanjo in se učil. Učenje je potekalo tudi s pomočjo gramofonskih plošč in v dveh letih se je naučil že neke 10 15 pesmi.

Prva jajčerijska, kjer je Franc samostojno igral, je bila leta 1970. Igral je pesmi, ki jih je že znal, prav tako je začel igrati tudi na kakšnem izletu. Prva poroka, kjer je igral in se pričel uvajati, je bila leta 1972 na Ptuj, kjer sta s prijateljem nastopila kot duo. Franc je imel posluš in talent, pravi pa tudi, da je glasba zanj predstavlja četrtno življenja, če ne kar polovico. Večinoma je Franc nastopal s **Triom Franca Skornška**, kjer je igral tudi z **Antonom Pirečnikom**. Člani so se menjali. Na porokah so redno igrali od leta 1976. Do leta 1988 si je še redno beležil poroke in naštel neke 800 porok, kar pomeni letno 45 sobot. Ne smemo pozabiti tudi ostala igranja, kot so bile nedelje popoldan na kmečkem turizmu. Okoli 13 let do leta 1996 pa so se imenovali Ansambel Franca Skornška. Z njim so igrali **Ivan Jamnikar**, **Dušan Štarkel**, **Matjaž Volk**, **Jože Justin**, občasno pa je z njimi zapela tudi Frančeva hčerka **Nataša**. Kasneje so se menjali. Tako so bili v

s hčerko Natašo kot duo. Nataša igra klaviature, kitaro in poje, Franc pa igra harmoniko in tudi poje. Število porok se je znatno zmanjšalo, v večini so v ospredju abrahami, kjer kot duo tudi prideta do izraza, igrata pa tako zabavne kot tudi narodnozabavne pesmi.

Franc se zaveda, da je bil ob vikendih zdoma in da je bila družina v preteklosti prikrajšana, vendar so bili razumevaajoči in so še. Franc pravi, da rad prisluhne vsakemu muzikantu, saj je te glasbe veliko. Razni ponaredki pa so zanj velika slabost.

Tako kot hčerka Nataša, ki je tudi zapisana glasbi, tako je tudi sin **Dani** glasbeno zelo aktiven. Igra kar štiri glasbila: bariton, bas kitaro, pozavno in berdo. Je vodja ansambla Hej, kjer poje tudi sestra Nataša, in igra pri godbi. Franc pravi, da imajo otroci njegovo podporo, siliti pa jih ne želi, saj meni, da tisti starši, ki to počnejo, delajo otrokom veliko škodo. Vsaka stvar ima seveda tudi finančni zalogaj, vendar če otroci počnejo to z veseljem, ni težko. Sam se ni učil v glasbeni šoli, saj je bilo takrat to predrago, poleg tega so učili samo igranje na klavirsko harmoniko, medtem ko sam obožuje »frajtonerico«. Meni, da če si ljudem všeč in te imajo radi, te sami pokličejo.

Slak je seveda njegov največji vzornik. Všeč mu je njegova lepa melodija, pravi, da je tudi ritmika njegovih pesmi najboljša. Slakovi valčki so tako njegove najljubše pesmi. Tudi prva pesem, ki se jo je naučil igrati, je bila V dolini tihi. Strinjamo se, da ni

premora. Zgodilo se je tudi, da so se na poroko odpravili kar en teden prej, ker so zamešali datume. Ko se je število porok tako zmanjšalo, je sprva pogrešal sobote in poroke, vendar so to kmalu nadomestili abrahami ipd.

Franc je zaposlen v Gorenju v Šoštanj. Prosti čas, ki ga ni ravno veliko, izkoristi za hojo, kolesarjenje, tudi pleskanje, ob večerih pa rad vadi na harmoniki nove pesmi. Ob vikendih ga še vedno ni skoraj nič doma. Igra tudi na izletih po celi Sloveniji, čeprav večinoma po savinjski in celjski regiji. Kot duo sta s hčerko že nekajkrat igrala na Goriškem, na prazniku češenj, redno pa se vsako leto udeležujeta trgatve v Prekmurju. Ko je ansambel Hej pričel z igranjem, jih je sprva spremljal na porokah, da jih je malo vpeljal v to.

Za igranje v tujini se ni nikoli odločil, čeprav so ga vabili. Rad posluša tuje ansamble, včasih igra morda na kakšnem enodnevnem izletu v tujini.

Še vedno ima veliko veselje in pravi, da bo igral, vse dokler bo šlo, čeprav so noči zanj vedno bolj naporene, zato je potrebno še bolj poskrbeti za preventivo. To poskrbi s plavanjem. Ne zdrži več takšnega tempa. Pred štirimi leti je doživel nesrečo, kjer je izgubil spomin, tudi nekatere skladbe je delno pozabil in se jih je moral ponovno spomniti. Vendar glasbena žilica ne da miru, zato bo igral, dokler bo le lahko.

Melita Hudej

Iz naših krajevnih skupnosti

Besedilo in foto: Bojan Rotovnik

KMALU 100 LET MESTA ŠOŠTANJ

V zahodnem delu Šaleške doline se je pred več kot 800 leti pričela pisati zgodovina današnjega Šoštanja. Pot do stanja, v katerem danes živimo, zagotovo ni bila enostavna in je zaznamovana z mnogimi vzponi in padci. V zavesti prebivalcev je še kako živ zadnji padec v razvoju, ko je bil skoraj 50 let Šoštanj odpisan in žrtvovan za razvoj celotne Slovenije. Posledice tega so v okolju še danes zelo dobro vidne, a Šoštanj je preživel! In ne samo, da je preživel, ampak doživlja ponovni vzpon, saj se pred našimi očmi vidno spreminja in modernizira. Šoštanj postaja tudi vedno zanimivejši, tako za nas domačine kot za občasne obiskovalce. Žal v mestu Šoštanj še nimamo

turističnih atrakcij, ki bi bile znane v širšem evropskem prostoru, imamo pa nekaj, kar tudi z veliko denarja ni mogoče kupiti: bogato zgodovino in dolgoletno tradicijo urbanega življenja.

Zgodovina se vedno bolje prodaja v turistični industriji, saj smo se ljudje v zadnjih letih naveličali instant turizma v velikih hotelskih konglomeratih. Veseli smo lahko, da je tudi Šoštanj šel po poti ohranjanja in negovanja zgodovine, kajti domačini se lahko iz zgodovine marsikaj naučimo, obiskovalcem pa lahko ponudimo razlog, da nas večkrat obiščejo. Muzej usnjarstva in prenova vile Mayer sta zagotovo dva občinska projekta, ki bosta pripomogla k večji prepoznavnosti Šoštanja na turističnem zemljevidu Slovenije. A sama po sebi ne bosta dovolj, da bi lahko Šoštanj postal tudi turistično mesto, kar bi nam, domačinom zagotovo omogočilo višji življenjski standard. Pri tem naj poudarim, da življenjski standard ni vezan samo na finančno stanje, ampak predvsem na to, da se dobro počutimo tam, kjer bivamo.

Nekaj obnovljenih ali na novo postavljenih znamenitosti, urejeno mesto in obilica kvalitetnih dogodkov so zagotovo recept za privabljanje obiskovalcev in za dobro počutje domačinov. A za to moramo vsi nekaj narediti. Lahko bi se ravnali v smislu starega turističnega slogana Slovenije: »Turizem smo ljudje!« Če bi se tega zavedali vsi Šoštanjčani, bi obogatili turistični ponudbi mesta Šoštanj dali to, kar si obiskovalci želijo: topel sprejem in ugodno počutje. Ob tem bi koristi poleg obiskovalcev zagotovo imeli tudi domačini, saj je v urejenem okolju prijaznih ljudi lepo živeti.

Šoštanj čez dobro leto dni pričakuje zelo pomemben dogodek: 100-letnico pridobitve mestnih pravic. Na začetku sta bila grad in cerkev, nato je nastala naselbina, ki je kmalu pridobila trške pravice, čez kar nekaj časa pa je predvsem zaradi razvoja usnjarstva 28. junija 1911 Šoštanj pridobil mestne pravice. Mestne pravice so dale Šoštanju še dodatni razvojni zagon, ki se je zaključil šele v 50. letih preteklega stoletja z razvojem Velenja, kamor so se iz Šoštanja prenesle mnoge državne institucije, kot so občina, sodišče, policija ... V času socialistične Jugoslavije mestne pravice zaradi

političnih razlogov niso bile posebej poudarjene, je pa zato Državni zbor Republike Slovenije po osamosvojitvi sprejel sklep o priznanju mestnih pravic okoli 50 naselijem v Sloveniji, med drugim tudi Šoštanju. Zato lahko z vsem ponosom povemo, da živimo v mestu!

Svet Krajevne skupnosti Šoštanj se je aktivno lotil priprav na ta pomemben jubilej z več različnimi projekti. Tako visok jubilej našega mesta zagotovo ne more miniti brez posebnih dogodkov in brez novih pridobitev. Nekaj od teh vam jih predstavljamo v nadaljevanju, v prihodnjih številkah Lista pa sledijo podrobnejše predstavitve.

OBNOVA FASAD V STAREM MESTNEM JEDRU

Krajevna skupnost Šoštanj je v preteklih desetih letih prebarvala kar nekaj fasad v Šoštanju. Letos smo nadaljevali s projektom barvanja fasad v delno spremenjeni obliki, in sicer želimo v sodelovanju z lastniki objektov na Trgu bratov Mravljakov oz. v starem mestnem jedru obnoviti fasade objektov, ki spadajo tudi med nepremičnine kulturne dediščine. Glavni namen

Obnovljene fasade objektov na Trgu bratom Mravljakov.

projekta je, da staro mestno jedro Šoštanja urejeno pričaka jubilejno leto 2011, saj bo ravno na Trgu bratov Mravljakov potekalo kar nekaj prireditev v počastitev 100. obletnice mesta. Poleg tega se bo z otvoritvijo Muzeja usnjarstva zagotovo povečal tudi obisk turistov v mestnem jedru, saj je le-to vredno ogleda.

Jeseni letošnjega leta smo uspeli prebarvati fasade na treh objektih, ki so jih lastniki predhodno pripravili za barvanje. To so objekt na Trgu bratov Mravljakov št. 9 (Društvo upokojencev Šoštanj), št. 5 (objekt Vrtačnik) in št. 2 (bivša upravna stavba Tovarne usnja Šoštanj). Barvanje fasad objektov, ki spadajo med nepremičnine kulturne dediščine v starem mestnem jedru, bomo nadaljevali spomladi leta 2010.

OŽIVITEV PUSTEGA GRADU ŠOŠTANJ

Grad Šoštanj oz. Pusti grad je dominanten objekt nad mestom Šoštanj, dobro viden praktično iz vseh smeri. Zgrajen je bil v 12. stoletju in uničen v 15. stoletju. Grajski stolp je še danes dobro ohranjen in je zagotovo eden izmed simbolov mesta Šoštanj. Leta 1998 in 1999 so na Pustem gradu potekala obnovitvena dela grajskega stolpa, da se le-ta ni porušil, in arheološka izkopavanja, katerih rezultat je nekaj zelo zanimivih izkopavin. Od takrat naprej pa je Pusti grad bolj ali manj sameval in je že dokaj zaraščen stopil v leto 2009. Zaradi velikega pomena Pustega gradu za mesto Šoštanj je svet Krajevne skupnosti Šoštanj ustanovil posebno projektno skupino, ki pripravlja načrt oživitve te šoštanjske znamenitosti. Poleg priprave potrebnih načrtov in pridobivanja potrebne dokumentacije, smo spomladi

Pusti grad.

organizirali čiščenje dela pobočja pod ostalinami, kar je pripomoglo k temu, da je Pusti grad ponovno postal tudi razgledna točka. V sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine iz Celja je projektna skupina pripravila načrt oživitve Pustega gradu, ki bo javnosti prvič predstavljen v petek, 11. decembra 2009, ko bo v Mestni galeriji Šoštanj otvoritev razstave Pusti grad včeraj, danes, jutri. Poleg predstavitve načrta oživitve Pustega gradu bodo na ogled izkopanine zadnjih arheoloških izkopavanj, pisni viri o gradu Šoštanj ter fotografije iz preteklosti in sedanjosti. Razstava bo odprta do konca meseca decembra in vabljeni vsi, da jo obiščete.

OTROŠKO IGRIŠČE

Nad začetkom oz. zaključkom kolesarske poti pri Družmirskem jezeru je neizkoriščen in lepo urejen park, kjer bo v prihodnjem letu nastalo centralno otroško igrišče mesta Šoštanj. Dogovor z lastnikom zemljišča, Termoelektrarno Šoštanj, je že sklenjen, potrebna dokumentacija urejena,

Prostor bodočega centralnega otroškega igrišča v Šoštanju.

sedaj čakamo na gradbeno dovoljenje. V 1. fazi bomo postavili zaščitno ograjo in nato spomladi nadaljevali z ureditvijo otroškega igrišča na način, da ne bo potrebno odstraniti nobenega drevesa, saj ravno drevesa zelo obogatijo ta prostor. Predvidevamo, da bo novo otroško igrišče predano svojemu namenu spomladi 2010.

KOLESARSKA POT

V preteklem mandatu je Krajevna skupnost Šoštanj izvedla projekt izgradnje kolesarske poti od Družmirskega jezera proti Velenju. Novost je bila odlično sprejeta s strani kolesarjev in sprehajalcev, zato smo se odločili, da nadaljujemo s tem projektom. V sodelovanju z Občino Šoštanj in Termoelektrarno Šoštanj bomo v kratkem uredili kolesarsko pot od Metleč do mosta pri naselju Pohrastnik, kjer bi se naj pot nadaljevala naprej proti Topolšici. Gradbeno dovoljenje je že izdano in zato izvajalci čakajo na primerno vreme, da pričnejo z deli.

Kolesarska pot ob Družmirskem jezeru.

MONOGRAFIJA ŠOŠTANJA

Kot uvod v praznovanje 100. obletnice mesta Šoštanj bo Krajevna skupnost Šoštanj septembra 2010 izdala monografijo mesta Šoštanj, kjer bo objavljenih predvidoma 100 fotografij iz življenja Šoštanja v zadnjih 100 letih s poudarkom na sedanjem stanju. Poziv zainteresiranim lastnikom starih fotografij in fotografom je bil javno objavljen spomladi letos, izvedbena faza projekta pa bo zaključena poleti 2010.

ZA KONEC

V tem prispevku so bili predstavljeni večji projekti, ki jih bo svet Krajevne skupnosti Šoštanj poskušal pripraviti in izvesti v načrtovanem obsegu in zastavljenih terminskih rokih. Seveda je veliko odvisno od razpoložljivih finančnih sredstev, a glede na dosedanje izkušnje upamo, da nam bo uspelo. Poleg teh večjih projektov, ki bodo vsak posebej podrobneje predstavljeni v prihodnjih številkah Lista, svet Krajevne skupnosti Šoštanj izvaja še veliko manjših projektov, ki prav tako zahtevajo čas in finančna sredstva. Za konec naj poudarim, da smo vsi člani sveta Krajevne skupnosti Šoštanj prostovoljci in da za svoje delo ne prejemamo nobenega plačila. Imamo pa zato zelo radi mesto Šoštanj in z velikim veseljem izvajamo projekte, ki bodo po našem mnenju izboljšali življenjski standard v mestu Šoštanj in naredili Šoštanj še privlačnejši za domačine in obiskovalce. Ali si tega ne želimo vsi?

Svet Krajevne skupnosti Šoštanj

Projekt bodočnosti

VILA
MAYER

Iz novinarske konference

V sredo, 28. oktobra, je v veliki sejni sobi Občine Šoštanj potekala novinarska konferenca o prenovi vile Mayer in vrta.

Župan Občine Šoštanj in poslanec v DZ **Darko Menih** je na kratko povzel kronološki pregled dogajanja o eni izmed najiminennejših znamenitosti Šoštanja - vili Mayer, ki je skozi stoletja kljubovala času in prav zaradi tega, je poudaril, da smo dolžni, da ji posvetimo še posebno pozornost. Na novinarski konferenci je sodelovala tudi profesorica umetnostne zgodovine in odgovorna konservatorica preнове z Zavoda za varstvo

kulturne dediščine Slovenije - območna enota Celje **Branka Primc**, ki je izpostavila zelo dobro sodelovanje občine z zavodom. Še posebej poštvovalno je bilo delo višje svetovalke za družbene dejavnosti na Občini Šoštanj **Alenke Verbič**, ki je gonilna sila preнове, saj je uspela na razpisih pridobiti finančna sredstva, brez katerih prenova ne bi bila uresničljiva. Kot konservatorica je Branka Primc prenovu vile ocenila kot izjemno kvalitetno, saj so uspeli uresničiti bistvene konservatorske cilje, ki so si jih zadali, opisali in predpisali v svojem programu. Uspelo jim je povrniti prvotno podobo objekta - blišč in sijaj meščanske vile. Po odkritju stenskih poslikav je bilo jasno, da bodo k obnovi pristopili tudi restavratorji in to je pomenilo tudi povečanje finančnih sredstev z dobrih 500.000 na 581.000 evrov. V upravičenost sredstev ne gre dvomiti, saj gre za izjemne arhitekturne in likovne sestavine, ki potrebujejo sodelovanje usposobljenih izvajalcev. Tako je restavratorska ekipa Triptih iz Ljubljane z vodjo Lukom Bogovčičem rekonstruirala obstoječe poslikave, stropno v velikem salonu pa restavriral. Branka Primc je izpostavila za tisti čas tudi tipično arhitekturno sestavino altan oz. bogato leseno rezljan balkon, ki je prav tako zahteval posebno obravnavo. Rezultat je po njenem mnenju več kot presenetljiv in v ponos vsem. Prav tako so obnovili spodnji kamniti del altana, ki pa je bil v zelo slabem fizičnem stanju. Namreč pri zadnji obnovi je Premogovnik Velenje v devetdesetih letih pri izvajanju vzdrževalnih del na objektu nepravilno saniral kamniti del ograje. Poseg je bil zelo agresiven, zato se je začel proces propadanja, ki ga ni bilo mogoče več ustaviti in altan obnoviti, zato so se odločili, da ga v največji meri ponovno rekonstruirajo. Ob opisu vseh del na vili Mayer je Branka Primc pohvalila tudi projektanta iz biroja Area ars iz Velenja **Sašo Piano** in **Gregorja Gojevića**, ki sta se izkazala kot zelo konstruktivna sodelavca, in poudarila, da sta dojela vse bistvene značilnosti dediščine tega kulturnega spomenika.

Višja svetovalka za družbene dejavnosti na Občini Šoštanj Alenka Verbič, skrbnica pogodbe, je seznanila vse prisotne z nekaj osnovnimi izhodišči, ki so prispevali k pristopu h kandidaturi na razpis za pridobitev finančnih sredstev. Zavest, da ima občina v lasti enega izmed najboljših objektov v dolini in da je hkrati tudi lastnica izjemne kiparske zbirke Ivana Napotnika, ki pa jo zaradi neustreznih prostorov hrani v neprimernih pogojih, ter da obstaja dediščina več kot devetdesetih izjemnih likovnih del Napotnikove galerije, so bili več kot zadosten razlog, da je občina izkoristila priložnost sofinanciranja

Vila Mayer že kaže svojo podobo.

Iz novinarske konference.

s strani strukturnih skladov Evropske unije. Poudarila je zgledno sodelovanje med Občino Šoštanj in Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije - območna enota Celje, ter izpostavila ključno vlogo občinskega sveta z županom na čelu, ki so projekt preнове podpirali. Občini Šoštanj je uspelo v pogodbenem roku zaključiti pogodbeno dela (95% sofinancerskih sredstev za upravičene stroške je Občina Šoštanj prejela od Evropskega sklada za regionalni razvoj in Ministrstva za kulturo RS).

Uradna otvoritev vile Mayer je načrtovana v prvi polovici prihodnjega leta. Z odprtjem prenovljene meščanske vile bo Občina Šoštanj pridobila objekt, ki bo v ponos ne samo strokovni in lokalni javnosti, temveč tudi celotni vzhodni slovenski regiji, kjer je takšna arhitektura prej izjema kot pravilo. V njej bodo lahko obiskovalci občudovali umetniška dela Ivana Napotnika, domoznansko zbirko Zvoneta Čebula, bogato hortikulturno zbirko vrtnarja **Alojza Kojca** ter se ob spominu na njene lastnike - družino Mayer - podali v čas prehoda iz 19. v 20. stoletje.

Tekst in foto: Andreja Moškon, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Zgornjesavinjsko-šaleška čebelarstva zveza (ČZ SAŠA)

Čebelarški center SAŠA dobil streho

Nedavno so predstavniki naše območne čebelarstva zveze za javnost pripravili novinarsko konferenco, na kateri so predstavili dosežani potek gradnje čebelarstva centra, ki ga zveza gradi v Lučah. Spregovorili so o delu območne zveze in Čebelarstva zveze Slovenije. Poročilo s konference je bilo mogoče videti tudi na prvem programu nacionalne TV.

Na ČZ SAŠA, ki združuje 11 čebelarstva društev iz obeh dolin, so se na začetku tega mandata odločili, da postavijo čebelarstva center, ki bi imel več funkcij, predvsem pa bi bil namenjen vzreji matic naše avtohtone čebele kranjske sivke izrednih lastnosti, ki jih priznavajo tudi v tujini. Čistota naše čebele je na mejnih območjih Slovenije že ogrožena, saj prihaja v stik z drugimi vrstami čebel, kot je italijanska, in se z njimi meša ter izgublja svoje značilnosti tako po videzu kot po lastnostih. Naši čebelarji so matice gojili sami ali pa so jih dobivali od rejcev iz drugih krajev Slovenije. Te matice pa na naše podnebje niso dovolj prilagojene. Zato so sklenili, da bodo v centru vzrejali čebelje matice alpskega ekotipa kranjske čebele.

Leta 2007 so tako našli ustrezno odmaknjeno mesto v Občini Luče. Občina je pri pridobivanju zemljišča priskočila čebelarjem tudi na pomoč. Dobili so ustrezno dokumentacijo in pričeli z gradnjo. Pesti jih stalno pomanjkanje sredstev, vendar so letos jeseni kljub vsemu uspeli zgradbo pokriti. Odločili so se za skodle, ki so naraven in okolju najbolj primeren material.

Nekatere dejavnosti v centru so začele že pred tem. Tako imajo tam panje s čebeljami družinami lučki mladi čebelarji, ki obiskujejo čebelarstva krožek na Osnovni šoli Blaža Arničiča v

Lučah in so izredno uspešni tudi na čebelarstva tekmovanjih, saj so letos osvojili zlato in bronasto odličje na državnem tekmovanju mladih čebelarjev.

V centru nameravajo poleg vzrejalnice in prostora za praktični pouk čebelarjenja urediti tudi ustrezni laboratorij ter prostor, kjer bodo potekala različna izobraževanja. Poleg tega bo imelo središče svojo vlogo tudi pri pospeševanju čebelarstva turizma, ki je v zadnjih letih stalno v porastu in je zanimiva tržna niša.

Kot so povedali Marko Purnat, predsednik, Edvard Stropnik, podpredsednik ČZ SAŠA, in Anton Kumer, predsednik ČD Luče, so center pretežno gradili s prispevki zgornjesavinjskih in šaleških čebelarjev. Ti so prispevali tako denar kot med ter tudi prostovoljne delovne ure. Teh je bilo do sedaj po natančnih podatkih opravljenih kar 3334. V zadnjih mesecih so se zlasti izkazali

lučki in solčavski čebelarji in lastniki gozdov, saj so za namene centra darovali precejšnjo količino lesa.

Franc Šmerc, podpredsednik slovenske čebelarstva zveze, je na zaključku predstavil še številne dejavnosti zveze tako na ekonomskem, izobraževalnem kot na promocijskem področju. V zadnji sklop sodi tudi akcija »med slovenskih čebelarjev za zajtrk v naših vrtcih«, ki jo bodo vsi slovenski čebelarji izvedli – letos že tretje leto po vrsti – v predzadnjem tednu novembra.

Na novinarski konferenci pa so predstavili tudi nove kozarce za slovenski med. Ti se ločijo od dosedanje embalaže in so oblikovani izključno za med s slovenskim geografskim poreklom, ki ga kontrolirajo pristojni laboratoriji. Temu primerna je tudi nalepka in prelepka na kozarcih.

Besedilo in foto Marija Lebar

Utrinek s tiskovne konference na bližnji turistični kmetiji.

Čebeljih 80. let

Člani Čebelarstva društva (ČD) Šmartno ob Paki so konec septembra pripravili v dvorani domačega kulturnega doma slovesnost ob 80-letnici svojega društva. Na praznovanju se jim je poleg ostalih gostov pridružil tudi predsednik slovenskih čebelarjev **Boštjan Noč**.

Ta je poleg drugega dejal, da je šmarško društvo po številu članov sicer med manjšimi v državi, vendar – zlasti v zadnjem času – zelo dejavno tudi na področju čebelarstva organizacije, saj je predsednik šmarškega društva **Franc Šmerc** hkrati tudi podpredsednik Čebelarstva zveze Slovenije.

Slovenski čebelarji čebelarijo z okoli 130 do 150 tisoč gospodarskimi panji. Na panj povprečno pridelajo 20 kg medu. Na trg ga dajo okoli 2.000 ton, kolikor je tudi slovenska poraba. Slovenski med je med najkakovostnejšimi na svetu.

Franc Šmerc, je povedal, da so v zadnjem času s svojo dejavnostjo spet postali aktiven dejavnik

Utrinek s proslave ob 80-letnici Čebelarstva društva Šmartno ob Paki / foto: T.P.

tako v čebelarstva organizacijah kot v svojem domačem okolju. K temu je privedlo tvorno sodelovanje tudi z ostalimi društvi v kraju.

Da lokalna skupnost z razumevanjem in odobravanjem gleda na prizadevanja čebelarjev, je potrdil v nagovoru tudi šmarški podžupan Janko Avberšek. Program svečanosti so

oblikovali člani šmarškega pevskega zbora Franca Klančnika, otroška folklorna skupina osnovne šole Šmartno ob Paki in člani Gledališča pod kozolcem. Čebelarji pa so za zaključek podelili še jubilejna zahvalna priznanja.

Marija Lebar (uredila M.K)

Dogodki in ljudje

foto: Dejan Tonkli

SLAVNOSTNI KONCERT OB 40-LETNICI DELOVANJA MePZ SVOBODA ŠOŠTANJ

V soboto, 14. novembra 2009, je ob 19. uri v dvorani OŠ Šoštanj potekal slavnostni koncert ob 40-letnici delovanja Mešanega pevskega zbora Svoboda Šoštanj, katerega zborovodkinja je **Anka Jazbec**, predsednik pa **Ivan Sevšek**. Dvorana OŠ Šoštanj je bila polna tako mladih kot starih, ki so uživali ob raznovrstnem repertoarju, saj so pevci zbora izvajali pesmi, ki jih je napisala skladateljica Tadeja Vulc (Na peronu, Čas, Jaz bi rad cigajnar bil), večino pesmi iz oddaje Spet doma (Čez Šušarski most, Ta vražji telefon & Čuj deklica, Dober dan ...), pesem Pel bi zate skupaj z ansamblom Spev ter pesem Ne, ni res z Ireno Vrčkovnik.

Med obiskovalci je bilo opaziti župana Občine Šoštanj Darka Meniha, koreografa Boštjana Pavčka ter Tatjano Gajanovič, skladateljico Tadejo Vulc, bili pa so povabljeni tudi vsi bivši zborovodje in pevci pevskega zbora.

Podeljenih je bilo 9 bronastih značk (za 5 let zborovskega petja) in dve srebrni (za 15 let petja: Boštjan Mežnar in Barbara De Costa) ter štiri zlate značke (Metka Atelšek, Zvonka Sevšek, Roman Skornšek in Saša Šmon Potočnik).

Prejemniki jubilejnih priznanj za 30 in več let petja v MePZ Svoboda pa so za 30 let Edo Grazer, Vinko Grobelnik, Zvonka in Stanko Vrčkovnik, za 31 Anka Jazbec, za 34 Jožica Ferenc in rekorderka za **38 let in pol Romana Sevčnikar**.

Ena izmed pevk zbora Maja Sevčnikar je

povedala: »Občutki s koncerta so odlični, nepopisni, bil je vrhunec letošnje uspešne sezone. Nanj smo se pevci zelo vneto pripravljali in ga tudi težko pričakovali.

Sedaj nam je kar malo žal, da je koncert že za nami, kajti ravno on je pevce MePZ Svoboda še bolj združil in povezal kot prijatelje ter soustvarjalce dobre glasbe.

SPOMNIMO SE ...

Mešani pevski zbor Svoboda Šoštanj je nastal leta 1969 iz cerkvenega mladinskega zbora pod vodstvom **Julija Pačnika**. Leta 1978 je zbor prevzela **Danica Pirečnik**, od leta 1982 ga z vztrajnostjo in mladostnim žarom uspešno vodi zborovodkinja **Anka Jazbec**.

Zbor je v štiridesetih letih dosegel veliko uspehov. Skozi vsa ta leta se je zbor večal in rasel, svoj repertoar pa bogatil z težjimi in zahtevnejšimi zborovskimi pesmimi. Od leta 1982 do 2003 se je neprekinjeno udeleževal državnih tekmovanj **Naša pesem v Mariboru** in prejel eno zlato, pet srebrnih in šest bronastih plaket mesta Maribor, leta 1992 pa na mednarodnem tekmovanju v Mariboru še bronasto plaketo.

Nastopov in gostovanj je bilo ogromno, ne le v Sloveniji,

temveč tudi izven njenih meja npr. v **Avstriji, Italiji, Makedoniji, Madžarski, Hrvaški, na Nizozemskem, v Švici in Nemčiji.**

Redno se je udeleževal občinskih in medobčinskih revij pevskih zborov. Leta 2007 je sodeloval na **2. regijskem tekmovanju od Celja do Koroške**, kjer je osvojil srebrno priznanje in posebno nagrado za najboljšo izvedbo sodobne slovenske skladbe (Cantate Domino skladateljice Tadeje Vulc).

V zadnjih desetih letih so bili najbolj znani **novoletni koncerti** z orkestrom Simfonika Vrhnika in Mešanim pevskim zborom Mavrica Vrhnika, izdane so tudi zgoščenke s posnetki koncertov v dvorani Slovenske filharmonije. Leta 1995 je zbor posnel svojo prvo kaseto in zgoščenko **Zaljubilo se je sonce**, leta 2001 pa še zgoščenko z naslovom **To smo mi**. V studiu 14 Radia Ljubljana je posnel **diplomski nastop Anke Jazbec**. V letu 2009 je zbor zmagal na turnirju Med dvema zboroma v oddaji Spet doma in za nagrado posnel zgoščenko z naslovom **MePZ Svoboda se zabava**.

Vesna Panič

CHA, CHA, HCA, EN., DVA

Kvalifikacijski turnir v standardnih in latinsko-ameriških plesih v Šoštanj

V soboto, 24. oktobra 2009, je v športni dvorani Osnovne šole Šoštanj potekal turnir, ki ga je organiziral Koroški plesni klub Devžej v okviru Slovenske plesne lige.

Na tekmovanju se je pomerilo nekaj več kot sedemdeset plesnih parov iz slovenskih plesnih klubov, ki so se jim pridružili tudi plesni pari iz Hrvaške. Zaplesali so v vseh starostnih kategorijah. Turnir se je začel ob 12. uri. Najprej je zbrane v dvorani nagovorila ravnateljica šole gostiteljice, mag. **Majda Završnik Puc**: »Lep pozdrav na naši šoli ... Danes sem zelo ponosna, da lahko gostimo ta plesni turnir. Morda bo današnji dan pripomogel, da bomo dobili še kakšen par, mogoče navdih ali idejo za kakšnega našega učenca, da se bo lotil tudi te športne plesne zvrsti.«

Tekmovalci so zaplesali standardne plesne (to so angleški valček, tango, dunajski valček, slowfox, quickstep) in latinsko-ameriške plesne (to so samba, cha cha cha, rumba, passo doble in jive). Glede na starost

Mladi plesalci so se vrteli. / foto: Dejan Tonkli

se plesalci delijo v skupine mlajši pionirji (do 10 let), pionirji (10-12 let), mlajši mladinci (12-13 let), mladinci (14-15 let), starejši mladinci (do 18 let), člani in seniorji (od 35 let naprej). Po težnostni kategoriji pa se delijo v kategorije A, B in C. Plesalci kategorije B in C plešejo koreografijo, prilagojeno njihovem plesnemu znanju in so omejeni z osnovnimi koraki, plesalci kategorije A pa imajo pri izvajanju plesa večjo svobodo, saj lahko osnovnim korakom dodajo nove koreografije, zato so te bolj zanimive za gledalce. Tekmovalce je ocenjevala komisija v sestavi: Alenka Bohak, Emil Ketiš, Zoran Kljun, Brane Križnar, Niko Basarič.

Rezultati:

I. DEL TEKMOVANJA: STANDARDNI PLESI

Mlajši mladinci B

1. Žiga Tantegel, Nuša Čenko
2. Arnej Ivkovič, Maja Lukavac
3. Jure Bergant, Ana Mesec

Mlajši pionirji C

1. Uroš Lazič, Sara Cvetkovič
2. Tilen Bregant, Kaja Podgoršek
3. Miloš Lazič, Urška Sagadin

Pionirji C

1. Aljaž Gašperič, Nastja Pauman
2. Nino Kleindienst, Urška Bencak
3. Žan Vučkovič, Ana Ekart

Pionirji B

1. Gal Mlakar, Lana Zagorac
2. Lan Dan Kerštajn, Nadja Arhar
3. Jaka Podgoršek, Katarina Matuš

Mlajši mladinci C

1. Anže Kumer, Lea Krošel
2. Timetjan Lesjak, Klara Veršovnik
3. Sebastian Škoič, Petra Bradeško

Mlajši mladinci B + MMA

1. Žiga Tantegel, Nuša Črnko
2. Arnej Ivkovič, Maja Lukavac
3. Jure Bergant, Ana Mesec

LATINSKO-AMERIŠKI PLESI:

Mlajši mladinci B

1. Žiga Tantegel, Nuša Čenko
2. Jan Kotlovšek, Neža Škofljanc
3. Jošt Mandič, Nina Vencelj

Mlajši pionirji C

1. Uroš Lazič, Sara Cvetkovič
2. Anže Plazl Smolnikar, Tia Čevnik Arh
3. Miloš Lazič, Urška Sagadin

Pionirji C

1. Aljaž Gašperič, Nastja Pauman
2. Žan Pem, Nika Boštjančič
3. Domen Magrič, Amadeja Mlinar

Pionirji B

1. Gal Mlakar, Lana Zagorac
2. Nino Kleindienst, Urška Bencak
3. Lan Dan Kerštajn, Nadja Arhar

Mlajši mladinci C

1. Nino Dotto, Urška Žizek
2. Martin Stanšič, Lucija Sovič
3. Sebastian Škoič, Petra Bradeško

Mlajši mladinci B

1. Žiga Tantegel, Nuša Črnko
2. Jan Kotlovšek, Neža Škofljanc
3. Jošt Mandič, Nina Vencelj

II. DEL TEKMOVANJA: STANDARDNI PLESI

Starejši mladinci B

1. Andraž Koritnik, Tjaša Repič
2. Urban Potočnik, Tea Rakovič-Schmidt

Člaji B

1. Mislav Grivičič, Martina Čehko
2. Josip Šimetin, Kristina Bolfek

Mladinci A

1. Matej Pritekelj, Anja Pritekelj
2. Svarun Bratkovič, Ela Vuković

Starejši mladinci B

1. Peter Pipp, Eva Osolnik
2. Matic Robida, Urška Tivadar

LATINSKO-AMERIŠKI PLESI

Starejši mladinci A

1. Mitja Grudnik, Urša Tomažič
2. Peter Pipp, Eva Osolnik
3. Andraž Koritnik, Tjaša Repič

Člaji B

1. Josip Šimetin, Kristina Bolfek
2. Mile Krčić-Bunardžija, Barbara Bralič

Mladinci A

1. Matej Pritekelj, Anja Pritekelj
2. Svarun Bratkovič, Ela Vuković
3. Tibor Pernarčič, Laura Čepe

Starejši mladinci B

1. Urban Potočnik, Tea Rakovič-Schmidt

Marjeta Vodenik, predsednica KPK Devžej, organizatorica, je popoldan komentirala takole: »Danes se počutim odlično, saj je organizacija uspela, vse teče kot po maslu, vsi plesalci so prišli in plešejo. Bilo je res kar nekaj dela, a smo ga vsi z veseljem opravili, tako člani v klubu kot tudi starši otrok, ki plešejo pri nas. Danes je tukaj 13 klubov iz vse Slovenije.

Kot mama dveh plesalcev, ki ju spremljam že kar nekaj let, lahko rečem, da je ples nepopisno dober in estetsko zanimiv šport in ju z veseljem spodbujam na njuni poti in na vseh tekmovanjih. Kot organizatorji smo razmišljali, da v teh krajih ni čutiti plesne prisotnosti in tovrstnih prireditev, zato smo želeli gledalcem dati te užitke na pladnju in zato poteka danes

kvalifikacijski turnir v standardnih in latinskoameriških plesih ravno v Šoštanju.«

Marcel Vodenik, Gornji Dolič, KPK Devžej, si je skupaj s svojo soplesalko Saro Rednak priplesal zmago v standardnih plesih v kategoriji mlajših mladincev: »Plešem že 4 do 5 let. Ples mi pomeni užitek, pa tudi tekmovalnost. Na takšnih plesnih tekmovanjih, kot je danes, sem že bil, tako da danes nisem prvič. S soplesalko imava 4-krat na teden treninge. Ti se delijo na preplesavanje in tehnične treninge. Ob sredah in petkih imamo preplesavanje, kjer plešemo tako kot na tekmovanjih, ob torkih in četrkih pa tehnične treninge.

Katarina Matuš, Dob, PK Miki: »Ples je zame užitek, veselje in zabava. Tekmujem že eno leto. Treninge imam 4-krat na teden. Ples v parih sem videla na televiziji in se navdušila nad njim ter začela plesati v PK Miki. Za ples sem navdušila tudi sošolko.«

Jaka Podgoršek, Dob, PK Miki: »Star sem 10 let, plešem pa že 7 let. Tekmujem v kategoriji pionirji B. Na plesnih treningih nas je več, ne samo midva s soplesalko. Včasih se tudi zmotimo in napako popravimo. Zadnji dan si v plesnem klubu pogledamo tudi kakšen film o plesu.«

Rezultate najdete na spletni strani <http://rezultati.plesna-zveza.si/>

Nastja Stropnik Naveršnik

KOSTANJEV PIKNIK – BUČE PARTY

DPM Topolšica vsako leto konec oktobra, če nam le vreme ne zagode, povabi vse mlade in mlade po srcu na kostanjev piknik – buče party. Letos smo ga pripravili v petek, 30. oktobra, v sodelovanju s taborniki Rodu **Topli vrelec** iz Topolšice. Taborniki so že v dopoldanskem času v Topolšici pri lipi samostojnosti postavili prijazno čarovnico, kot se za ta čas spodobi. Namreč dan za tem, na večer pred vsemi svetimi, se po starem keltskem običaju praznuje Halloween – noč čarownic.

foto: arhiv DMP

Prava zabava, pa se je pričela ob 15. uri na igrišču v Topolšici. Vstopnina je bila kostanj ali sadje ali sok ali jabolčnik ali buča. Kaj hitro so bile mize polne vstopnic in začelo se je dogajati. Otroci so na ustvarjalnih delavnicah izdelovali okraske ter dolbili in rezljali buče. Straši smo jim pri tem pomagali in pekli kostanj.

Naša sokrajanka Ema Goltnik nas je razveselila s še toplim bučnim zavitkom in kompotom iz buč. Vsi smo si bili edini, da je Emin »študl« daleč najboljši, kompot pa takoj za njim. Ko smo dodobra napolnili želodce z vsemi dobrotami, so otroci starše izzvali na boj med dvema ognjema. Boj je bil do konca napet, zmagala pa je mlajša in krepko številnejša ekipa.

Ob prvem mraku je bil čas, da buče mladih umetnikov oživijo. V soju sveč so zažareli prijazni, smešni pa tudi prav grozljivi obrazi. Otroška domišljija res ne pozna meja.

Bila je že trda tema, ko smo se poslovili. Z lepimi vtisi in željo po ponovnem druženju smo odšli domov na toplo. Izrezljane buče smo s prižgano svečo postavili na okna ali pred vrata, kar je nekdaj pomenilo pozdrav dušam umrlih in zaščito pred zlemi duhovi, danes pa preprosto za zabavo.

DPM Topolšica

90. LET

Karel Novak

Gospodu Karlu Novaku iz Lokovice ne bi prisodili lepih in častitljivih 90 let. Prav dobre volje in za domačo mizo je pričakal lokoviške gasilce, ki so mu prišli voščiti 26. oktobra, prav na njegov rojstni dan. Boris Lambizer, predsednik lokoviških gasilcev, mu je v imenu vseh zaželel trdnega zdravja in dobrega počutja. Beseda je takoj padla in izvedeli smo, da je gospod Novak že 70 let predan gasilec, najprej v PGD Družmirje in zdaj v Lokovici. Je eden izmed najstarejših, če ne celo najstarejši gasilec tod okoli. V obeh društvih je opravljal številne pomembne funkcije ter seveda bil član operativne. Zato je tudi spomin na drugačne gasilce in drugačno

Gasilci so mu zaželeli še obilo zdravja. / foto: Milojka Komprej

opremo še kako živ. Zveni povsem neverjetno, a je seveda res: gasilci iz Šoštanja in okolice so hodili na požare peš in nekega davnega leta, ko je v Slovenj Gradec še vozila železnica, celo z vlakom. Si lahko predstavljate gasilce, ki so šli gasiti požar v Slovenj Gradec z vlakom!

Seveda ve gospod Novak še veliko anekdot, ki bi jih bilo vredno zapisati. Sicer pa je bil dolga leta kmet, nakar se je okoli 50. leta starosti zaposlil v elektrarni. Lep poklic si je pridobil v mladosti, pri Perovcu se je izučil za mizarja. Kot mnoge druge Družmirčane mu ni vseeno, da se je moral izseliti iz rodne vasi, a je tukaj v Lokovici ustvaril lep dom, ki ga oživlja mladi rod. Sin Milan z družino vzorno skrbi za očeta, vsi skupaj pa drug drugemu lepšajo življenje.

Milojka Komprej

SKUPNA VAJA

27. oktobra so ob zaključku meseca požarne varnosti štiri prostovoljna gasilska društva Občine Šoštanj organizirala skupno gasilsko vajo. Z njo so preizkusili pripravljenost svojih članov in opreme. Ob šestih uri zvečer se je najprej oglasila sirena na gasilskem domu v Šoštanju. Do požara je namreč prišlo na kmetiji pri **Basistu ob Koroški cesti**, kjer je zagorel gospodarski objekt z živino. Kmalu zatem so se aktivirale tudi sirene v **Lokovici, Topolšici in Gaberkah**. Na kraju požara je nekaj več kot osemdeset operativcev iz PGD Šoštanj – mesto, PGD Lokovice, PGD Gaberke ter PGD Topolšice začelo z gašenjem objekta, v katerem so bili ujeti ljudje in živali. Ob tem je bilo potrebno preprečiti tudi širjenje ognja na ostala gospodarska poslopja. Napačena skupna vaja gasilskega poveljstva Občine Šoštanj se je končala po poldruhi uri, analizo so ob koncu celotnega poteka podali poveljnik Gasilske zveze Šaleške doline **Jože Drobež**, poveljnik poveljstva Občine Šoštanj **Boris Lambizer** ter

člana gasilskega poveljstva Občine Šoštanj **Bogdan Lampret in Jože Borovšek**. Vsi so izrazili zadovoljstvo nad potekom intervencije in jo ocenili kot zelo uspešno.

Vsakoletno skupno vajo vseh štirih prostovoljnih gasilskih društev Občine Šoštanj, ki jo je tokrat organiziralo PGD Šoštanj – mesto, je spremljal tudi župan Občine Šoštanj in poslanec v **DZ Darko Menih**. Vsem sodelujočim gasilec se je zahvalil za pomoč, trud in nenehno pripravljenost za pomoč bližnjemu, ob tem pa izpostavil še zgledno sodelovanje vseh prostovoljnih gasilskih društev z občino, ki se bo še naprej trudila zagotavljati ustrezno opremljenost vseh društev.

Andreja Moškon, univ. dipl. nov,
svetovalka za odnose z javnostmi

STAREJŠI KRAJANI SO SE SREČALI

Krajevna organizacija Rdečega križa Lokovica je letos pripravila že 25. srečanje starejših krajanov Lokovice. Zbrali so se v nedeljo popoldne, 8. novembra, v prostorih Doma krajanov Lokovica. V kulturnem

programu so nastopili: muzikantje Klemen, Marko in Matej, ženski pevski zbor pod vodstvom Simone Strahovnik, citrarka Mira in kitarist Franc, na koncu pa se je predstavila igralska skupina Kulturnega društva Konovo s skečem Popravni izpit. Po kulturnem programu se je ob glasbi nadaljevalo druženje vse do večera.

Tekst in foto: Marko Hudej

NI MANJKALO DOBRE VOLJE

Srečanje starejših prebivalcev Raven

Prvo petkovo popoldne v mesecu novembru bo še dolgo ostalo v spominu zlasti starejših prebivalcev Raven. Tega dne so se namreč zbrali v stari ravenški šoli, saj je Rdeči križ Ravne pripravil srečanje prebivalcev Raven, ki so že dopolnili 70 let.

Prikupen program so pripravili otroci ravske podružnične šole, zaigrali so jim tudi igrice. Sledila je večerja, sladkanje ob polni mizi dobrot, druženje s bližnjimi sosedi in starimi znanci. Dobre volje ni manjkalo.

Več kot 75 ljudi se je udeležilo tega srečanja, nekateri pa so, žal, nepokretni, slabotnega zdravja ali so bili iz drugih razlogov zadržani in se prireditve niso mogli udeležiti. Te ljudi bodo člani Rdečega križa Ravne obiskali v božičnem času na domu, jim namenili toplo besedo in tako polepšali praznike.

Organizatorji so s simboličnim darilom izkazali pozornost najstarejšemu Ravenčanu, med prisotnimi je bil to gospod **Ivan Kumer**, in najstarejši prisotni Ravenčanki, gospe **Elizabeti Hriberšek**. Srečanje sta finančno omogočili Krajevna skupnost Ravne in Občina Šoštanj.

»Takšna srečanja so zelo pozitivna. Vesel sem, da me Ravenčani vedno povabijo na takšne prireditve, saj sem po naravi človek, ki se rad družim.

Nagovoril jih je župan Darko Menih.

Vesel sem tolikšne udeležbe in tolikšne dobre volje. Dobro se mi zdi tudi, da jih obvestim o novicah iz občine in o novem dogajanju v Ravnah. Danes sem obljubil, da se drugo leto zberemo v novem domu. Verjamem, da bomo privabili še več ljudi, vzdušje bo še boljše. Vem, da so si Ravenčani želeli novi dom, v katerem bodo pripravili raznorazne aktivnosti. Temu je dom tudi namenjen in občina to podpira. S Krajevno skupnostjo Ravne, s predsednikom in svetniki zgledno sodelujemo. Pohvaliti pa moram organizatorje današnjega srečanja, ki so vse pripravili res na nivoju. Ponosen sem na Ravne, ki se znajo tako dobro organizirati,« je srečanje starejših prebivalcev v Ravnah komentiral župan Občine Šoštanj **Darko Menih**, ki se je odzval na povabilo in obiskal Ravenčane.

Ravenčane so pozdravili tudi predsednik KS Ravne Jože Sovič, predsednik Društva upokojencev Ravne Ivan Stvarnik, Slavka France, predsednica Rdeča križa Ravne, in Jože Jančič, eden glavnih organizatorjev.

Tekst in foto: Nastja Stropnik Naveršnik

V PLANINAH JE LEPO

Živahna pomlad in poletje Planinske sekcije Gaberke

Po zimskem pohodu okoli Gaberk (v februarju) in po Trški poti (marec) smo se člani **Planinske sekcije Gaberke**, nekaj pa je bilo tudi članov PD Šoštanj, v aprilu odpravili na Primorsko.

Že od daleč smo se skozi okna avtobusa zaskrbljeno ozirali na markantno vzpetino. S severa so se ji bližali temni oblaki, a dež je na srečo počakal. Iz Razdrtega smo krenili naravnost navzgor in po delno zavarovani poti hodili uro in pol. S pobočja gore se nam je odpiral pogled na avtocesto, na notranjske hribe in visoke kraške planote vse do Trsta. Vzpon je bil prijeten, saj ni bilo vroče, tik pod vrhom pa sta nas žal le dosegla močan veter in dež. V koči smo se osušili, okrepcali in počakali, da je pomladna nevihta prešla. Kmalu je posijalo sonce in sledila je lahkotna pot po planotastem svetu Nanosa do osamljene turistične kmetije Abram. Največja zanimivost na kmetiji je bil rjavi medved. V spominu mi je ostal tudi strm spust z avtobusom do Razdrtega, ko smo se komaj upali gledati navzdol v globino po pobočjih Nanosa.

Meseca **maja** smo opravili dva pohoda – prvi je tradicionalni prvomajski pohod iz Gaberk na Graško Goro in na Forhtenek, temu je sledil pohod na Mrzlico, drugi najvišji vrh v Zasavju. Pot smo začeli v Zabukovici. Ko smo se dvignili iz vlažne soteske na hribovske senožeti, se je pred nami naredil prelep, še ves rosen pomladni dan. Zato ni čudno, da se je med pohodniki zaslislala pesem Nobeno sonce bolj ne sije ... Tik pod vrhom Mrzlice smo si bili iz oči v oči z najvišjim med zasavskimi hribi, Kumom. Z Mrzlice smo se spustili na Kal. Presenečeni smo bili nad prostranim travnikom pred domom, od koder je bilo videti Hrastnik, levo pa je bilo v dolini pod nami moč slutiti Trbovlje, saj jih je izdajal dimnik trboveljske

termoelektrarne. Po isti poti smo se vrnili na Mrzlico. V domu smo med ponujenimi jedmi najbolj posegali po skutnih štrukljih z brusnicami, saj so se izkazali za odlične. Spust do lovske kočice na prevalu med Preboldom in Trbovljami smo si popestrili s pesmijo, saj so se pohoda udeležile tudi predstavnice ljudskih pevk Gaberški cvet. Z avtobusom smo se po serpentinasti cesti spustili do Marie Reke, naprej do Prebolda ter po Savinjski dolini domov.

Meseca **junija** smo hodili po gozdni učni poti Plešivec. Pohodniška pot se začne pri gostilni Suhadolnik v Suhem dolu, ki pa ni prav nič suh, saj skozenj teče potok Suhadolnica, višje pa hodimo skozi vodovarstveno območje, kjer ima zajetje vode mesto Slovenj Gradec z okolico. Zato morajo pohodniki skozi to območje izkazati visoko okoljevarstveno zavest. Celotna pot je označena s smerokazi in zapisi na panojih, ki opozarjajo na zanimivosti in posebnosti. Slikovito sotesko Kaštel je nekaj let nazaj razdejal neurje. Razbesnela voda je mestoma odnesla cesto, po kateri so nekoč lahko kmetje vozili z vozovi. Pohodniki pa še vedno lahko uživajo v žuborenju, klopotanju, brbotanju vode in ob igrah sonca in senc, ko se vzpenjajo ob potoku navzgor do obnovljenega Plešivškega mlina. Nas je tam pričakal prijazni oskrbnik z domačim kruhom in jabolčnikom. V mlinu se da kupiti na kamne mleto moko. Pot do Plešivškega dvora smo prehodili, zaviti v anorake, saj junijsko vreme rado postreže s plohmi. Po dveh kilometrih smo prišli do kmetije Verneršek na višini 1100 m. Tam lahko po predhodnem naročilu za vas pripravijo pečen prigrizek iz jagnjetine ali svinjine. Od tod je prekrasen razgled na Šaleško dolino. Pot se potem strmo spusti do podgorske lovske kočice, mimo ruševin nekdanje kmetije Potočnik ter do izhodišča – gostilne Suhadolnik. Tu si lahko že ob odhodu na pot naročite postrvi, ki jih boste ob vrnitvi z velikim tekom pojedli.

Vrhunec poletja je bil izlet v visokogorje. Udeležilo se ga je dvajset planincev, od katerih nas enajst še ni osvojilo vrha naše simbolne gore. Hoditi smo začeli v ledeniški dolini Krmi pod Pokljuko. Pot se polagoma vzpenja in vmes nekajkrat izravna z idiličnimi terasastimi jasami. Pod Konjskim sedlom v Krmi je obnovljena pastirska kočica. Malo nad njo je mogoče natočiti vodo, ki je bila nepogrešljiva, saj nas je žgalo vroče avgustovsko sonce, pot do Kredarice pa je dolga okoli pet ur. Kočo na Kredarici so naznanile vetrnice, ki dajejo elektriko za potrebe kočice. Z občudovanjem in malo tesnobe smo premerili stene Triglava, po katerih naj bi se povzpeli. Po oddihu in nastanitvi na skupnih ležiščih smo ob 15. uri pričeli z vzponom. Po uri in pol plezanja ob klinih in jeklenih vrhovih je pred nami stal Aljažev stolp. Razgled je bil veličasten. V daljavi smo uzrli tudi delček Jadrana. Gotovo je vsak izmed nas občutil zmagooslavje in srečo, posebno še tisti, ki smo na vrhu stali prvič. Predstavnici Občine Šoštanj Tina in Irena sta ponosno razvili zastavo, da je zablestela na skupinski fotografiji. Ker je na severu že odmeval grom, smo se po triglavskem krstu urno lotili sestopa. Verjamem, da je vodnikoma Igorju in Zvonetu pošteno odleglo, ko je še zadnji iz naše skupine dosegel ploščad pred kočico. Čakal nas je še družabni večer v planinski postojanki, obisk kapelice Marije Snežne in spanje (za nekatere bolj dremanje) na skupnih ležiščih, naslednje jutro pa smo vzeli pot pod noge do doma Planika. Od tod smo se še zadnjič ozirali na triglavega očaka. Preko Konjskega sedla smo se nato spustili v Krmo, kjer nas je čakal avtobus. Sedaj, ko so te poti za nami, sem prepričana, da že vsi željno čakamo novih.

Za Planinsko sekcijo Gaberke
Martina Plaznik

KOKOŠ IN ČUDEŽNO JAJCE

Jajci skupaj za primerjavo.

Včasih nam lahko tudi živali precej popestrijo dan. Pri Lauretovih v Lokovici je konec oktobra njihova kokoš znesla neverjetno veliko jajce, ki tehta kar 170 g, medtem ko normalno jajce, ki ga nesejo kokoši, tehta nekje 65 g. Primerjava je dobro vidna na fotografiji. Domači pravijo, da je kokoš dobro

prestala »porod«, od takrat dalje pa ponovno nese jajca normalne velikosti.

Tekst in foto: Melita Hudej

ZA DOBRO...

Vem, da danes bo srečen dan

Dobrodelni koncert in otroški bazar z naslovom Vem, da danes bo srečen dan, ki ga je izvedel odbor novoustanovljenega Šolskega sklada Osnovne šole Gorica v dvorani v Vinski Gori, je v nedeljo, 15. novembra, presegel vsa pričakovanja. Več sto obiskovalcev si je ogledalo izjemno predstavo

Mešani pevski zbor Svoboda Šoštanj ob svojem jubileju, štirideseti obletnici nastopa tudi v dobrodelne namene.

učencev te šole ter znanih estradnih umetnikov, pevcev in glasbenikov, ki so nastopili brez honorarjev. Poleg simboličnega zaslужka za prodane lastne izdelke učencev OŠ Gorica na otroškem bazarju so organizatorji skupaj s sponzorji in vstopnino zbrali kar 8.252 EUR, končni izkupiček pa bo še nekoliko višji. Zbrani denar bo sklad namenil predvsem za letovanje ter šolo v naravi tistih otrok, ki si v teh težkih časih potrebnega oddiha in učenja ne bi mogli privoščiti.

Na koncertu, ki so ga šegavo vodili par učencev te šole ter Andrej Hofer, so nastopili ansambli Modrijani, Golte in Vikend z Vinske Gore, Irena Vrčkovnik, 6pack Čukur, mlada glasbenika Matevž in Gregor, Tanja Žagar, **MePZ Svoboda Šoštanj**, Šaleški študentski oktet, Otroški pevski zbor ter Učiteljski pevski zbor OŠ Gorica. Kakšni so časi in kakšni smo Slovenci, nam lahko pove tudi ta uspešna zgodba.

Tekst in foto: Jože Miklavc

PADLIM

Obnova spomenika NOB v Gaberkah pri Šoštanju

Na pobudo pododbora Združenja borcev za vrednote NOB Gaberke je Občina Šoštanj v oktobru Gaberkah pričela z obnovo spomenika padlim NOB in žrtvam fašizma. Obnova spomenika, ki je bil v devetdesetih letih prestavljen iz Družmirja na sedanjo lokacijo, je bila nujno potrebna, saj je zaradi razpok, krušenja in razpadanja bil vse prej kot primerno obeležje spomina na padle rojake iz Družmirja, Gaberk in Prelog.

Krajevna skupnost Gaberke se je zavezala, da bo uredila parkovni del

pred spomenikom, kjer bo novo podobo dobila tudi lesena klopa. Sanacija spomenika, na katerem so izpisana imena petdesetih žrtev NOB in fašističnega nasilja II. svetovne vojne, bo predvidoma končana konec meseca oktobra, vrednost investicije pa znaša 5.500 evrov.

Tekst in foto:
Andreja Moškon, univ. dipl. nov.,
svetovalka za odnose z javnostmi

KOMEMORACIJA

V petek, 30. oktobra, je na Trgu svobode Šoštanj pred osrednjim spomenikom žrtvam NOB potekala osrednja občinska komemoracija v počastitev dneva spomina na mrtve. Osrednja govornika sta bila župan in poslanec v DZ RS **Darko Menih** in predstavnica Zveze združenja borcev – odbor Šoštanj **Helena Tajnik**. Župan Občine Šoštanj je v svojem govoru med drugim poudaril, da je ta dan priložnost za obujanje spominov na ljudi, katerih narodna zavest je bila močnejša od strahu pred smrtjo: »Prav zaradi tega se je potrebno zavedati korenin našega naroda in globoko spoštovati vse žrtve, ki so bile potrebne, da lahko danes živimo v svobodni demokratični državi Sloveniji.« Izpostavil je tudi, da žrtve vseh vojn niso samo zgodovinsko dejstvo, ampak so mnogo več, so del naše preteklosti, so del naše svobode in razvoja. In tega se na Občini Šoštanj dobro zavedamo. Svojo pozornost in spoštovanje do vrednot in

tradicije NOB Občina Šoštanj izkazuje tudi z obnovami spomenikov in spominskih plošč, postavljenih v spomin padlim borcem in talcem. Pred položitvijo venca predstavnikov Krajevnega odbora združenja borcev NOB Šoštanj je spregovorila tudi njihova predstavnica Helena Tajnik. »Marsikaj je pozabljeno, mnogi celo poskušajo ta del naše

zgodovine potisniti v pozabo ali pa ga celo dokončno izbrisati, to je zelo boleče, posebej za tiste še živeče ljudi, ki so dejansko preživljali vse grozote vojne vihre, v mukah umirali v raznih taboriščih po Evropi in zaporih pri nas. Tega se ne sme pozabiti,« je nadaljevala, »naj bo to tako opomin bodočim rodovom kot tudi spomin na vse, marsikdaj nedolžne pobite ljudi.« Ob koncu se je zahvalila še za veliko podporo in razumevanja Občine Šoštanj in njenega župana za delovanje njihovega združenja.

Letošnjo prireditev v spomin padlim žrtvam so s svojim kulturnim programom počastili tudi **Pihalni orkester Zarja Šoštanj** in **recitatorke Osnovne šole Šoštanj**.

Tekst in foto:
Andreja Moškon, univ. dipl. nov.,
svetovalka za odnose z javnostmi

POKLON PADLIM

Komemoracija padlim med 2. svetovno vojno v Ravnah

V soboto, 31. oktobra 2009, je ob 16.30 potekala komemoracija v Ravnah pri Šoštanju pri spominskem obeležju pri Križu. S polaganjem venca so domačini izkazali spomin šestdesetim padlim borcem XIV. divizije, internirancem na območju Raven med 2. svetovno vojno, 49 domačinom in 21 neznanim padlim.

Z uvodnim govorom je komemoracijo pričela **Erna Obšteter**, v nadaljevanju pa so nastopile sekcije **KUD-a Ravne**. Moški pevski zbor je zapel nekaj pesmi, Ravenska godba je zaigrala na svoje instrumente, recitatorki Jana in Špela Obšteter sta s prebranimi mislimi spomnili, »da ne smemo pozabiti tistih, ki zemlji naši so ostali zvesti, in tistih, ki jih zdaj med nami več ni«. Najmlajši, otroci podružnične šole, so predstavili kratek recital in pesmico pod vodstvom učiteljice Brigite Robide. Ravenski harmonikarji: Matic Tajnik, Samo Kotnik in Nejc Hudournik so raztegnili meh svojih harmonik in zaigrali nekaj partizanskih in slovenskih narodnih pesmi.

Komemoracije se je udeležilo veliko krajanov, obiskal pa jo je tudi župan Občine Šoštanj Darko Menih. Ob koncu se je Jure Kodrun, predsednik KUD-a Ravne, vsem prisotnim zahvalil za obisk in zaželel lep prazničen dan.

Ko so ljudje zapuščali komemoracijo, se je že temnilo, a plameni gorečih sveč so osvetljevali spomenik in venec. Osvetljeni so bili spomini na hrabre borce in junake, ki so izgubili življenje med 2. svetovno vojno. Velike zasluge pri ohranjanju tega spomina ima Ivan Kumer, predsednik Zveze borcev Ravne in dolgoletni organizator komemoracij.

Tekst in foto: Nastja Stropnik Naveršnik

SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO UČENJE ŠOŠTANJ

Središče za samostojno učenje v Šoštanju je v partnerskem sodelovanju med Občino Šoštanj in Ljudsko univerzo Velenje zakorakalo že v drugo leto delovanja.

Zadovoljni smo z rezultati, saj je Središče za samostojno učenje v letu 2009 obiskalo **84 udeležencev**, ki so skupno opravili **2250 ur samostojnega učenja** in učenja na računalnikih. Med udeleženci, ki so stalno ali občasno obiskovali to središče, so prevladovala ženske (56 %).

Središče za samostojno učenje Šoštanj je prijeten **učni prostor v prvem nadstropju Občine Šoštanj**, kjer lahko preživite zanimive ure pri bogatitvi svojega znanja. Namenjen je vsem, ki si želite pridobiti nova ali izpopolniti obstoječa znanja na različnih področjih. Središče je opremljeno z vso potrebno multimedijko tehnologijo, ki vam omogoča zanimivo in brezplačno samostojno učenje brez predhodnega računalniškega znanja. Način in ritem učenja popolnoma prilagodite svojim zmožnostim in navadam. Učna gradiva uporabljate samostojno, na voljo pa vam je tudi pomoč mentorja, ki vam strokovno svetuje in vas vzpodbuja.

V središču se nahaja tudi Info točka Zavoda RS za zaposlovanje, kjer so brezposelnim osebam na voljo aktualni sezname prostih delovnih mest

napovednik:

KDAJ	ZVRST	KAJ	KJE	VABI VAS
Sreda, 02. 12. od 12:00 do 17:00	delavnica	Učimo so osnov 23 Evropskih jezikov	Središče za samostojno učenje v prostorih občine Šoštanj	AZ Ljudska univerza Velenje
Sreda, 02. 12. od 15:30 do 17:00	svetovanje	Svetovanje in informiranje v izobraževanju odraslih	Središče za samostojno učenje v prostorih občine Šoštanj	AZ Ljudska univerza Velenje
Sreda, 9.12. od 12:00 do 17:00	predstavitve	Dan odprtih vrat	Središče za samostojno učenje v prostorih občine Šoštanj	AZ Ljudska univerza Velenje
Sreda, 16.12. od 12:00 do 17:00	delavnica	Izdelava voščilnic za praznike s posušenimi rožami in listjem	Središče za samostojno učenje v prostorih občine Šoštanj	AZ Ljudska univerza Velenje

ter možnosti pisanja prošelj za zaposlitev in brskanje po internetu.

Za vse odrasle, ki se šolajo na Ljudski univerzi Velenje, pa ponujamo tudi brezplačno učno pomoč. Učna pomoč v Šoštanju se izvaja za vse predmete 7., 8. in 9. razreda osnovne šole za odrasle.

V središču so se izvajali tudi brezplačni računalniški tečajji, namenjenim občanom in občankam Šoštanja. Le-ti so skupinsko obiskovali 20-urne računalniške tečaje. Ponujenih tečajev se je udeležilo 21 udeležencev različnih starosti, med katerimi so prevladovali starejši obiskovalci središča in upokojenci.

Ljudska univerza Velenje je s partnerji v letu 2008 postala nosilka projekta **Center vseživljenjskega učenja (CVŽU)** v Savinjsko-šaleški regiji. Tudi v Šoštanju, v Središču za samostojno učenje, nudimo različne oblike brezplačnega svetovanja, informiranja in učenja vse do leta 2013. Z motiviranjem in odprtim učnim okoljem povečujemo možnosti posameznikov za osebni razvoj.

Vabimo vas, da izkoristite brezplačne možnosti:

- Središča za samostojno učenje Šoštanj z možnostmi pridobivanja znanja s pomočjo uporabe računalnikov in gradiv, ki so na voljo;
- Svetovalnega središča, kjer vam nudimo svetovanje pri odločanju za izbiro

primerne izobraževanja, premagovanju učnih ovir in drugih težav, povezanih z izobraževanjem, ter načrtovanju in spremljanju vašega izobraževanja. Informiranje in svetovanje izvajamo ob predhodnem naročilu v Šoštanju vsako prvo sredo v mesecu od 15.30 do 17.00;

- Točke VŽU Šoštanj - dvakrat mesečno potekajo brezplačna predavanja in delavnice, in sicer vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 12.00 do 17.00 v prostorih Središča za samostojno učenje Šoštanj;
- CIPS koticica z informacijami o iskanju zaposlitve, pisanju prošelj, informacijah o nadaljnjem študiju.

Veliko občanov Šoštanja in okolice je že obiskalo Točko VŽU, kjer 2-krat mesečno izvajamo brezplačne delavnice za udeležence. Urnik ostalih delavnic za mesec december si lahko ogledate na spletni strani www.vzu.si.

Vse informacije dobite na tel. 05 994 70 30, na spletni strani: www.lu-velenje.si, www.vzu.si ali osebno v Šoštanju na občini, Trg svobode 12, kjer se Središče za samostojno učenje v prvem nadstropju tudi nahaja.

Središče za samostojno učenje Šoštanj je odprto vsak dan od 10.00 do 16.00, ob sredah od 11.00 do 17.00 ure. VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA.

Sandra Šabanovič, mentorica v Središču za samostojno učenje Šoštanj

foto: arhiv LU

ČEBELE NAŠE VZORNICE

Že tretje leto Čebelarstva zveza Slovenije organizira dobrodelno akcijo z geslom »En dan med slovenskih čebelarjev za zajtrk v naših vrtcih«. Omenjeno akcijo vseskozi podpiramo in ji ostajamo zvesti tudi na Občini Šoštanj. Župan Občine Šoštanj in poslanec v DZ RS **Darko Menih** se je zato danes zjutraj pri medenem zajtrku pridružil najmlajšim iz Vrtca Šoštanj. Poleg župana je najmlajše v enoči Brina šoštanskega vrtca pozdravil tudi dolgoletni čebelar Dušan Gorenc iz Čebelarstva društva Ravne pri Šoštanju. Razdelil jim je izobraževalno gradivo ter jih s pomočjo slikovnega materiala podučil o koristnosti medu ter o njegovih zdravih učinkih. Z vso pozornostjo so otroci prisluhnili tudi

njegovemu slikovitemu predavanju o življenju čebel in spontano odgovarjali na vprašanja. Ob družbi župana in vzgojiteljic šoštanskega vrtca se je o okusnosti medu prepričala tudi direktorica Vrtca Šoštanj **Milena Brusnjak**. Otroci so ob tej akciji prejeli še zgibanko Čbelica moja prijateljica 3 z nagradno igro, katere namen je ozaveščanje najmlajših o pomembnosti in koristnosti čebel.

Andreja Moškon, univ. dipl.nov., svetovalka za odnose z javnostmi

foto: arhiv Občine

POGLED čez "planke"

VSEŽIVLJENSKO UČENJE -TELENOVELA

Na Ljudski univerzi poteka program, ki se imenuje **Vseživljenjsko učenje -telenovela** (www.telenovel.eu). Je poseben mednarodni projekt s popolnoma novo metodo učenja, finančno podprt s strani Evropske unije. Nosilec projekta je Ljudska univerza Velenje.

Udeleženci sedmih držav na srečanju v mestu Wolfen. / foto: arhiv

Projekt vsebuje učenje španskega jezika, uporabo digitalne kamere, pisanje scenarija, igranje in pridobivanje strokovnega znanja snemanja dela telenovele. Osnovna zamisel vsega tega je, da bi se učili, hkrati zabavali in ob tem uživali.

Projekt je dvoleten in vključuje sedem držav: Veliko Britanijo, Španijo, Francijo, Nemčijo, Litvo, Poljsko in Slovenijo. Z delavnicami smo pričeli letos februarja in zaključili jih bomo drugo leto konec aprila v španskem mestu Valladolid.

Pogoj za sodelovanje je starost nad petdeset let in znanje angleščine kot osnovnega komunikacijskega jezika med udeleženkami. Poudarek je na učenju španščine in za zaključek izdelava 10-minutnega filma telenovele v španščini s sodelovanjem vseh udeleženk. V okviru teh delavnic smo se do zdaj seznanili tudi z osnovami fotografije, računalništva (elektronska pošta in pisanje bloga) ter pisanja scenarija.

Prvo srečanje skupin zgoraj omenjenih držav je potekalo od 23. 9. do 26. 9. 2009 v mestu Wolfen, ki je oddaljen okrog 150 km od Berlina.

Pod vodstvom strokovnih delavcev filmske produkcije, snemalcev in nasploh poznavalcev tega posla so potekale tridnevne delavnice na temo scenarija in snemanja telenovele. Udeleženske smo predstavile scenarije in na osnovi glasovanja je bil izbran najboljši. Najbolje se je odrezala Poljska. Ker gre za skupen izdelek, mora vsaka od držav prispevati mnenja in vsebinske dopolnitve do konca tega leta. Pri končnem izdelku, t. j. snemanju filma, bo sodelovalo sedem oseb, iz vsake države po eden. Ker je bilo srečanje hkrati tudi seznanjanje z osnovami igre in snemanja, smo na osnovi strokovnih napotkov po dvojicah zaigrali prizore po lastni zamisli, ki so vsebovali besede: buenos dias (dober dan), lo siento (žal mi je), gracias (hvala) in adios (adijo).

Predstavnica nemške skupine nas je popeljala na ogled mesta Wolfen, ki je izrazito industrijsko, kar malo brez duše. V resnici so to pretežno opuščene stavbe in spremljajoči objekti nekoč del velike industrije izdelave črno-belega in pozneje barvnega filmskega materiala. Vse stavbe so bile

povezane s hodniki, da bi tako zaščitili zelo občutljivo proizvodnjo filma pred svetlobo in prahom. Začetki segajo v daljnje leto 1909. Tu so nastali prvi koloti filma AGFA, pozneje ORWO. V letih 1989, po padcu berlinskega zidu, je prišlo do političnega preobrata in zaprtja obratov. Veliko prebivalstva se je odselilo, zaprli so tudi nekaj šol. V enem od opuščeni objektov je danes urejen imeniten muzej nekdanje tako velike proizvodnje filma. Izvrstno nam ga je predstavil vodja tega muzeja.

Srečanje je potekalo v prijetnem in sproščenem vzdušju po točno določenem urniku projektne srečanja. Organizatorji so bili tokrat Nemci. Ob temperamentnih Špancih, Francozih, Poljakih, Litvancih, Nemcih, Angležih in Slovencih res ne more biti dolg čas. V tem mini Babilonu je kar žuborelo ob skupnih večerjeh. Klepet levo, desno, izmenjava mnenj, vprašanja, skromni poskusi po špansko ali pa v jeziku, ki ga znaš. Usta so kar sama šla v nasmeh. Ob slovesu smo spoznali, kako pristna prijateljstva so se spletla, koliko prisrčnih objemov, skratka vračali smo se domov z zavestjo, da še obstajamo ljudje dobre volje. Vožnja z avtobusom do Wolfna in nazaj domov, skupaj okrog 1.800 km, je kaj hitro

minila. Zakaj? V dobri družbi čas hitro teče.

Sedaj nadaljujemo z učenjem španščine in s pripravami za zaključek tega projekta drugo leto v Španiji.

Zinka Moškon

VOD -VODU

Bajsi in Grizliji se srečajo v Ljubljani.

Lep septembrski vikend smo se taborniški vod Bajsi iz rodu Pusti Grad Šoštanj in vod Grizliji iz rodu Kraških Jrt iz Sežane srečali v Ljubljani. Lahko bi rekli za oboje nekje na pol poti. V Ljubljano smo šli z vlakom in že to je za nas bila svojevrstna dogodivščina.

foto: SiNi

Oba voda sta se spoznala že na državnem taborniškem mnogoboju v Sežani, ki je tam potekal na začetku letošnjega poletja. Med nami so se spletle prijateljske vezi. In prav je, da se tovrstne vezi krepijo in prepletajo še naprej. Zato smo v tem super vikendu skupno raziskovali našo prestolnico, si v kinu ogledali na našo nesrečo ne preveč zanimiv film in zvečer pred tv

zaslonom skupno držali pesti za naše košarkaše. Noč je sicer čas za spanje, a spanca je bilo bolj malo. Je bilo pa zato druženja toliko več!
Za konec pa le še bajsasto grizlijevski pozdrav za vse bralce revije List. Bajsi in Grizliji pa že snujemo nove podvige.
Taborniški pozdrav!

SiNi

V NEZNANO

Kot vsako leto je bilo tudi letos okrog izleta v neznano nekaj skrivnosti, bolje rečeno prikrivanja cilja. Le to, da se ne bomo predaleč vozili, je bilo navrženo. Da je cilj res neznan, je bil dokaz skromno število doseženih točk pri reševanju ankete.

Vojnik je bil naše izhodišče, kjer nas je sprejel kolega Vlado, planinski vodnik tamkajšnjega društva. Množica šoštanjskih planincev je vijugala skozi mesto navkreber po številnih stopnicah do cerkve sv. Marije nad Vojnikom, od koder je lep razgled daleč naokoli. Tu nas je prijazno sprejel župan in nam na kratko predstavil Občino Vojnik. Tudi sam je navdušen planinec in planinski vodnik.

Čprav so bili dnevi pred našo izletniško soboto deževni, je ta dan kazalo kar vzpodbudno. Hribovje je bilo bolj kot ne zavito v meglo, nižje pa je bilo slutiti, da bo morda posijalo še sonce. Res je bilo tako.

Kot smo izvedeli, je Občina Vojnik uspešna in prizadevna, nič manj pa ni uspešno tamkajšnje planinsko društvo. Pred dobrim letom so v neposredni bližini pod cerkvijo sv. Tomaža, ki je oddaljena dobro uro od mesta, zgradili prijazen planinski dom. Tukaj smo malicali in si hkrati imeli priliko ogledati delo zagnanih planincev. Zares, vse čestitke!

Na pohodu.

Po dobri uri postanka smo krenili na pot. Žička kartuzija, naš končni cilj, je bila še kar daleč. Ob poti smo videli Hudo luknjo pri Sv. Tomažu, skromen primerek kraške jame. Lepe jesenske barve dreves, vinogradi s klopotci, še zmerom zelene senožeti, bolj kot ne zložna pot so bili kot nalašč za dobro voljo. Kot da so se vsi pripravljali za naš prihod, smo bili kmalu ob poti deležni raznih sladkih dobrot in še kapljice, ki razjasni oko in utopi vse skrbi ... Naš vodnik Vlado je tokrat zadolžil še svoje sorodnike, da postrežejo šoštanjskim planincem na izletu v neznano. Kako prijazno!

Pa je bilo treba naprej. Malo gor, malo dol. Najvišja točka, ki smo jo dosegli ta dan, je bila 630 m. Počasi se je začelo odpirati tudi nebo. Na levi se je v meglo zavita skrivala Konjiška gora s Stolpnikom. Kmalu zatem smo se ustavili še pri kmetiji, kjer je 5. žig na poti XIV. divizije. Pa tudi Slomškova pot vodi tod mimo. Tudi tu ni manjkalo dobre kapljice in slastne jedi. Kar skupaj sta domovali okrog 100 let stara kmečka hiša in sodobnejša gradnja. Lepo je bilo posedeti v prostorni sobi – hiši z lončeno pečjo in si priklicati v spomin davne čase.

Čas nas je priganjal naprej. V dolini se je bočil viadukt avtoceste pri Dramljah. Mimo jelenjadi v ograji smo jo mahnili kar po brezpotju skozi gozd. Zaustavila nas je Poharčeva smreka velikanka, visoka 39 m, z obsegom preko 3 metrov, stara okrog 110 let. Res veličastna dediščina gozadne narave. Dan se je prevešal v pozne popoldanske ure, ko smo zakoračili po

Dolini sv. Janeza. Še pred somrakom smo prišli v Žičko kartuzijo, kjer so nas s petjem pozdravili tamkajšnji pevci, ljubitelji starih ljudskih pesmi. Pa tudi turistična vodnica nam je na kratko opisala nastanek, delovanje in ukinitvev Žičke kartuzije. Ostalo je še nekaj časa za sam ogled, nakup zelišč in raznih tinktur v žički prodajalni. Pa tudi v najstarejši gostilni v Evropi smo posedeli za kratek čas. Zaključek celodnevnega potovanja je bil na kmečkem turizmu v Ločah pri Poljčanah.

Že pred hišo nas je pričakala vesela godba treh mladeničev. Neutrudno so nas potem zabavali ves večer. Nekateri so si pošteno nabrusili pete, kar po slastni večerji sploh ni bilo težko.

Kot že tolikokrat do zdaj smo na izletu v neznano zopet preživeli lep dan v družbi prijateljev in prelepe jesenske narave.

Ker se bomo zopet imeli lepo, vas Planinsko društvo Šoštanj vabi v soboto, 26. decembra 2009, na pohod Topolšica–Lomek 884 m–Sleme 1050 m.

Za PD Šoštanj: Zinka MOŠKON

OB 50. LETNICI DALJINSKEGA OGREVANJA

Povzetek iz novinarske konference, z dne 23. 11. 2009, ki je bila v prostorih **Komunalnega podjetja Velenje, PE ENERGETIKA.**

Pred 50 leti, natančneje 29. novembra 1959, se je na geografskem območju Šaleške doline pričela izvajati prva energetska dejavnost daljinskega ogrevanja v Republiki Sloveniji in nekdanji skupni državi Jugoslaviji. To napredno energetske in že takrat ekološko osveščeno idejo je zastavilo takratno vodstvo velenjskega premogovnika.

Po 50. letih gospodarjenja nadaljuje delo sedanje vodstvo in celotni kolektiv PE Energetika, kjer jih je 62 zaposlenih.

Energetske sisteme daljinskega ogrevanja, daljinskega hlajenja in zemeljskega plina na območju MO Velenje in občine Šoštanj tvorijo občani, lastniki MO Velenje in občina Šoštanj, Komunalno podjetje Velenje, PE Energetika, zahtevne termo energetske naprave, dejavnost Premogovnika Velenje, dejavnost Termoelektrarn Šoštanju, Geoplin Ljubljana in ostali njihovi partnerji.

Pomen daljinskega ogrevanja je predvsem v prispevku v čisto okolje, stroških in kakovosti bivanja.

Na Komunalnem podjetju Velenje PE Energetika želijo še naprej ostati eden največjih in najvplivnejših distributerjev energetskih dobrin v Sloveniji.

Z njihovim delom neposredno vplivajo na življenjsko ugodje več kot 33.000 tisoč prebivalcev v Šaleški dolini in že pol stoletja zagotavljajo najcenejšo energetske oskrbo v Sloveniji. Kljub recesiji jim je v zadnjem obdobju uspelo izpeljati okoli 75 % vseh naložb.

Za srednjeročno in dolgoročno prihodnost izvajanja ter gospodarjenja na področjih energetskih izbirnih GJS, so tudi zdaj izdelali in si zastavili številne ter konkretne strateške cilje.

Ob obletnici so izdali lično publikacijo v kateri so kronološko nanizali dosedanje delo, spremembe, napredek in zastavljene cilje.

povzela M.K.

Z novinarske.

Šport

JESENSKI DEL TEKEM

Jesenski del ligaškega tekmovanja **članske ekipe v II. DOL** se preveša v drugo polovico. Dekleta so se kar precej oddaljila od zastavljenega cilja.

S tremi točkami so trenutno na predzadnjem mestu na lestvici. Poleg ene točke, ki so si jo prislužile v Zrečah, so za dva dobljena seta dobile točko še v Kočevju in doma v boju z ekipo Kostak Elmonta. Na gostovanju v Puconcih in Grosupljem so gladko izgubile z 3 : 0, doma pa jih je ugnal tudi Ankaran z rezultatom 1 : 3. Nekako jim ne uspe zbrati dovolj moči in zbranosti, da bi odigrale tri dobre sete.

V nadaljevanju jih čaka težak razpored. Pomerile se bodo namreč z ekipami z vrha lestvice, razen 9. kroga, ko doma gostijo Benedikt, ki je z eno točko na zadnjem mestu.

Do konca jesenskega dela je sledeč razpored:

- 7. krog 21. 11. - Kajuh Šoštanj : Prevalje
- 8. krog 28. 11. - ŽOK Partizan Šk. Loka : Kajuh Šoštanj
- 9. krog 5. 12. - Kajuh Šoštanj : Benedikt
- 10. krog 12. 12. - Formis Bell : Kajuh Šoštanj
- 11. krog 19. 12. - Kajuh Šoštanj : Nova KBM Branik II.

Kadetinke so 15. 11. v Mozirju rutinirano odigrale 3. krog kvalifikacij in osvojile 4 točke. Ekipa Mozirja kot tudi ekipa Mežice jim nista nudili pravega odpora in tako so vse igralke dobile priložnost zaigrati. Žal jim je zaradi birokratskih nepravilnosti OZS

odvzela prislužene točke prvih dveh krogov. Trenutno kadetinke nimajo več realnih možnosti za osvojeitev drugega mesta v svoji kvalifikacijski skupini, kar vodi v A ligo. 4. krog predtekmovanja 29. 11. so proste in pomladanski del bodo morale nadaljevati v B ligi, če ne bo ugodeno pritožbi kluba na odvzem točk.

Tudi **starejše deklice** so obetavno začele. Na domačem terenu so 18. 10. suvereno premagale KLS Ljubno in Prebold ter si prislužile 4 točke. Na lestvici so zasedle drugo mesto za ekipo Braslovč, ki ima prav tako 4 točke, vendar boljši

količnik točk v setih.

22. 11. se bodo v Braslovčah pomerile z ekipama Braslovč in Alianse iz Šempetra. Obe ekipi sta močan nasprotnik, kar pa ne pomeni, da sta nepremagljivi. V decembru jih čakajo še trije krogi, v Šempetru, na Ljubnem in v Preboldu.

Vsem ekipam želimo, da kar najbolje zaključijo jesenski del svojih tekmovanj.

Tekst in foto: Breda Goltnik

INVALIDI IN NAMIZNI TENIS

Namiznoteniški klub Spin Šoštanj je v TVD Partizan Šoštanj 6. 11. 2009 organiziral prvi Turnir invalidov Šaleške doline v namiznem tenisu. Turnirja so se udeležili igralci in igralke društev invalidov Šoštanj, Velenje in Šmartno ob Paki, med katerimi so tudi člani in članice NTK Spin. Tekmovanje, ki je potekalo v športnem duhu in prijetnem druženju, bo postalo tradicionalno. Prvi štirje tekmovalci iz vsake skupine so prejeli medalje. Rezultati turnirja, so bili naslednji:

Moški:

1. Andrej Sušec (MDI Velenje)
2. Jože Javornik (MDI Velenje)
3. Milan Hohnjec (MDI Velenje)
4. Tone Leber (MDI Šoštanj)

Ženske:

1. Jolanda Belavič (MDI Šoštanj)
2. Boža Meža (MDI Velenje)
3. Katarina Jerenec (MDI Velenje)
4. Marija Vok (MDI Velenje)

Tekst in foto: Mirjana Ramšak

Na sliki od leve proti desni: Jože Javornik, Boža Meža, Andrej Sušec, Jolanda Belavič, Milan Hohnjec, Marija Vok, Katarina Jerenec in Anton Leber.

NOVO (STARO) ROKOMETNO IGRIŠČE

V petek, 30. oktobra, so se zaključila dela na rokometnem igrišču v Šoštanju. Projekt rekonstrukcije igrišča s spremljevalnima objektoma je potekal v dveh fazah. Prva faza se je začela pred dobrim letom dni, zajemala pa je predvsem groba gradbena dela. Porušili so obstoječi objekt, ki so ga nadomestili z dvema novima, ki sta namenjena garderobam, sanitarijam, manjšemu upravnemu prostoru ter skladišču. Občina Šoštanj je v tej fazi izgradnje poleg 90.000 evrov svojih sredstev vložila tudi

24.000 evrov, ki jih je pridobila preko razpisa Fundacije RS za šport.

V letošnjem letu se je prenova nekaj priljubljenega športnega središča med Šoštanjčani začela s prenovo tribun, razsvetljava, ograjo in komunalno ureditvijo igrišča. Zaradi dotrajanosti in s tem neposredne ogroženosti bodočih uporabnikov so na zahodni strani na novo postavili kovinsko ograjo, zaradi neenakomerne igralne površine pa so v velikosti nekaj manj kot polovico popravili nivo le-te. Tudi v tej fazi je Občina Šoštanj lahko računala na sredstva Fundacije RS za šport, ki ji je odobrila

19.000 evrov. Žal še vedno ostaja prenova spodnje kamnite ograje, česar ni bilo mogoče izpeljati, saj bi omenjen poseg občutno podražil celotno investicijo, s tem pa posledično presegel razpoložljiva proračunska sredstva.

Občina Šoštanj tudi letos pripravila DRSALIŠČE in tako že četrto leto poskrbela za zabavo, druženje, predvsem pa spodbujanje športne rekreacije v mestu v času zimske sezone.

Andreja Moškon, univ. dipl. nov, svetovalka za odnose z javnostmi

Uspešno sodelovanje

Poučna zgodbica o zglédnima sosedama.

Ker je bila Micka v zadnjem mesecu pričakovanja naraščaja, je Janez seveda bil obsojen na »strogi post« in je žalostno, brezdelno pohajkoval okrog hiše tako, da se je Micki kar zasmilil. Pa je Micka, kot dobrodušna ženka, sklenila omiliti Janezove težave. Poklicala ga je in mu blagohotno dejala: »Veš Janez, ko vidim kako si nesrečen, ko ne moreš več opravljati svojih priljubljenih zakonskih dolžnosti, pa sem se kar odločila, da ti nekoliko olajšam tvoje težave. Tu imaš dva jurja, pojdi v mesto in jih vnovči pri tistih punčah, saj veš katerih, pa se vrni boljše volje, kot si sedaj, nič ti ne bom zamerila!«

Janez je veselo pograbil ponujene denarce, se brž praznje oblekel in se nemudoma odpravil prijetnim dogodivščinam naproti, vendar že za prvim ovinkom naletel na prikupno sosedo Reziko, ki je na vrtačih ob cesti urejala svoje cvetlične gredice. Po prijaznem pozdravu ga je takoj radovedno povprašala kam, le kam je namenjen tako čedno opravjen. Pa ji je Janez z malo zadrege odkritosrečno, prostodušno obrazložil dogovor z ženo in kam je sedaj namenjen. Rezika ga je z zanimanjem poslušala, malo pomislila, se nasmehnila, ga zapeljivo pogledala in dejala: »Tu na vrtu sem ravnokar končala, vendar imam še eno skrito gredico, ki je tudi potrebna malo obdelave, pa bi midva to kar skupaj opravila, saj mojega dedca itak nikoli ni doma. Kaj bi nosil denar tistim punčaram v mestu, ko pa ga lahko vnovčiš kar pri meni in bosta ti pa tudi moja gredica oba potolažena in zadovoljna!«

Pa je naš Janez, ob pogledu na zapeljivo se smehljajočo Reziko, takoj bistroumno ugotovil kam pes taco moli in je, v pričakovanju prijetnih aktivnosti, brez pomišljanja privolil v njen predlog. Nemudoma sta se odpravila v Rezikino spalnico in se takoj lotila obdelovanja njene skrite gredice. Po končanem, kar dolgotrajnem, vendar vsekakor prijetnem opravilu, sta se malo oddahnili, si privoščila par požirkov krepkega poživila in se oba zadovoljna nad res dobro opravljeno »rekultivacijo« Rezikine skrite gredice, prijazno poslovila.

No, in ob slovesu je Rezika pomenljivo pomežiknila Janezu in vabljivo pripomnila: »Veš Janez, ker si me danes pri obdelovanju moje gredice kar prijetno presenetil, se za takšno pomoč priporočam še za kdaj drugič!«

Ko pa se je Janez nepričakovano nenadoma vrnil domov in ga je Micka začudeno vprašala kako je mogoče, da se je iz mesta tako hitro vrnil, ji je

Križanka november 2009

	Osamilo, slab prevodnik					... Kravanja	Grški filozof	Opus citatum (krat.)	Reklamni lističi	Konec molitve	Tuberkuloza (krat.)	Danski fizik (Christian)	Rok Rozman
Avtor LoM	Rado Murnik		Anton Nanut					Kem. simb. za tehneicij in krom					Otok v Kvarner. zalivu
	Pridružen potnik							... Znidarič					
Stopinje viskoznosti maziv (krat.)			Hitro hlapljiva tekočina, narkotik	Sultanat na Arab. polotoku	Središče Vipav. doline						Kem. simb. za stroncij	Gr.boginja modrosti	
Odsevalo									Oče				
									Žen. ime				
Pesniki							Nekdanje turško mesto						
							Tezejev sin						
Odcepitve								Ovire	Starogrški pevec, aoid				Franc. prestolnica
Kem. simb. za tantal			Avstrij. glasboslovec (Erwin)						Douglass North				Kem. simb. za fosfor
			Trinitrotoluen (krat.)										Zdrav. gnetenje člov. telesa
Neto reg. tona (krat.)				Pot, cesta					Slov. slikar, Matija ...				
				Star turški srebrnik					Palica, fiziolovka				
Tirolska reka				Anton Dermota									100 m ²
													Prv(a)k
Vež med mišico in kostjo					Edo Mihevec		Kem. simb. za radij					23. grška cerka	
							Hitra hoja, tek					Slov. mladinski pisatelj, Vitan ...	
													Reaumur

Ugankarski slovarček:

AINTEB - nekdanje turško mesto, ASPRA - star turški srebrnik, OERSTED - danski fizik (Christian)

RATZ - avstrij. glasboslovec, ZENON - grški filozof

prostodušno odkrito priznal kaj se mu je dogodilo, ker je itak obljubila, da mu ne bo zamerila. Micka je sicer z malo namrščenim obrazom jezno pribila: »No Janez, tebi bom to

pot še nekako oprostila, zamerim pa tej preklemani babnici, da te je ta lakomnica ofrnjažila za tista dva jurja, ko pa jaz njenemu dedcu nikoli nisem nič zaračunala!«

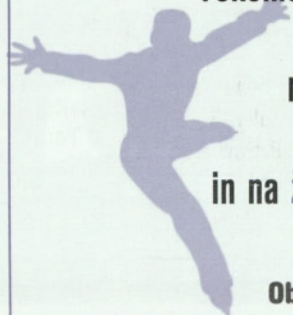

Adventni čas je čas pričakovanja. Naj vam mineva v miru iv v duhu misli, da vsak človek nosi svoj svet v sebi. Njegova skrb je, da naredi lepega in čistega.

Zavod
za kulturo
Šoštanj

8. DECEMBER OB 17.00 URI

vabljeni na prenovljeno
rokometno igrišče
v Šoštanju
na otvoritev
drsališča
in na žur s ČUKI!

organizator
Občina Šoštanj

MARTINOVANJE

V Šmartnem ob Paki imajo občinski praznik na god sv. Martina. Cela vrsta prireditev je ob tem prazniku in ena izmed njih je tudi krst vina, pomemben obred spreminjanja mošta v vino. Na poseben način ga izvajajo že četrto leto v Slatinah, kamor pride celo škof. In še ansambel Spev je zraven, tokrat v malo drugačni podobi.

SREČNIH SEDEM LET

Ansambel Spev, izredno uspešna narodnozabavna zasedba je v novembru praznovala srečnih sedem let delovanja. Obletnico so zaokrožili s koncertom v Vinski gori in z uvodno pesmijo, **Hej, v domači dolini je prelepo**, dali vedeti, da so še vedno zvesti svoji dolini in svoji publikli. Na koncertu so predstavljali tudi ostale pesmi z letošnjega CD-ja **Po Slakovi poti**, ki je našel pot v mnoge domove. Seveda pa niso mogli čisto iz svoje kože in v odlični glasovni ubranosti zapeli pesem **Pel bi zate**, pri kateri pride do izraza neverjetni glas Kristjana Kolenca. K praznovanju obletnice in predstavitvi CD so povabile še ansambel **Veseli svatje**, ansambel **Golte**, **Tanjo Žagar**, ansambel **Lojzeta Slaka** ter **Miha Dovžana**. Glede na to, da je ansambel Lojzeta Slaka letos praznoval 45 let, si je Lojze ob tem zaželel, da bi bilo obratno. Slakovih sedem in Spevovih petinštirideset. Za ljubitelje Speva pa je kar prav, da je tako, kot je.

Milojka Komprej

ZLATO SRCE

V nedeljo je bil v Mežici dobrodelni koncert ZLATO SRCE za 15-letno Mašo Topler, ki je spomladi zbolela za težko boleznijo. Koncerta se je udeležilo okoli 350 obiskovalcev dobrega srca.

S prodajo vstopnic so organizatorji zbrali 1.800 EUR in 800 EUR s sponzorskimi sredstvi. Celotni izkupiček zbranih sredstev znaša 2.600 EUR. Koncert je odlično uspel, obiskovalci so odhajali domov zadovoljni in bogatejši. Njihovi vtisi so bili predvsem pozitivni.

Vsi nastopajoči so se odpovedali honorarju in dodali kamenček v mozaik za pomoč Maši ter ji s tem vsaj malo polepšali dan in njeno prihodnost: Petra Stane in Tatjana Mori, Karantanja, orkester Roberta Goličnika, Brigita Šuler, Robert Goter, OŠ Mežica, ansambel Šepet, Nitrox, Alenčice, Milan Kamnik in voditeljica Andreja Petrovič.

Robert Goličnik je podaril tudi 20 zgoščenk Orkestra Roberta Goličnika. Naročite jo lahko na telefonski številki 040/435-772 in darujete 10 EUR za Mašo.

Vsem iskrena hvala!

Na fotografiji je Maša Topler, preden je zbolela.

Objava po posredovanju Andreje Petrovič.

Velenje
Sp Do 35
LIST OBČINE
2009

352(497.4 šoštanj)

9004907,11

COBISS

KNJIVNICA VELENJE

Fotografski
nagradni natečaj:
**Kje(r) sem
doma?**

Spoštovani (na)tečajniki!

Pa smo skoraj pri koncu leta. Malo ste že utrujeni, kajne? Verjamem. Veseli smo, če vam je naša akcija pripomogla, da ste svoj domači kraj spremljali drugače, skozi objektiv fotoaparata. Akcije je tako rekoč konec, mesec december je pred nami. Za fotografijo meseca NOVEMBRA je bila izbrana fotografija **Luna**.

Avtor fotografije je **Boštjan Novak**. Še ena številka je pred nami, a če želimo zaključiti leto z izdajo koledarja, se z novembrom naša akcija zaključuje. Avtor in fotografija leta bosta po izboru komisije objavljena v decembrski številki List-a. Vsem avtorjem fotografij, tudi tistih neobjavljenih, še enkrat čestitamo in se zahvaljujemo za sodelovanje.

Uredništvo